

SZLOVÉN KÖZTÁRSASÁG
ESÉLYEGYENLŐSÉGI BIZTOSA HIVATAL

2021

Éves jelentés
EGYÉNI ESETEK

SZLOVÉN KÖZTÁRSASÁG
ESÉLYEGYENLŐSÉGI BIZTOSA HIVATAL

Éves jelentés 2021

EGYÉNI ESETEK

Ljubljana, 2022. április

Miha Lobnik, esélyegyenlőségi biztos

Az esélyegyenlőségi biztos előszava

A 2021-es éves jelentés két részből áll. A jelentés első része, a „Rendszerszintű áttekintés” összefoglalja az állami szerv tavalyi működését, mind az egyéni esetekben, mind társadalmi szinten. Statisztikai adatokat tartalmaz az elmúlt évben elvégzett munkáról és a Hivatal által az egyenlőség, az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód területén végzett feladatok széles körét mutatja be.

A jelentés második része, az „Egyéni esetek” részletesebben leírja a Hivatal termékeit. Ezzel arra a kérdésre ad választ, hogy miért volt valaki kedvezőtlenebb bánásmódban részesítve. Az ok lehet egy személyes körülmény, amely olyan tulajdonsággal ruház fel egy embert, amelyet nem ő választ, pl. nem, életkor, fogyatékoság stb. A kezelt esetekből az is mindig látható, hogy a társadalmi élet mely területén került sor a diszkriminációra.

A jelentés bemutatja azokat az eseteket is, amelyeket az emberek igazságtalanságként érzékeltek, de nem felelnek meg a Diszkrimináció elleni védelemről szóló törvény (ZVarD) által meghatározott feltételeknek, amelyek elengedhetetlenek annak megállapításához, hogy történt-e diszkrimináció a ZVarD szerint vagy sem. Fontos társadalmi kérdésekről van szó, amelyekre a Hivatal nem tud válaszolni a törvényben meghatározott hatáskörén belül. Ugyanakkor éppen azért mutatja be őket, mert bár nem felelnek meg a diszkrimináció jogi definíciójának, mégis ezek fontos kihívások, amelyekkel a társadalomnak szembe kell néznie.

A Hivatal munkáját 2021-ben is jelentősen befolyásolta a covid-19 terjedése. A lakosság nehézségei miatt a Hivatalnál több tanácsadásra került sor, valamint több diszkriminációs feljelentést kaptunk és kezeltünk, és az elmúlt időszakokhoz képest több ajánlást készítettünk a diszkrimináció elleni védelem területének javítása érdekében. A jelentés azt mutatja, hogy a nehéz helyzet ellenére sikeresek voltunk az egyének problémáinak megoldásában, valamint az állammal és a civil társadalommal való együttműködésben is. A Hivatal munkáját az elmúlt évben továbbra is jelentősen befolyásolta a covid-19 terjedése. Szlovénia lakosságának nehéz helyzete miatt több tanácsadást folytattunk a Hivatalnál, több diszkriminációs feljelentést kaptunk és kezeltünk valamint több ajánlást készítettünk, hogy javítsuk azoknak az embercsoportoknak a helyzetét, akiket a covid-19 terjedése leginkább érintett.

A 2021-es éves jelentés átfogóan bemutatja a Hivatal hozzájárulását az egyenlő esélyekkel rendelkező társadalomhoz. Ezúton szeretném megköszönni az alkalmazottak professzionális és szorgalmas munkáját. Valamint szeretnék köszönetet mondani mindazoknak, akik továbbra is támogatják az Esélyegyenlőségi Biztosi Hivatal működését, tevékenységeit és fejlődését.

Miha Lobnik
ESÉLYEGYENLŐSÉGI BIZTOS

Ljubljana, 2022. április

A 2021-ES ÉVES JELENTÉS TARTALMA

A rendszerszintű áttekintés tartalma

- 1 **AZ ÁLLAMI SZERV MŰKÖDÉSE**
- 2 **AZ ÁLLAMI SZERV TEVÉKENYSÉGEI**
- 3 **A HIVATAL EGYÉNI ESETEKSEL TÖRTÉNŐ MUNKÁJA**
- 4 **TANÁCSADÁS, TÁJÉKOZTATÁS ÉS TÁMOGATÁS**
- 5 **KÉPVISELET ÉS KÍSÉRET A BÍRÓSÁG ELJÁRÁSOKBAN**
- 6 **DISZKRIMINÁCIÓ-MEGÁLLAPÍTÁS**
- 7 **A SZABÁLYOK DISZKRIMINATÍV JELLEGÉNEK ÉRTÉKELÉSE**
- 8 **ADATOK A DISZKRIMINÁCIÓ ELLENI VÉDELEMRŐL – MÁS ÁLLAMI SZERVEK**
- 9 **DISZKRIMINÁCIÓ ELLENI VÉDELEM TÁRSADALMI SZINTEN**
- 10 **A HIVATAL AJÁNLÁSAI**
- 11 **INTÉZKEDÉSEK A DISZKRIMINÁCIÓ MEGSZÜNTETÉSÉRE ÉS AZ EGYENLŐ BÁNÁSMÓD ELŐMOZDÍTÁSÁRA**
- 12 **A HIVATAL KUTATÁSI TEVÉKENYSÉGE**
- 13 **OKTATÁS, TUDATOSSÁGNÖVELÉS ÉS TÁJÉKOZTATÁS**
- 14 **A HIVATAL EGYÜTTMŰKÖDÉSE A CIVIL TÁRSADALOMMAL**
- 15 **A HIVATAL EGYÜTTMŰKÖDÉSE ORSZÁGOS SZINTEN**
- 16 **A HIVATAL NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSE**

A egyéni esetek tartalma

- 1   A DISZKRIMINÁCIÓ SZEMÉLYES KÖRÜLMÉNYEI**
- 1.1   NEM
- 1.2   NEMZETISÉG
- 1.3   FAJ VAGY ETNIKAI SZÁRMAZÁS
- 1.4   NYELV
- 1.5   VALLÁS VAGY MEGGYŐZŐDÉS
- 1.6   FOGYATÉKOSSÁG
- 1.7   ÉLETKOR
- 1.8   SZEXUÁLIS ORIENTÁCIÓ, SZEXUÁLIS IDENTITÁS ÉS NEMI ÖNKIFEJEZÉS
- 1.9   TÁRSADALMI HELYZET
- 1.10   VAGYONI HELYZET
- 1.11   VÉGZETTSÉG
- 1.12   EGÉSZSÉGÜGYI ÁLLAPOT
- 1.13   TERHESSÉG ÉS/VAGY ANYASÁG/APASÁG
- 1.14   ÁLLAMPOLGÁRSÁG
- 1.15   TARTÓZKODÁSI HELY VAGY ÁLLANDÓ LAKÓHELY
- 1.16   CSALÁDI ÁLLAPOT
- 1.17   MINDEN SZEMÉLYES KÖRÜLMÉNY
- 1.18   EGYÉB KÖRÜLMÉNYEK, AMELYEK NEM SZÁMÍTANAK SZEMÉLYES
KÖRÜLMÉNYNEK A ZVARD SZERINT

Tartalomjegyzék

1	A DISZKRIMINÁCIÓ SZEMÉLYES KÖRÜLMÉNYEI	16
1.1	NEM	19
1.1.1	Tanácsadás, tájékoztatás és támogatás a nemi hovatartozást illető személyes körümmennyel kapcsolatban	19
1.1.2	Diszkrimináció-megállapítás a nemi hovatartozás miatt	22
1.1.3	A szabályok diszkriminatív jellegének értékelése a nemi hovatartozás vonatkozásában	24
1.1.4	A Hivatal a nemi hovatartozásra vonatkozó ajánlásai	24
1.1.5	Oktatás és tudatosságnövelés a nemi hovatartozással kapcsolatban	26
1.1.6	A Hivatal együttműködése a civil társadalommal a nemi hovatartozás viszonylatában	27
1.2	NEMZETISÉG	28
1.2.1	Tanácsadás, tájékoztatás és támogatás a nemzetiségi hovatartozással kapcsolatban	28
1.2.2	Diszkrimináció-megállapítás a nemzetiségi hovatartozás miatt	29
1.2.3	A szabályok diszkriminatív jellegének értékelése a nemzetiségi hovatartozás vonatkozásában	30
1.2.4	A Hivatal a nemzetiségi hovatartozásra vonatkozó ajánlásai	31
1.2.5	Oktatás és tudatosságnövelés a nemzetiségi hovatartozással kapcsolatban	32
1.2.6	A Hivatal együttműködése a civil társadalommal a nemzetiségi hovatartozás viszonylatában	33
1.3	FAJI VAGY ETNIKAI HOVATARTOZÁS	35
1.3.1	Tanácsadás, tájékoztatás és támogatás a faji vagy etnikai hovatartozással kapcsolatban	35
1.3.2	Diszkrimináció-megállapítás a faji vagy etnikai hovatartozás miatt	37
1.3.3	A szabályok diszkriminatív jellegének értékelése a faji vagy etnikai hovatartozás vonatkozásában	38
1.3.4	A Hivatal a faji vagy etnikai hovatartozásra vonatkozó ajánlásai	39
1.3.5	Oktatás és tudatosságnövelés a faji vagy etnikai hovatartozással kapcsolatban	40
1.3.6	A Hivatal együttműködése a civil társadalommal a faj vagy etnikai származás személyes körülmény viszonylatában	40

1.4	NYELV	41
1.4.1	Tanácsadás, tájékoztatás és támogatás a faji vagy etnikai hovatartozással kapcsolatban	41
1.4.2	Diszkrimináció-megállapítás a nyelvre vonatkozó személyes körülmény miatt	41
1.4.3	A szabályok diszkriminatív jellegének értékelése a nyelvre vonatkozó személyes körülmény vonatkozásában	41
1.4.4	A Hivatal a nyelvre vonatkozó ajánlásai	42
1.4.5	Oktatás és tudatosságnövelés a nyelvre vonatkozó személyes körülménnyel kapcsolatban	42
1.4.6	A Hivatal együttműködése a civil társadalommal a nyelvre vonatkozó viszonylatban	42
1.5	VALLÁS VAGY MEGGYŐZŐDÉS	43
1.5.1	Tanácsadás, tájékoztatás és támogatás a vallás vagy meggyőződés személyes körülménnyel kapcsolatban	43
1.5.2	Diszkrimináció-megállapítás a vallás vagy meggyőződés személyes körülmény miatt	46
1.5.3	A szabályok diszkriminatív jellegének értékelése a vallás vagy meggyőződés személyes körülmény vonatkozásában	46
1.5.4	A Hivatal ajánlásai a vallás vagy meggyőződés személyes körülményre vonatkozóan	46
1.5.5	Oktatás és tudatosságnövelés a vallás vagy meggyőződés személyes körülménnyel kapcsolatban	46
1.5.6	A Hivatal együttműködése a civil társadalommal a vallás vagy meggyőződés személyes körülmény viszonylatában	47
1.6	FOGYATÉKOSSÁG	48
1.6.1	Tanácsadás, tájékoztatás és támogatás a fogyatékosra vonatkozó személyes körülménnyel kapcsolatban	48
1.6.2	Diszkrimináció-megállapítás a fogyatékos, mint személyes körülmény miatt	52
1.6.3	A szabályok diszkriminatív jellegének értékelése a fogyatékos, mint személyes körülmény vonatkozásában	55
1.6.4	A Hivatal fogyatékosra, mint személyes körülményre vonatkozó ajánlásai	56
1.6.5	Oktatás és tudatosságnövelés a fogyatékos, mint személyes körülménnyel kapcsolatban	60
1.6.6	A Hivatal együttműködése a civil társadalommal a fogyatékos, mint személyes körülmény viszonylatában	61

1.7	ÉLETKOR	62
1.7.1	Tanácsadás, tájékoztatás és támogatás az életkorral, mint személyes körülménnyel kapcsolatban	62
1.7.2	Diszkrimináció-megállapítás az életkor, mint személyes körülmény miatt	65
1.7.3	A szabályok diszkriminatív jellegének értékelése az életkor, mint személyes körülmény vonatkozásában	66
1.7.4	A Hivatal az életkorra, mint személyes körülményre vonatkozó ajánlásai	71
1.7.5	Oktatás és tudatosságnövelés az életkorral, mint személyes körülménnyel kapcsolatban	75
1.7.6	A Hivatal együttműködése a civil társadalommal az életkor, mint személyes körülmény viszonylatában	77
1.8	SZEXUÁLIS ORIENTÁCIÓ, SZEXUÁLIS IDENTITÁS ÉS NEMI ÖNKIFEJEZÉS	78
1.8.1	Tanácsadás, tájékoztatás és támogatás a szexuális orientáció, szexuális identitás és nemi önkifejezés, mint személyes körülménnyel kapcsolatban	78
1.8.2	Diszkrimináció-megállapítás a szexuális orientáció, szexuális identitás és nemi önkifejezés személyes körülménnyel kapcsolatban	80
1.8.3	A szabályozások diszkriminatív jellegének értékelése a szexuális orientáció, szexuális identitás és nemi önkifejezés, mint személyes körülménnyel kapcsolatban	81
1.8.4	A Hivatal ajánlásai a szexuális irányultság, a szexuális identitás és a nemi önkifejezés, mint személyes körülményeire vonatkozóan	82
1.8.5	Oktatás és tudatosságnövelés a szexuális irányultság, a szexuális identitás és a nemi önkifejezés, mint személyes körülményeire vonatkozóan	84
1.8.6	A Hivatal együttműködése a civil társadalommal a szexuális irányultság, a nemi identitás és a szexuális megnyilvánulás, mint személyes körülmények tekintetében	84
1.9	TÁRSADALMI HELYZET	85
1.9.1	Tanácsadás, informálás és támogatás a társadalmi helyzet, mint személyes körülménnyel kapcsolatban	85
1.9.2	Diszkrimináció-megállapítás a társadalmi helyzet, mint személyes körülmény miatt	85
1.9.3	A szabályok diszkriminatív jellegének értékelése a társadalmi helyzet, mint személyes körülmény vonatkozásában	85
1.9.4	A Hivatal a társadalmi helyzet, mint személyes körülményre vonatkozó ajánlásai	86
1.9.5	Oktatás és tudatosságnövelés a társadalmi helyzet, mint személyes körülménnyel kapcsolatban	87
1.9.6	A Hivatal együttműködése a civil társadalommal a társadalmi helyzet, mint személyes körülmény viszonylatában	88

1.10	VAGYONI HELYZET	89
1.10.1	Tanácsadás, tájékoztatás és támogatás a vagyoni helyzet, mint személyes körülménnyel kapcsolatban	89
1.10.2	Diszkrimináció-megállapítás a vagyoni helyzet, mint személyes körülmény miatt	91
1.10.3	A szabályok diszkriminatív jellegének értékelése a vagyoni helyzet, mint személyes körülmény vonatkozásában	92
1.10.4	A Hivatal ajánlásai az anyagi helyzet, mint személyes körülményre vonatkozóan	93
1.10.5	Oktatás és tudatosságnövelés a vagyoni helyzet, mint személyes körülménnyel kapcsolatban	94
1.10.6	A Hivatal együttműködése a civil társadalommal a vagyoni helyzet, mint személyes körülmény viszonylatában	94
1.11	OKTATÁS	95
1.11.1	Tanácsadás, tájékoztatás és támogatás a vagyoni helyzet, mint személyes körülménnyel kapcsolatban	95
1.11.2	Diszkrimináció-megállapítás a végzettség, mint személyes körülmény miatt	96
1.11.3	A szabályok diszkriminatív jellegének értékelése a végzettség, mint személyes körülmény vonatkozásában	97
1.11.4	A Hivatal a végzettség, mint személyes körülményre vonatkozó ajánlásai	98
1.11.5	Oktatás és tudatosságnövelés a végzettség, mint személyes körülménnyel kapcsolatban	98
1.11.6	A Hivatal együttműködése a civil társadalommal a végzettség, mint személyes körülmény viszonylatában	99
1.12	EGÉSZSÉGI ÁLLAPOT	100
1.12.1	Tanácsadás, tájékoztatás és támogatás az egészségi állapot, mint személyes körülménnyel kapcsolatban	100
1.12.2	Diszkrimináció-megállapítás az egészségi állapot, mint személyes körülmény miatt	104
1.12.3	A szabályok diszkriminatív jellegének értékelése az egészségi állapot, mint személyes körülmény vonatkozásában	105
1.12.4	A Hivatal ajánlásai az egészségi állapot, mint személyes körülményre vonatkozóan	106
1.12.5	Oktatás és tudatosságnövelés az egészségi állapot személyes körülménnyel kapcsolatban	107
1.12.6	A Hivatal együttműködése a civil társadalommal az egészségi állapot, mint személyes körülmény viszonylatában	108

1.13	TERHESSÉG ÉS/VAGY SZÜLŐSÉG	109
1.13.1	Tanácsadás, információ és támogatás a terhesség és/vagy szülőség, mint személyes körülményeivel kapcsolatban	109
1.13.2	Diszkrimináció-megállapítás a terhesség és/vagy szülőség személyes körülmény miatt	111
1.13.3	A szabályok diszkriminatív jellegének értékelése a terhesség és/vagy szülőség, mint személyes körülmény vonatkozásában	112
1.13.4	A Hivatal a terhesség és/vagy szülőség, mint személyes körülményre vonatkozó ajánlásai	112
1.14	ÁLLAMPOLGÁRSÁG	114
1.14.1	Tanácsadás, tájékoztatás és támogatás az állampolgárság, mint személyes körülménnyel kapcsolatban	114
1.14.2	Diszkrimináció-megállapítás az állampolgárság, mint személyes körülmény miatt	116
1.14.3	A szabályok diszkriminatív jellegének értékelése az állampolgárság, mint személyes körülmény vonatkozásában	117
1.14.4	A Hivatal az állampolgárság, mint személyes körülményre vonatkozó ajánlásai	118
1.15	TARTÓZKODÁSI HELY VAGY ÁLLANDÓ LAKÓHELY	120
1.15.1	Tanácsadás, tájékoztatás és támogatás a tartózkodási hely vagy állandó lakhely, mint személyes körülménnyel kapcsolatban	120
1.15.2	Diszkrimináció-megállapítás a tartózkodási hely vagy állandó lakóhely, mint személyes körülmény miatt	121
1.15.3	A szabályok diszkriminatív jellegének értékelése a tartózkodási hely vagy lakóhely, mint személyes körülmény vonatkozásában	122
1.15.4	A Hivatal ajánlásai a tartózkodási hely vagy állandó lakóhely, mint személyes körülményre vonatkozóan	123
1.16	CSALÁDI ÁLLAPOT	124
1.16.1	Tanácsadás, tájékoztatás és támogatás a családi állapot, mint személyes körülménnyel kapcsolatban	124
1.16.2	Diszkrimináció-megállapítás a családi állapot, mint személyes körülmény miatt	124
1.16.3	A szabályok diszkriminatív jellegének értékelése a családi állapot, mint személyes körülmény vonatkozásában	124
1.17	MINDEN SZEMÉLYES KÖRÜLMÉNY	125
1.17.1	Tanácsadás, tájékoztatás és támogatás	125
1.17.2	Diszkrimináció-megállapítás	125
1.17.3	A szabályok diszkriminatív jellegének értékelése	125
1.17.4	A Hivatal ajánlásai	125
1.17.5	Oktatás és tudatosságnövelés	126
1.17.6	A Hivatal együttműködése a civil társadalommal	129

1.18	EGYÉB KÖRÜLMÉNYEK, AMELYEK NEM SZÁMÍTANAK SZEMÉLYES KÖRÜLMÉNYEKNEK A ZVARD SZERINT	130
1.18.1	Tanácsadás, tájékoztatás és támogatás	130
1.18.2	Diszkrimináció-megállapítás	140
1.18.3	A szabályok diszkriminatív jellegének értékelése	140
2	MINISZTERIUMOK ÉS EGYÉB INTÉZMÉNYEK	144
3	MOZAIKSZAVAK ÉS RÖVIDÍTÉSEK	146

1 A DISZKRIMINÁCIÓ SZEMÉLYES KÖRÜLMÉNYEI

Az alábbiakban áttekintést nyújtunk a Hivatal munkájáról és az elért eredményekről a diszkrimináció személyes körülményei szerint, mint ahogy azok a Diszkrimináció elleni védelemről szóló törvényben (ZVarD) fel vannak sorolva.

A személyes körülmények a ZVarD szerint a következők: nem, nemzetiség, faji vagy etnikai származás, nyelv, vallás vagy meggyőződés, fogyatékoság, életkor, szexuális irányultság, szexuális identitás és nemi önkifejezés, társadalmi helyzet, pénzügyi helyzet, végzettség vagy bármilyen más személyes körülmény.

A fejezet bemutatja a Hivatal munkájának lényeges eredményeit:

1. Tanácsadás, tájékoztatás és támogatás
2. diszkrimináció-megállapítás
3. a szabályok diszkriminatív jellegének értékelése,
4. a Hivatal ajánlásai,
5. oktatás és tudatosságnövelés,
6. a Hivatal együttműködése a civil társadalommal.

A ZVarD 2. cikke meghatározza a társadalmi élet azon területeit is, amelyeken az állami szervezeteknek, a helyi közösségeknek, a közhatalom birtokosainak, valamint a jogi és természetes személyeknek tiszteletben kell tartaniuk a diszkrimináció tilalmát. A területek (ügszámok) a következő színekkel vannak jelölve:

Munka és foglalkoztatás

- A foglalkoztatáshoz, az önfoglalkoztatáshoz és a foglalkozáshoz való hozzáférés feltételei (beleértve a kiválasztási kritériumokat és a foglalkoztatás feltételeit, függetlenül a tevékenység típusától és a szakmai hierarchia minden szintjén, ideértve az előléptetést is);
- hozzáférés a pályorientáció és tanácsadás, a szakmai és műszaki oktatás, képzés, továbbképzés és átképzés minden formájához és szintjéhez, beleértve a szakmai gyakorlatokat is;
- foglalkoztatási körülmények és munkakörülmények, ideértve a munkaszerződés felmondását és a fizetéseket is.

Szakszervezeti tagság

- Tagság és részvétel munkavállalók vagy munkaadók szervezetében vagy bármely olyan szervezetben, amelynek tagjai egy adott szakmát folytatnak, ideértve az ilyen szervezetek által nyújtott előnyöket is.

Szociális jogok

- Szociális védelem, ideértve a szociális biztonságot is;
- szociális ellátások.

Egészségügyi ellátás

- Egészségügyi ellátás.

Oktatás

- Nevelés és oktatás.

Áruk és szolgáltatások piaca

- A nyilvánosság számára elérhető árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, beleértve a lakásokat és a lakásellátást.

Egyéb

- Ebbe a területbe tartoznak a fenti kategóriákba nem sorolható és minden területet egyszerre érintő ügyek vagy a diszkrimináció elleni védelem általános területe.

1.1 Nem

1.1.1 Tanácsadás, tájékoztatás és támogatás a nemi hovatartozást illető személyes körüleményel kapcsolatban

A nőkkel szembeni kedvezőtlenebb bánásmód a munkahelyen és a nők műszaki szakmákra való alkalmatlanságával kapcsolatos előítéletek lehetséges diszkriminatív bánásmódra utalnak

A Hivatal két különböző munkáltatónál foglalkoztatott személy kereste fel állítólagos munkahelyi diszkrimináció miatt. Az első áthelyezésről, az új határozott idejű szerződés megkötéséről és a felettese fenyegetőzéséről számolt be, amikor megpályázta a cég műszaki szektorának elemzőmérnöki állását, ami állítólag egy férfi kollégának volt lefoglalva. A második munkaszerződés alapján végzett elsődleges munkájáról és a gépi munkavégzéshez szükséges képzésről számolt be, amely során munkáltatója nem akarta aláírni a „gépészmérnöki szerződést” mert nő, pedig most valóban ezt a munkát végzi. A Hivatal az ügyfeleknek kifejtette, hogy a munkaviszonyok terén számos nemzetközi jogi törvény mellett a diszkriminációt a ZVarD és a munkajogi törvény is tiltja. A szlovén jogszabályok egyértelműen illegálisnak, tiltottnak vagy diszkriminatívnak tekintik az egyének nemük miatti kedvezőtlenebb bánásmódot. A Hivatal bemutatta az ügyfeleknek jogi lehetőségeiket, és megismertette őket a fordított bizonyítási teher intézményével. Az ügyfelek nem döntöttek a Hivatal előtti eljárás lefolytatása mellett. A tanácsadási eljárások ezzel lezárultak. **(0702-57/2021, 0702-163/2021)**

A családtervezéssel kapcsolatos kérdések az állásjelöltek kiválasztása során nem megengedettek

A Hivatal egy állásjelölt kereste meg az egyik munkáltatónál folyamatban lévő kiválasztási folyamattal kapcsolatban. Megkérdezte, hogy munkáltatójának van-e joga megkérdezni őt az esetleges családtervezésről az állásinterjúban. A Hivatal kifejtette, hogy az ilyen kérdések nem megengedettek. Jelen esetben a nemet, a terhességet és az anyaságot/apaságot tudja azonosítani olyan személyes körülményként, amely alapján az ügyfél diszkriminációval szembeni védelmet élvez, de a Hivatal felhívta a figyelmét, hogy a diszkrimináció fennállását csak a közigazgatási eljárás lefolytatása után tudja megerősíteni. A Hivatal ismertette az ügyféllel az eljárás menetét, és megkérte, hogy pontosan és konkrétan írja le az eseményeket. A diszkrimináció megállapítására irányuló eljárás megindításához az ügyfélnek sajátkezűleg aláírott javaslatot kell benyújtania a diszkrimináció megállapítására. Az ügyfél a tanácsadás befejezése után nem döntött a további eljárás mellett. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. **(0702-275/2021)**

Diszkrimináció szempontja a munkaadók általi személyes és egyéb adatok gyűjtése során

A Hivatal egy cég egyik idősebb női nemű alkalmazottja kereste meg a munkáltatója által neki küldött kérdőív miatt. A kérdőívet csak az idősebb női nemű dolgozóknak küldték ki, bár a csapatban vannak idősebb férfi munkavállalók is. A hölgy úgy ítélte meg, hogy a kérdőív nem megfelelő a személyes adatok védelme szempontjából, ezért tanácsot kért. A Hivatal elmagyarázta az ügyfélnek, hogy a személyes adatok védelme az információs biztos hatáskörébe tartozik, de a személyes adatok védelme összefüggésbe hozható bizonyos személyes körülményekkel is (az ügyfél a nem és életkor személyes körülményeket hozta fel), amik a diszkrimináció elleni védelem területéhez fűződnek. A Hivatal felkérte az ügyfelet, hogy abban az esetben, ha az idősebb munkavállalók a kérdőív ill. a kérdőív kitöltésének megtagadása miatt vagy bármely más módon munkaviszonyuk alatt kedvezőtlenebb bánásmódban részesülnek (az idősebb munkavállalókhöz képest, vagy a fiatalabb munkavállalókhöz képest, nemtől függetlenül), akkor forduljon ismét hozzá. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. **(0702-162/2021)**

A munkavállaló munkahelyi jelenlétéhez kötött karácsonyi bónusz elfogadhatatlan diszkriminációt jelenthet

A Hivatal több olyan ügyfél is megkereste, akik a szülői szabadság miatti alacsonyabb munkahelyi jelenlétük miatt nem voltak jogosultak a karácsonyi vagy teljesítménybónuszra, vagy alacsonyabb karácsonyi bónuszt kaptak. A Hivatal megismertette az ügyfeleket a már meglévő anonimizált diszkrimináció-megállapítási határozatokról, amelyekben úgy foglalt állást, hogy a karácsonyi vagy teljesítménybónuszhoz való alkalmasság és részesedés megállapításának kritériumai, amelyek az egyéni munkavállaló munkahelyi jelenlétével függenek össze, sértik a közvetett diszkrimináció tilalmát. Ha azonban a kritériumok között közvetlenül szerepel, hogy a betegszabadság vagy szülői szabadság miatt távollévő munkavállalók kisebb karácsonyi bónuszt kapnak, akkor ez közvetlen diszkriminációt jelent. Azok a védett személyes körülmények, amelyek alapján ezekben az esetekben a diszkrimináció következik be, változatosak, pl. egészség, terhesség, anyaság/apaság, még a nemi hovatartozás is, mert a szülői szabadságot továbbra is elsősorban a nők veszik igénybe, az apasági szabadságot pedig csak a férfiak. A Hivatal azt javasolta az ügyfeleknek, hogy a felhozott érvekkel forduljanak a munkáltatóhoz, és amennyiben azt szeretnék, hogy a Hivatal elkezdje kezelni a diszkriminációt, nyújtsanak be konkretizált javaslatot kezelésre, és csatolják az állításaikat igazoló dokumentumokat. A két konkrét esetben az ügyfelek nem döntöttek az eljárás megindítása mellett. Az egyéb esetek, amelyekben az ügyfelek az eljárás megindítása mellett döntöttek, az 1.12.2. és 1.13.2. pontok alatt találhatók. **(0702-144/2020, 0702-163/2020)**

A Szlovén Köztársaság oktatási tevékenységére vonatkozó kollektív szerződés nem követi a nyugdíj területére vonatkozó jogszabályok tendenciáit a nemek közötti egyenlőség tekintetében

A Hivatal egy olyan ügyfél kereste meg, aki a Szlovén Köztársaság oktatási tevékenységére vonatkozó kollektív szerződés 62. cikke alapján állította a diszkrimináció fennállását. Ez ugyanis előírja, hogy a tanulási kötelezettség két órával csökken, férfiaknál 35 év, nőknél pedig 30 év szolgálati idő után. A gyakorlatban egy ilyen rendelkezés úgy működik, hogy a férfiak ugyanannyi ledolgozott óra után öt évig alacsonyabb fizetést kapnak, mint a nők. A Hivatal megállapította, hogy ez a kollektív szerződés olyan rendelkezése, amely követi az 1992-es nyugdíjjogszabályt, de nincs összhangban az új trendekkel ezen a területen. A Hivatal kifejtette az ügyfélnek, hogy megállapításai formálisan nem szólhatnak bele a munkáltatók és a munkavállalók képviselői közötti kollektív tárgyalásokba, ill. a kollektív szerződések tartalmába. A Hivatal a tanácsadást követően ajánlást intézett az Oktatási, Tudományos és Sportminisztériumhoz, valamint az oktatási területen szervezett reprezentatív szakszervezetekhez a kollektív oktatási szerződés 62. pontjának módosítására. Az ajánlásra választ nem kapott. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. **(0702-16/2021/2)**

Különböző kiszámítási százalék a férfiak és a nők nyugdíjának megállapítására

A Hivatal két ügyfél kereste meg azzal a váddal, hogy a ZPIZ-2 alapján meghatározott nyugdíj kiszámítási százaléka diszkriminatív a férfiakkal szemben. A Hivatal az ügyfeleknek kifejtette, hogy a ZPIZ-2 módosításáról szóló törvény diszkriminációjának 050-4/2019 sz. értékelésében már kifejtette véleményét a fent említett kérdésben, amelyben úgy értékelte, hogy az kiszámítási százalékok különbsége nem jelenti a férfiak és a nők közötti közvetlen diszkriminációt, hanem kivételnek minősül a diszkrimináció tilalma alól. Hozzátette, hogy egy speciális ösztönző intézkedésről van szó, amely a nőkkel szembeni közvetett diszkrimináció megelőzésére irányul. Az értékelésben követte az Alkotmánybíróság UI-298/96 11. sz. határozatát 1999.11.11-ről, amely többek között meghatározza, hogy a férfiak és nők közötti tényleges különbségek miatti formális egyenlőség egyenlőtenséghez vezetne. Ugyanis a jogalkotó a férfiakkal és nőkkel szembeni eltérő bánásmód mellett figyelembe vette a nők társadalmi helyzetének romlását, amely a nemek hagyományosan és történelmileg kondicionált eltérő társadalmi szerepköréből fakad. A Hivatal felhívta az ügyfél figyelmét a nemek közötti bér- és nyugdíjszakadéokra is, amely valós gazdasági és társadalmi különbségekre mutat rá. Mindazonáltal követni kell a férfiak és nők közötti egyenlőség fokozatos megvalósulását: amikor a nők és férfiak gazdasági és társadalmi helyzetében már nem lesz különbség, illetve lényegesen kisebbek lesznek, az eltérő jogi szabályozásra sem lesz többé szükség. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. **(0702-162/2020/2, 0702-292/2021)**

1.1.2 Diszkrimináció-megállapítás a nemi hovatartozás miatt

Egy szülői szabadságon lévő köztisztviselő hátrányos megkülönböztetése az éves teljesítményértékelés odaítélése során;

A Hivatal a köztisztviselővel szembeni diszkriminációt állapított meg az éves teljesítményértékelés odaítélésekor. Felettese az értékelés során az újszülött gondozására és védelmére szolgáló szabadság igénybevétele miatti távollétét is figyelembe vette. A munkavállalóval így az anyaság és a nemi hovatartozás miatt bánt kedvezőtlenebbül. A Hivatal ebben az ügyben a diszkriminációt egy statisztikai elemzés alapján erősítette meg, amely nyilvánvaló ok-okozati összefüggést mutatott ki a munkahelyen való távollét és jelenlét és a közintézményben dolgozó alkalmazottak túlnyomó többségének értékelése között. A Hivatal a vizsgált ügyre alapozva, valamint annak lehetőségére alapozva, hogy az éves teljesítményértékelés kiosztásánál a távolléttartás kritériuma az állami szerveknél és más közintézményeknél is megjelenhet, a Hivatal hatáskörének megfelelően körlevél kiadását javasolta a Közigazgatási Minisztériumnak a ZVarD 21. cikkének második bekezdése alapján, amelyben emlékeztetni kell minden állami szervet és közintézményt, hogy az éves teljesítményértékelés igazolt távollét miatti csökkentése közvetett diszkriminációt jelent, amelyet tilt a törvény, és a munkavállalók értékeléséért felelős személyek kötelesek ezt betartani az éves teljesítményértékelések kiosztásánál. Az ajánlást betartották. A jogsértő a Hivatal határozata ellen fellebbezést nyújtott be a Közigazgatási Bírósághoz, ahol az eljárás még folyamatban van. (0700-26/2020/41 számú határozat 2021.7.1-ről)

Nem minősül diszkriminációnak a kutató előléptetéséhez való hozzájárulás megtagadása a sikeres mentorálás feltételének nem teljesítése miatt

A Hivatal javaslatot kapott diszkrimináció kezelésére, amelyben a kérelmező közölte, hogy a Szlovén Köztársaság Állami Kutatási Ügynökségének Tudományos Tanácsa (a továbbiakban: ZSA) megtagadta tőle az előléptetést tudományos főmunkatárssá, mert nem teljesítette a mentorálási tevékenység kritériumát. A kérelmező úgy vélte, a ZSA véleménye indokolatlan, hiszen fiatal kutatójának döntése az anyaság mellett, aki egyébként rendszeresen és eredményesen látja el a feladatát, és ha nem szült volna megkapta volna időben a doktori fokozatot, nem szabadna akadályt jelentenie a mentora előléptetésénél, ha esélyegyenlőséggel rendelkező társadalomban szeretnének élni. A kérelmező a Szlovén Tudományos és Művészeti Akadémia Tudományos Kutatóközpontjában (a továbbiakban: ZRC SAZU) a kutatói beosztásban dolgozók előléptetésének feltételeiről és eljárásairól szóló szabályzat 33. cikkére támaszkodott, amely engedélyezi az egyik kritérium nem teljesítése melletti előléptetést. A ZSA a hozzájárulás kiadását azzal az indokkal tagadta meg, hogy a mentori tevékenység sikeres elvégzése olyan mutató, amelyet nem lehet figyelmen kívül hagyni az előléptetés során, a más mutatók teljesítésétől függetlenül. Az eljárásban a Hivatal megállapította, hogy a ZSA-nak a Kutatási Rangok Szabályzata által számára biztosított mérlegelési jogkörében joga volt döntenie arról, hogy a feltételek teljesítésének ellenőrzése során nem hagyja figyelmen kívül a befejezetlen mentorálást. A mérlegelési jogkör igénybevétele mellőzése azonban önmagában nem jelenti azt, hogy a ZSA az előírásokkal szemben járt volna el, vagy hogy a kérelmezőt más jelöltekhez képest egyenlőtlenül kezelte volna. Más kritériumok túllépése sem alapozza meg a kérelmező azon jogát, hogy figyelmen kívül hagyják ezt a feltételt. A fentiekre tekintettel a Hivatal nem állapított meg diszkriminációt. A határozat jogerős lett. (0700-40/2020/12 számú határozat 2021.9.7-ről)

A munkaügyi ügynökség a Hivatal közreműködése után betartja, hogy az álláshirdetéseknél nemi szempontból semlegesnek kell lenniük

A Hivatalt egy harmadik fél tájékoztatta egy álláshirdetésről, amelyben nőket hívtak a kávézó állásra. A Hivatal a ZVarD 34. cikke szerinti diszkrimináció megállapítására irányuló eljárást vezetett be. Az ügyben megállapítást nyert, hogy a kávézó már nem üzemel, a hirdetést visszavonták, a kávézó jogszerű tulajdonosáról pedig nem lehetett információt szerezni. A ZUP 135. cikkének negyedik bekezdése értelmében a szerv a hivatalból indult eljárást leállíthatja, ha a lefolytatásához szükséges feltételek már nem teljesülnek, vagy ha a testület úgy ítéli meg, hogy annak folytatásához nem fűződik közérdek. Mindezekre tekintettel a Hivatal döntéssel határozott a diszkrimináció fennállásának megállapítására irányuló eljárás leállításáról a ZVarD alapján. A döntés jogerőre emelkedett. (0700-32/2021/8 számú döntés 2021.11.24-ről)

A Szlovén Foglalkoztatási Intézmény a Hivatal közbenjárását követően szakmai munkatársakat képez ki az álláshirdetéseknél szereplő diszkriminatív kritériumok azonosítására és megszüntetésére

A Hivatalt harmadik személy értesítette a vitatott álláshirdetésről. A cég álláshirdetést tett közzé a Szlovén Foglalkoztatási Intézmény honlapján, amelyben azt írja, hogy férfi jelöltet keres. A Hivatal hivatali kötelességből indított diszkrimináció-megállapítási eljárást. A Hivatal az eljárásban megállapította, hogy a cég a férfi nem feltételét nem tüntette fel a hirdetésben, hanem a hirdetés közzététele során tette hozzá a feltételt a Szlovén Foglalkoztatási Szolgálat. A Szlovén Foglalkoztatási Intézmény az eljárásban kifejtette, hogy az ok az intézmény technikai jellegű hibája volt, amely a munkanélküliek meghatalmazotti állásba irányítása során következett be. Az intézet közölte, hogy a jövőben el kívánják kerülni az ilyen jellegű hibákat, ezért még jobban odafigyelnek az esetleges szabálytalanságokra, és a következő szakmai továbbképzésen is felhívják a szakmai munkatársak figyelmét az ilyen jellegű hibák lehetőségére. A cégtől és a Szlovén Munkaügyi Intézménytől kapott magyarázatok kézhezvétele után a Hivatal úgy értékelte, hogy a céggel szembeni diszkrimináció megállapítására irányuló eljárás folytatása ebben az esetben már nem indokolt, mivel kiderült, hogy valójában nem a cég határozta meg a foglalkoztatás vitatott feltételét. Mindezekre tekintettel a Hivatal döntéssel határozott a diszkrimináció fennállásának megállapítására irányuló eljárás leállításáról a ZVarD alapján. A döntés jogerőre emelkedett. (0700-42/2021/8 számú döntés 2021.11.24-ről)

1.1.3 A szabályok diszkriminatív jellegének értékelése a nemi hovatartozás vonatkozásában

A nemek szerint eltérő nyugdíjszámítási százalékok nem minősülnek diszkriminációnak

A Hivatal két javaslatot kapott diszkrimináció kezelésére, amelyek a férfiak diszkriminációját állítják a nőkhez képest az eltérő nyugdíjszámítási százalék miatt. A ZPIZ-2 37. cikkének módosításával 2020.1. 1-jétől megkezdődött a férfiak és nők öregségi nyugdíjának kiszámítási százalékos arányok éves fokozatos kiegyenlítése, 2025.1.1-én pedig el lesz érve ezen százalékok kiegyenlítése mindkét nem számára. Addig az azonos biztosítási időszakokkal rendelkező férfiak nyugdíjszámítási százaléka továbbra is alacsonyabb lesz, mint a nőké, bár ez a különbség minden évben kisebb lesz. A Hivatal ebben a témában már kiadta 050-4/2019 számú értékelését 2019.9.19-én. Kijelentette, hogy a nemek közötti különbség nem minősül a férfiak és nők közötti közvetlen diszkriminációnak, hanem kivételt képez. A magasabb százalékok meghatározása a nők öregségi nyugdíjának kiszámítására valójában és ma is viszonylag hosszán tartó speciális (ösztönző) intézkedésnek minősül, amely megakadályozta és megelőzi a nőkkel szembeni tényleges közvetett diszkriminációt a férfiakhoz képest. Ezt az intézkedést a szakadék csökkentésével most fokozatosan megszüntetik, ezzel együtt feltételezve, hogy a nőkkel szembeni közvetett diszkriminációt hatékonyan felszámolják. A Hivatal értékelése során az Alkotmánybíróság U-I-298/96 sz.1999. 11. 11-i határozatát követte. A javaslattevők a különböző időszakokban alkalmazott eltérő kiszámítási százalékokkal kapcsolatban is kedvezőtlenebb helyzetet állítottak. A Hivatal a fentiekkel kapcsolatban kifejtette, hogy a nyugdíjba vonuló, illetve különböző években nyugdíjba vonult személyek helyzetei, amelyekre eltérő jogszabályi rendelkezések vonatkoztak (ZPIZ, ZPIZ-1, ZPIZ-2 – változásokkal), az öregségi nyugdíj kiszámítására szolgáló eltérő százalékok tekintetében nem hasonlíthatók össze. Ugyanis nem azonos vagy hasonló helyzetekről van szó, amelyeket a ZVarD közvetlen diszkriminációról szóló rendelkezése ír elő. A fentiekre tekintettel a Hivatal úgy döntött, hogy nem végez részletesebb diszkrimináció-értékelést. A diszkrimináció-értékelés folyamata ezzel befejeződött. (050-10/2021/6)

1.1.4 A Hivatal a nemi hovatartozásra vonatkozó ajánlásai

Ajánlás a Gazdasági társaságokról szóló törvény módosításáról és kiegészítéséről szóló törvényjavaslattal kapcsolatban

A Hivatal azt javasolta a Nemzetgyűlésnek, hogy a Gazdasági társaságokról szóló törvény módosításáról szóló javaslat hozzon létre kötelező érvényű mechanizmust a nemek kiegyensúlyozott képviseletének biztosítására a társaságok vezetői és felügyelő testületeiben. A Hivatal emlékeztette a jogalkotót, hogy Szlovénia az elmúlt évek tekintetében le van maradva ezen a téren. (007-4/2019/3)

Az ajánlás állapota: ● Nem vették figyelembe.¹

¹ Az ajánlás állapota a 2021-re vonatkozó éves jelentés elkészítésének végén (2022. 3. 31.).

Ajánlás a férfiak és nők helyzetének kiegyenlítésére a Szlovén Köztársaságban folyó oktatási tevékenységről szóló kollektív szerződés 62. cikkében

A Hivatal javasolta a MIZŠ-nek, hogy a reprezentatív szakszervezetekkel közösen módosítsa a kollektív szerződés 62. pontját oly módon, hogy a férfi és női pedagógusok, segédoktatók, ombudsmanok, tanárok és oktatók helyzete kiegyenlítődjön a tanítási kötelezettségek csökkentése terén, hiszen a férfiak jelenleg öt évig alacsonyabb fizetést kapnak azonos számú ledolgozott tanóráért, mint a nők. **(0702-16/2021/2)**

Az ajánlás állapota: ● Folyamatban.

Ajánlás a közelmúltban szült és határozott ideig dolgozó női munkavállalók jogi védelméről

A Hivatal azt javasolta, hogy az MDDSZ erősítse meg a nemrégiben szült és meghatározott ideig dolgozó női munkavállalók védelmét. Különösen a nemi alapú diszkrimináció, valamint a munkaviszonyban a nőkkel és férfiakkal szembeni diszkrimináció egyéb formáinak hatékonyabb jogi védelmére kötelezte el magát. Javasolta a különböző lehetséges megoldások feltárását is a biztonságosabb és folyamatosabb foglalkoztatás elérése érdekében. **(0709-20/2021/1)**

Az ajánlás állapota: ● Figyelembe véve.

Ajánlás a köztisztviselők értékeléséről

A Hivatal hatáskörének megfelelően körlevél kiadását javasolta a Közigazgatási Minisztériumnak, amelyben emlékeztetni kell minden állami szervet és közintézményt, hogy az éves teljesítményértékelés igazolt távollét miatti csökkentése közvetett diszkriminációt jelent, amelyet tilt a törvény, és a munkavállalók értékeléséért felelős személyek kötelesek ezt betartani az éves teljesítményértékelések kiosztásánál. **(0700-26/2020/42)**

Az ajánlás állapota: ● Figyelembe véve.

A Večer újság etikátlan tudósítására vonatkozó ajánlás

A tudatosságnövelő szerepére való tekintettel a Hivatal azt javasolta a Večer újságnak, hogy az állítólagos szexuális zaklatásról szóló cikket helyezze át a „Szórakozás” rovatból egy megfelelőbb rovatba. **(0705-1/2021/3)**

Az ajánlás állapota: ● Figyelembe véve.

Ajánlás a nők és férfiak esélyegyenlőségének 2021-2030-as nemzeti programjáról szóló határozat javaslatáról

A Hivatal azt javasolta az MDDSZ-nek, hogy szüntesse meg a nemi alapú diszkrimináció tilalmának meghatározásában lévő jogi hiányosságokat. Intézkedéseket javasolt továbbá az átláthatóság növelésére az összehasonlítható munkáért egyenlő bérezés biztosítása terén, valamint a védelem hatékonyságának erősítésére jogsértések esetén. **(0709-19/2021/1)**

Az ajánlás állapota: ● Részben figyelembe véve a politikai és normatív intézkedések meghatározásával, valamint a Büntető Törvénykönyv módosításával.

Ajánlás a Büntető Törvénykönyv módosításáról és kiegészítéséről szóló törvényjavaslatról

A Hivatal azt javasolta a képviselőknek, hogy fogadják el azt a törvénymódosítást, amely a nemi és a szexuális erőszak bűncselekmények definíciójának megváltoztatását javasolja a megerősítő beleegyezés, illetve az „az igen igent jelent” modellel összhangban. (0070-7/2021/1)

Az ajánlás állapota: ● Figyelembe véve a módosított törvény elfogadásával.

Ajánlás a Kranji Rendőrkapitányság videotartalmára vonatkozóan

A Hivatal azt javasolta a Kranji Rendőrkapitányságnak, hogy a jövőben ne járuljon hozzá a nemi sztereotípiák erősítéséhez a közösségi oldalakon közzétett bejegyzéseivel. Javasolta továbbá, hogy a tartalom közzétételekor ellenőrizték annak alkalmasságát a diszkriminációmentesség szempontjából. (0702-290/2021/2)

Az ajánlás állapota: ● Folyamatban.

1.1.5 Oktatás és tudatosságnövelés a nemi hovatartozással kapcsolatban

Kerekasztal a nők elleni erőszakról

A Hivatal képviselője 2021. május 25-én részt vett a Društvo SOS telefon za ženske in otroke – žrtve nasilja által szervezett „A szóban rejlő gyűlölet erőszakhoz vezet – állítsuk meg a nőkkal szembeni erőszakot!” rendezvényen. A résztvevők számos nyitott kérdést vitattak meg, például hogyan lehet megérteni a nőkkal szembeni ellenségeskedés és gyűlöletbeszéd növekedését, hol húzódik a határ a szólásszabadság és a gyűlöletbeszéd között, hogy nőtt-e az erőszak a covid-19 járvány során, és mi minden járul hozzá ezekhez a változásokhoz. A Hivatal a diszkrimináció ZVarD által meghatározott formáiról beszélt, különös tekintettel a diszkriminációra való buzdításról. Problémaként említette a ZVarD által meghatározott feladatok megvalósítását, különös tekintettel az ellenőrzési hozzájárulásokra, valamint arra, hogy nem lehetséges szankcionálni minden jogsértést, így a diszkriminációra való buzdítást sem. Rámutatott továbbá a gyűlöletbeszédre vonatkozó empirikus adatok hiányának problémájára, valamint felvázolta a gyűlölet-bűncselekményekkel kapcsolatos adatok részletezett rögzítésével szembeni ellenállás problémáját.

A Hivatal előadása a Belügyminisztériumban a nemek esélyegyenlőségének integrációjával foglalkozó konzultatív testület tagjainak

A Hivatal képviselői 2021. november 23-án online prezentációt tartottak a Hivatal hatásköreiről és a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos munkájáról a Belügyminisztérium, a Rendőrség és a Belügyminisztérium nemek esélyegyenlőségének integrációjával foglalkozó konzultatív testületeinek mintegy 20 tagja számára. A rendszerszintű szempontok, különösen az ajánlások mellett a nemi hovatartozás miatti diszkrimináció-megállapítási esetek bemutatására is sor került. Ismertették a diszkrimináció megállapítására irányuló eljárás menetét, valamint bemutattak néhány aktuális kérdést és adatot a nemi alapú diszkrimináció vádjával kapcsolatos esetek statisztikáiról a Hivatal gyakorlatában.

1.1.6 A Hivatal együttműködése a civil társadalommal a nemi hovatartozás viszonylatában

A Hivatal találkozott a női hallgatók egy független csoportjával a szexuális zaklatás és szexuális erőszak megelőzésével és kezelésével kapcsolatban

Április 30-án a Hivatal munkatársai találkoztak az Rezistence tagjaival. Ez egy informális és önszerveződő, független diáklánycsoport, amely rendszerszintű változásokra törekszik a szexuális zaklatás és szexuális erőszak megelőzésében és kezelésében az oktatási intézményekben és általában a társadalomban. Rámutattak a Felsőoktatási törvény hiányosságaira a nemi diszkrimináció tilalma tekintetében, amely nem foglalkozik a hallgatók nemi diszkriminációjával szembeni védelmével, mivel ez a terület a Munkaviszonyokról szóló törvénnyel van szabályozva a karon dolgozók számára. Bemutatták, milyen nehézségek merülnek fel azoknak a felnőtt hallgatóknak biztosított segítségnyújtás során, akik véleményük szerint nem rendelkeznek szabályozott segítségnyújtási és támogatási rendszerrel a professzori szexuális zaklatás vagy erőszak esetén. A Rezistence tagjai arra is rámutattak, hogy az iskolai tanterv kivitelezésének minden szintjén hiányos a tudatosságnövelés a nemek közötti kapcsolatokról és a szexuális kapcsolatokról. A Hivatal képviselői ismertették a Hivatal hatásköreit, milyen eljárásokat folytat le, és milyen módon fordulhatnak hozzá a szexuális zaklatás áldozatai.

1.2 Nemzetiség

A HIVATAL KIHANGSÚLYOZZA

A Szlovén Köztársaság Alkotmányának 61. cikke
(a nemzeti hovatartozás kifejezése)

Mindenkinek joga van ahhoz, hogy szabadon kifejezze hovatartozását saját nemzetéhez vagy nemzeti kisebbségéhez, művelje és kifejezze saját kultúráját, és használja a nyelvét és az írását.

1.2.1 Tanácsadás, tájékoztatás és támogatás a nemzetiségi hovatartozással kapcsolatban

A diszkrimináció megállapításához meg kell állapítani, hogy a személyes körülmény-e az oka a rosszabb, ill. kedvezőtlenebb bánásmódnak

A Hivatalt állítólagos munkahelyi diszkrimináció miatt kereste meg egy ügyfél. Azt állította, hogy kedvezőtlenebb bánásmódban részesült a szakszervezeti tagsága (az ügyfél volt a szakszervezeti elnök) és a nemzetisége miatt. Elmagyarázta az új koronavírus-járvány első és második hullámában kialakult helyzetét, hisz nem tudta, végezheti-e otthonról a munkáját, várólistára van utalva, vagy éves szabadságot kell kivennie. Később várólistára utalták, a többi munkatársa viszont otthonról végezhetette a munkát, amiben felismerte a diszkrimináció fennállását. A Hivatal kifejtette, hogy a diszkrimináció megállapításánál ok-okozati összefüggésnek kell lennie a személyes körülmény és a kedvezőtlenebb bánásmód között, és ezt az ügyfélnek megfelelően bizonyítani is kell. Önmagában az a tény, hogy egy ügyfél nem a többség nemzetiségi csoportjához tartozik, nem jelenti azt, hogy diszkriminációról van szó. Az ügyfélnek elmagyarázták, hogy a Hivatalnak milyen intézkedési lehetőségei állnak rendelkezésére diszkrimináció esetén. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. **(0702-142/2020)**

A szociális munkaügyi központ előtti eljárásban történt diszkrimináció vádját a központ döntése elleni jogorvoslatban kell állítani

A Hivatalt a nemzetközi védelemben részesülő család nevében kereste meg egy civil szervezet a szociális munkaügyi központ feltételezett jogsértő intézkedése miatt, amely állítólag a család nemzetisége miatti diszkriminációnak minősül. A szociális munkaügyi központ ugyanis elutasította a család pénzügyi szociális segélyre, gyermek után járó pótlékra, kötelező egészségbiztosítási járulék fizetésére, valamint az egészségügyi szolgáltatások és a rendkívüli anyagi szociális segély teljes értékére vonatkozó különbözet fedezésének jogát. A civil szervezet diszkrimináció fennállását állította az ilyen intézkedés miatt.

A Hivatal elmagyarázta, hogy nincs joga más illetékes hatóságok előtti eljárásokba beavatkozni, és nem értékelheti cselekvéseik jogszerűségét. A civil szervezetnek kifejtette, hogy a szociális munkaközpont intézkedésében tapasztalható törvénytelenégeket, valamint következtelenségeket a diszkrimináció tilalmának elvével konkrét eljárás keretében kell kezelnie jogorvoslattal. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. [\(0702-160/2020\)](#)

A bevándorló diákok tanulási támogatása különleges intézkedés lehet az egyenlőség biztosítására

A Hivaltól egy magánszemély kért segítséget, aki tanulási segítséget szeretne nyújtani bevándorló diákoknak. A Hivatal örömmel hallotta a proaktív munkájára való motiváltságot, és azt a szándékát, hogy a személyes körülményeik miatt különösen veszélyeztetett gyermekcsoportot képező tanulónak ilyen jellegű segítséget nyújtson. A bevándorló gyermekek meglévő tudásától függetlenül a szlovén oktatási rendszerbe való beiratkozásukkor jogi státuszuk megegyezik az összes többi gyermekével. A legtöbb bevándorló tanulónak azonban speciális segítő intézkedésekre van szüksége ahhoz, hogy ez a veszélyeztetett gyermekcsoport is hatékonyan integrálódhasson a meglévő oktatási rendszerbe. A Hivatal a ZVarD 17. és 18. cikke szerinti, egyenlőséget biztosító speciális intézkedésnek minősítette a bevándorló diákok oktatási segédletét, amely a bevándorlók integrációjának támogatása céljából valósul meg. A Hivatal azt tanácsolta az ügyfélnek, hogy vegye fel a kapcsolatot a területen már dolgozó szereplőkkel, és vegyen részt a civil szervezetek által szervezett önkéntes oktatásban. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. [\(0702-289/2021\)](#)

1.2.2 Diszkrimináció-megállapítás a nemzetiségi hovatartozás miatt

Nem lett diszkrimináció megállapítva a harmadik országba történő pénzáttalás megtagadása ügyében

A Hivatal egy olyan kérelmezőtől kapott javaslatot diszkrimináció kezelésére, aki kijelentette, hogy egyenlőtlen bánásmódban részesült Libanonba történő pénzáttalási kísérlete során, és a bank egyenlőtlenül bánt vele nemzetisége miatt. A kérelmező pénzt akart átutalni testvérének a bankfiókban. Amikor az alkalmazott a Western Union nemzetközi pénzáttalási banki szolgáltatás segítségével megkezdte a pénzáttalási eljárást, személyazonosság-ellenőrzés céljából személyi igazolványának felmutatására kérte a kérelmezőt. A kérelmező adatainak számítógépes rendszerbe történő bevitele után bizonyos korlátozások léptek fel, amelyekre a banki munkatárs a következő szavakkal válaszolt: „nem utalhat pénzt, mert ilyen országból érkezett, tudja jól, hogy milyen országból érkezett, tagja-e hazájában valamilyen politikai pártnak” stb. A bank ezután a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás megelőzéséről szóló szabályozással indokolta az elutasítást. A Hivatal úgy értékelte, hogy a kérelmező nem nyújtott be minden rendelkezésre álló bizonyítékot állításaihoz, mégis kijelentette, hogy néhány bizonyíték a rendelkezésére áll. A Hivatal összes megállapítását tartalmazó, tájékoztató és pontosító célú levelére sem válaszolt. A fentiekre tekintettel a Hivatal nem erősítette meg a diszkrimináció fennállását. A határozat jogerős lett [\(0700-48/2019/7, sz. határozat 2021.2.12-ről\)](#)

1.2.3 A szabályok diszkriminatív jellegének értékelése a nemzetiségi hovatartozás vonatkozásában

Az országból való kiutazás korlátozása a járvány megfékezése érdekében a Hivatal értékelése szerint diszkriminatív volt

A Hivatal két diszkrimináció-kezelési javaslatot kapott azzal a rendelettel kapcsolatban, amellyel a Szlovén Köztársaság kormánya megtiltotta Szlovénia lakosságának a vörös listán szereplő országokba való utazást a Covid-19 járvány idején kialakult rossz járványügyi helyzet miatt. A tilalom nem vonatkozott a betegségen átesettekre és a beoltott személyekre, valamint néhány egyéb kivételre. Az első kérelmező kijelentette, hogy a Szlovén Köztársaság Kormánya egészségi állapota alapján diszkriminálta őt, mivel nem esett át a covid-19 betegségen, mert betartotta az intézkedéseket, így nem fertőződött meg SARS-CoV-2 vírussal, ugyanakkor nem volt még lehetősége beoltatnia magát. Ez megakadályozta őt abban, hogy hozzáférjen az ingatlanjához a Horvát Köztársaságban. A második kérelmező rámutatott a belügyminiszter azon kijelentésére, hogy az intézkedésre annak veszélye miatt kerül sor, hogy a polgárok a volt Jugoszlávia országaiba utaznának a húsvéti ünnepek alatt. A második kérelmező úgy vélte, hogy ezek nyilvánvalóan egyenlőtlen séget teremtő intézkedések, és cselekvésre szólította fel a Hivatalt.

Az ország elhagyásának tilalma a Covid-19 fertőző betegség leküzdését szolgáló, a Szlovén Köztársaságba történő beutazás feltételeinek meghatározásáról szóló rendeletben volt meghatározva (SZK Hivatalos Közlönye, 46/2021). A rendelet 2021.3.29-től 2021.4.11-ig volt hatályos. A Hivatal úgy értékelte, hogy az ország elhagyásának tilalma, illetve a vörös listán szereplő országokba történő utazás, amint az a rendelet 11. cikkének első bekezdésében meg van határozva, a három részes arányossági teszt szerint a fertőzések terjedésének megakadályozásának legitim célját követte, de az ennek elérésére használt eszköz csak részben volt megfelelő, főként pedig nem volt (feltétlenül) szükséges és arányos szűkebb értelemben a covid-19 betegség ellenőrizetlen terjedésének és az egészségügyi ellátórendszer összeomlásának, és ezzel nem utolsósorban az állam fennmaradásának veszélyeztetésének megelőzéséhez.

Mivel nem lett megerősítve a (közvetlen) diszkrimináció tilalma alóli kivétel, a Hivatal úgy értékelte, hogy a Rendelet 11. cikkének 1. bekezdése szerinti intézkedés diszkriminatív volt. Diszkriminatív volt mindazokkal szemben, akik még nem fertőződtek meg a covid-19 betegséggel, vagy nem kaptak védőoltást a fertőző betegség ellen (azaz egészségi állapotuk miatt - a SARS-CoV-2 vírus elleni antitestek hiánya miatt), és ugyanakkor nem tartoztak egyik különleges kivétel közé sem (a rendelet 10. cikkének első bekezdéséből). Szintén diszkriminatív volt minden olyan személlyel szemben, aki nemzetisége szerint a volt Jugoszlávia más országaiból származik (azaz nemzetisége és állampolgársága személyes körülmény alapján), akikre nem vonatkoztak az ország elhagyására vonatkozó tilalom alóli kivételek. A jelen ügyben a rendelet a 11. cikkével túlzottan korlátozta a személyek szabad mozgását, mivel (az intézkedés indokolt céljához képest) aránytalanul sértette a hozzáférési jogot egy másik államban lévő magántulajdonhoz, valamint a magán- és családi élethez való jogot az olyan személyeknél, akik e jogukat a lakóhelyüktől eltérő országban gyakorolják.

Tekintettel arra, hogy az értékelt Rendelet az értékelési eljárás alatt már nem volt hatályos, és mivel az Alkotmánybíróság már vizsgálja a Rendelet 11. cikkének állítólagos alkotmányellenességét, a Hivatal nem terjesztett elő eljárás megindítása iránti kérelmet az alkotmányosság, ill. a ZVarD 38. cikke szerinti jogszerűség értékelésére. Ezzel lezárult a szabályozás diszkriminatív jellegét értékelő eljárás. (050-16/2021/4 és 050-18/2021/10)

1.2.4 A Hivatal a nemzetiségi hovatartozásra vonatkozó ajánlásai

Ajánlás a Szülői gondozásról és családi ellátásokról szóló törvény módosításáról és kiegészítéséről szóló törvényjavaslatról

A Hivatal azt javasolta az MDDSZ-nek, hogy más érintettekkel együttműködve, beleértve a roma közösséget is, elemezze a roma tanulók igazolatlan hiányzásainak, korai iskolaelhagyásának és a középiskolai képzés elmulasztásának okainak sokféleségét, és azonosítsa, melyik erre a célra szánt, már kivitelezett programok voltak sikeresek. Javasolta továbbá, hogy végezze el az intézkedések szükségességének és megfelelőségének részletes felmérését, és készítsen célzott speciális intézkedési tervet a roma gyerekek alap- és felsőfokú tanulmányaihoz való ösztönzése érdekében. (0070-13/2021/1)

Az ajánlás állapota: ● A jogalkotási eljárás még folyamatban van.

Ajánlás a Szociális ellátásokról szóló törvény módosításáról és kiegészítéséről szóló törvényjavaslatról

A Hivatal javasolta az MDDSZ-nek, hogy készítsen átfogó hatásvizsgálatot az egyenlőségről, esélyegyenlőségről és egyenlő bánásmódról (equality impact assessment) a minimáljövedelem szintjének kritériumában, amely a jogosultak neme szerint eltérő életkori feltételeket határoz meg; a roma közösség tagjait célzó intézkedések tervezésében (akik különleges esetekben más, nem pénzi eszközökön keresztül részesülnek ellátásban), valamint a szándékos bűncselekmény miatt kiszabott börtönbüntetés jogerős ítélete miatti pénzügyi támogatásra való jogosultságtól megfosztó hibáztatási indok érvényesítésében. (0070-12/2021/1)

Az ajánlás állapota: ● A jogalkotási eljárás még folyamatban van.

Ajánlás a 2021-2030 közötti időszakra szóló nemzeti roma cselekvési program tervezetéről

A Hivatal többek között azt javasolta a Szlovén Köztársaság Nemzetiségi Kormányhivatalának, hogy a dokumentumot úgy frissítsék, hogy az megfeleljen az „EU Stratégiai Keret a romák esélyegyenlőségéért, befogadásáért és részvételéért” irányelveinek; hogy az intézkedések a Szlovéniában élő roma közösség minden tagját, köztük a Szintókat is megcélozzák; hogy az intézkedések magukban foglalják a roma közösség és a civil társadalmi szervezetek integrációjának és együttműködésének meghatározott módjait, valamint olyan intézkedésekkel egészüljön ki, amelyek a covid-19 járvány roma lakosságot érintő következményeinek kezelésére irányulnak. (0709-28/2021/2)

Az ajánlás állapota: ● A SZK Nemzetiségi Kormányhivatalának reakciójával részben figyelembe véve.

Ajánlás a Személyes adatok védelméről szóló törvényjavaslatról

A Hivatal azt javasolta az Igazságügyi Minisztériumnak, hogy a nemzeti és/vagy etnikai hovatartozásra vonatkozó személyes adatok gyűjtését kivételesen lehetővé tevő rendelkezés indoklásában fejtse ki, hogy az ilyen adatok gyűjtése az ún. egyenlőség biztosítása és diszkrimináció azonosítása és megszüntetése érdekében tett intézkedések kontextusában is lehetséges. Végezetül a Hivatal javasolta, hogy a törvényjavaslatba kerüljön be egy olyan kiegészítő rendelkezés, amely az alapvető jogok védelmének és különösen a mesterséges intelligencián alapuló új technológiák alkalmazása kapcsán szabályozná a személyes adatok védelmét a diszkrimináció ellen. (0070-1/2019/5)

Az ajánlás állapota: ● A törvényjavaslat tervezet kiegészítésével figyelembe véve.

1.2.5 Oktatás és tudatosságnövelés a nemzetiségi hovatartozással kapcsolatban

Értekezlet a migráns tapasztalattal rendelkező nők számára

A Hivatal képviselői az Odnos Egyesület meghívására 2021. április 13-án egy kétórás online megbeszélésen vettek részt. A törökül és albánul beszélő közösségekből származó 15 bevándorló nőből álló csoportok bemutatták a Hivatal hatásköreit és azt, hogy a Hivatal hogyan segíthet nekik olyan esetekben, amikor úgy vélik, hogy diszkrimináció érte őket. Bemutatták a Hivatal tanácsadó funkcióját, valamint néhány konkrét példát a faji és vallási diszkriminációra. A résztvevők kiemelték a növekvő ellenségességet azok a nők iránt, akik a nyilvánosság előtt kendővel takarják magukat, valamint hogy a bankszámlanyitás továbbra is nagy nehézséget jelent.

Konferencia az interkulturális együttélésről az óvodákban, iskolákban és helyi környezetekben

2021. június 10-én a Pszichológiai Tanácsadási és Oktató-fejlesztő Projektek Intézete (ISA) által vezetett projektpartnerek konzorciuma megszervezte „Az interkulturális együttélésért az óvodákban, iskolákban és helyi környezetekben” című konferenciát az „Interkulturális együttélés kihívásai” projekt záróeseményeként, melynek célja a más nyelvi és kulturális környezetből érkező gyermekek integrálása a szlovén oktatási rendszerbe. A Hivatal képviselője bemutatta az állami szerv munkáját, hatásköreit és munkamódszerét. Kifejtette, hogyan kezeli a diszkriminációellenes jog a rasszizmus kérdését, különösen nemzetközi viszonylatban. Bemutatott néhány nagyobb társadalmi diskurzust kiváltó esetet is, amelyekben a Hivatal a nemzetiség, a faj vagy az etnikai hovatartozás személyes körülmények alapján történő diszkriminációt állapított meg.

A holokauszt roma áldozatainak világnapja

2021. augusztus 6-án Miha Lobnik, a Hivatal vezetője volt a vezérszónok a holokauszt roma áldozatainak világnapja alkalmával szervezett eseményén Muraszombaton. Beszédében kihangsúlyozta a múltbeli események emlékének megőrzésének fontosságát: „A Harmadik Birodalom idején sok más mellett félmillió roma és szinti is életét veszítette. Ezeknek az elképzelhetetlen ellenséges cselekményeknek a célja a romák, a szintik és sok más nép végleges kiirtása volt. Ezért amikor Porajmosra emlékezünk, mindig újból ki kell hangsúlyoznunk, hogy ezek a cselekmények kegyetlenül embertelenek voltak, és mindent meg kell tennünk annak érdekében, hogy soha többé ne forduljanak elő.” Kiemelte, hogy Porajmosról, ahogy a roma közösség a roma lakosság náci népiirtását nevezi, minden alkalommal súlyos emberi tragédiaként kell beszélni, és ennek a meggyőződésnek alapjául kell szolgálnia egy olyan társadalomnak, amely a biztonságra és az egyenlőségre épül.

A nemzetiségen, állampolgárságon, bőrszínen és valláson alapuló diszkrimináció című projekt eredményeinek bemutatása

2021. október 26-án a Hivatal képviselője részt vett a Békeintézet által szervezett Nemzetiségi, állampolgársági, bőrszíni és vallási alapú diszkrimináció című projekt eredményeinek bemutatóján. Megállapították, hogy Szlovéniában még mindig jelen van a diszkrimináció, leginkább a foglalkoztatásban és a munkahelyen, az egészségügyben, a szolgáltatásokhoz való hozzáférésben, a lakáspiacon és az adminisztratív eljárások során. Leggyakrabban a külföldiek és a roma közösség tapasztalják. A válaszadók 84 százaléka gondolja úgy, hogy a felsorolt személyes körülmények közül legalább egy miatt diszkrimináltak már.

Értekezlet a migráns tapasztalattal rendelkező nők számára

A Hivatal képviselői 2021. november 18-án az Odnos Egyesület meghívására bemutatót tartottak a Hivatal hatásköreiről, és bemutatták a gyakorlatban kezelt diszkriminációs eseteket. Koszovóból, Irakból, Palesztinából, Oroszországból, Szíriából és Törökországból érkezett tíz fős migráns nők csoportjának mutatták be a Hivatal különböző feladatait, és azt, hogy a Hivatal hogyan tud segíteni olyan esetekben, amikor úgy vélik, hogy diszkriminációt érte őket. Kihangsúlyozták a Hivatal tanácsadó funkcióját, és bemutattak néhány konkrét példát a faji és vallási személyes körülményeken alapuló diszkriminációra. A résztvevők kiemelték néhány észlelt problémát, mint például a vallási meggyőződéshez igazodó étkeztetés az óvodában, a közalkalmazottak intoleráns magatartása, a zaklatás, és a munkára jelentkezők elutasítása fejkendő viselete miatt.

1.2.6 A Hivatal együttműködése a civil társadalommal a nemzetiségi hovatartozás viszonylatában

A covid-19 fertőzések terjedésének visszaszorítása érdekében a Hivatal a civil szervezetekkel elsősorban írásban működött együtt.

A HIVATAL KIHANGSÚLYOZZA

A Szlovén Köztársaság Alkotmányának 64. cikke
(az olasz és magyar nemzeti kisebbségek különleges jogai Szlovéniában)

Az őslakos olasz és magyar nemzeti közösségeknek és tagjaiknak biztosítva van a jog, hogy a nemzeti szimbólumaikat szabadon használhassák, szervezeteket alapítsanak, gazdasági, kulturális, tudományos-kutatási tevékenységeket, valamint nyilvános tájékoztatási és kiadói tevékenységeket folytassanak. A törvénnyel összhangban ennek a két nemzeti közösségnek és tagjaiknak joguk van a saját nyelvükön folytatott oktatáshoz, valamint az ilyen oktatás kialakításához és fejlesztéséhez. A törvény meghatározza azokat a területeket, ahol kötelező a kétnyelvű oktatás. A nemzeti kisebbségeknek és tagjaiknak biztosítva van a jog, hogy ápolják kapcsolataikat a saját anyaországukkal és nemzetükkel. Az állam anyagilag és erkölcsileg támogatja ezen jogok gyakorlását.

Azokon a területeken, ahol ezek a kisebbségek élnek, tagjaik saját önkormányzati közösségeket hoznak létre jogaik megvalósításához. Javaslatukra az állam felhatalmazhatja az önkormányzati nemzeti közösségeket az állami hatáskörbe tartozó bizonyos feladatok ellátására, és erőforrásokat biztosíthat azok végrehajtásához. A nemzeti közösségek közvetlenül képviselik magukat a helyi önkormányzat képviselő-testületeiben és a Nemzetgyűlésben.

A törvény szabályozza az olasz és a magyar nemzeti közösségek jogainak gyakorlásának helyzetét és módját azokon a területeken, ahol élnek, az önkormányzati helyi közösségek e jogok biztosítására vonatkozó kötelezettségeit, valamint azokat a jogokat, amelyeket e nemzeti közösségek tagjai gyakorolhatnak ezeken a területeken kívül. Mind a nemzeti közösségek, mind tagjaik jogai biztosítva vannak, függetlenül a közösségek tagjainak számától.

Azokat a törvényeket és egyéb szabályozásokat, amelyek befolyásolják ezen nemzeti kisebbségek alkotmányban meghatározott jogait és helyzetét, csak a nemzeti közösségek képviselőinek beleegyezésével lehet elfogadni.

1.3 Faji vagy etnikai hovatartozás

A HIVATAL KIHANGSÚLYOZZA

A Szlovén Köztársaság Alkotmányának 65. cikke
(a roma közösség helyzete és különleges jogai Szlovéniában)

A törvény a Szlovéniában élő roma közösség helyzetét és különleges jogait szabályozza.

1.3.1 Tanácsadás, tájékoztatás és támogatás a faji vagy etnikai hovatartozással kapcsolatban

Az állásra jelentkező úgy érezte, hogy diszkriminálták, de ez önmagában nem elegendő a diszkrimináció megállapításához

A Hivatal egy állásra jelentkező kereste meg, aki a levélben csak annyit közölt, hogy úgy érzi, kereszt- és vezetékneve miatt nem őt választották ki, illetve azért, mert kicsit sötétebb az arcbőre. A Hivatal a fajt vagy etnikai származást jelölte meg személyes körülményként, és amennyiben az ügyfél nem rendelkezik szlovén állampolgársággal, akkor az állampolgárságra is vonatkozik. A Hivatal kifejtette az ügyfélnek, hogy a diszkrimináció fennállását csak a nyilatkozati eljárás lezárása után tudja megerősíteni, ezért arra biztatta, hogy tegyen javaslatot a diszkrimináció kezelésére. Az ügyfélnek bemutatta a fordított bizonyítási teher intézményét, a levél megfogalmazásával kapcsolatban pedig arra figyelmeztette, hogy önmagában az érzés nem elegendő, sem a közigazgatási, sem a bírósági eljáráshoz. A bizonyítási teher megköveteli, hogy az ügyfél világosan, konkrétan és teljeskörűen nyilatkozzon azokról a tényekről, amelyekre állításait alapozza. Csak ezután száll át a bizonyítási teher a feltételezett elkövetőre, akinek bizonyítania kell, hogy nem diszkriminálta az egyént. Az ügyfél nem döntött a kezelési javaslat benyújtása mellett, így a tanácsadási folyamat lezárult. **(0702-103/2021)**

Lehetséges diszkrimináció az üzletben faji vagy etnikai hovatartozás miatt

A Hivatal egy roma ügyfél kereste meg az üzletben tapasztalt állítólagos diszkrimináció miatt. Az eladó megkérte a vásárlót, hogy mutassa meg a hátizsák tartalmát. Az ügyfél kérte a panaszkönyvet, de kérését elutasították. A Hivatal megkérte az ügyfél, hogy írja le pontosan és konkrétan az eseményt, a diszkrimináció megállapításához pedig kézírásos javaslatot kell tennie a diszkrimináció megállapítására, valamint meg kell adnia a lehetséges tanúk elérhetőségét a bizonyítási eljárás lefolytatása érdekében. Az ügyfél nem válaszolt a Hivatal üzenetére. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. **(0702-278/2021)**

A „Šola za vse” kampány plakátjai nem tartalmaznak diszkriminációs elemeket, de potenciálisan előítéletekre és sztereotípiákra ösztönöznek

A „Šola za vse” kampány grafikai arculatával kapcsolatban kereste meg a Hivatal a hirdetések megrendelője, valamint egy egyesület is, akiket érdekelt, hogy valóban diszkriminatívak-e a hirdetések. Ez egy plakát volt két fiú képével, amelyen az eurázsiai fajhoz tartozó fiú egy ázsiai származású fiút utánoz egy olyan gesztussal, amelyet gyakran használnak diszkriminatívként az ázsiai faj tagjaival szemben. Az egyesület sértőnek és diszkriminatívnak tartotta a plakátot, a hirdetés megrendelője pedig a „Mindenki egyenlő, mindenki egyenjogú” kampányüzenetre hívta fel a figyelmet. A Hivatal kihangsúlyozta, hogy a ZVarD 8. cikkének első bekezdése szerint lehetne vizsgálni az ügyet esetleges zaklatásként, illetve diszkriminációra való buzdításként a ZVarD 10 cikkének első bekezdése szerint, viszont egyik esetben sincsenek megadva a felsorolt diszkriminációs formák minden szükséges elemei. A Hivatal a magyarázatában rámutatott, hogy a hirdetésnek van egy mély értelme a sokszínűség elfogadása jegyében, de ezt több módon lehet értelmezni, ezért különösen szociokulturális szempontból válik potenciálisan problematikusná, és ebből következően potenciálisan előítéletekre, sztereotípiákra ösztönöz. Egyik ügyfél sem döntött kezelési javaslat benyújtása mellett, ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. (0702-159/2021, 0702-164/2021)

A rendőrség állítólagos problémás bánásmódja egy roma ügyféllel szemben

A Hivatalt egy roma származású ügyfél kereste meg, aki a Szakosított Állami Ügyészség egyik alkalmazottjának problémás bánásmódját állította, és bánásmódjában diszkriminációt érzett. A ZVarD 40. cikkében foglalt fordított bizonyítási teherre is hivatkozott. A Hivatal az illetékes rendőrkapitánysághoz fordult magyarázatért, ahol sor került a szakosított államügyészség kihallgatására, amely tagadta az ügyfél állításait. A Hivatal átadta az ügyfélnek a rendőrség magyarázatait, és kifejtette, hogy az ügyfelekkel szembeni diszkrimináció érzése nem elegendő a bizonyítási teher áthárításához, a Hivatalnak pedig megfelelő bizonyítékokra van szüksége a diszkrimináció megállapításához, például legalább a tanúk elérhetőségére, amit az ügyfél nem biztosított. A diszkrimináció megállapítására irányuló eljárásban a Hivatalnak az általános közigazgatási eljárás szabályai szerint bizonyossággal meg kell állapítania azokat a tényeket, amelyek a diszkrimináció fennállásának megállapítása alapul. Az ügyfél nem döntött a kezelési javaslat benyújtása mellett, így a tanácsadási folyamat lezárult. (0702-232/2021)

1.3.2 Diszkrimináció-megállapítás a faji vagy etnikai hovatartozás miatt

A kiadó megsértette a diszkrimináció tilalmát a magazinban való közzététellel

A Hivatalt a kérelmező a Demokracija című hetilapban megjelent cikkel kapcsolatban kereste meg, és fajon és valláson alapuló diszkrimináció fennállását állította. A Hivatal úgy értékelte, hogy az ügy fontos a fajon vagy etnikai származáson, valamint valláson vagy meggyőződésen alapuló diszkrimináció elleni védelem szempontjából, amelyek a ZVarD 1. cikke értelmében jogilag védett személyes körülmények, ezért a ZVarD 34. cikkével összhangban eljárást indított hivatali kötelességből. A Hivatal az eljárás során a szöveg elemzésével megállapította, hogy a tartalom szerzője bőrszín, etnikai származás és vallási meggyőződés alapján igazolta az emberek dominanciájáról és felsőbbrendűségére vonatkozó elképzeléseket. Ezzel megsértette a ZVarD 10. cikkének második bekezdését. A Hivatal a szólásszabadság szempontjából is értékelte a jegyzőkönyvet, és megállapította, hogy az EJE ezen alapvető jogával való visszaélésről van szó. A tartalom tagadja a minden ember egyenlőségére és egyenlő méltóságára vonatkozó elképzelések lényegét, amelyek az egyezmény alapelvei. A lap főszerkesztője arra hivatkozott, hogy a tartalom egy glossza, illetve satíra. A Hivatal megállapította, hogy az egyik csoport többi embercsoporthoz viszonyított dominanciájáról vagy felsőbbbségéről szóló publikálás diszkriminatív, függetlenül attól, hogy milyen műfajban írják. Mivel a jogsértő a védekezésben azt állította, hogy glosszáról vagy satíráról van szó, amivel a tartalom nem minősül diszkriminációnak, a Hivatal megvizsgálta az elkövető ezen állítását is. Független médiaszakértő bevonásával megállapította, hogy a tartalom se nem satíra, se nem glossza, mivel hiányoznak belőle az újságírói kommunikáció ezen állandó formáinak műfaji jellemzői. A határozat jogerős lett. (0700-52/2020/11 számú határozat 2021.9.20-ról)

A TV3 csatorna a Faktor című műsor közvetítésével 2021. január 21-én megsértette a diszkrimináció tilalmát

A Hivatal 2021 februárjában javaslatot kapott diszkrimináció-megállapítási eljárás megindítására a TV3-on 2021. január 21-én sugárzott Faktor című műsor műsorvezetőjének állítólagos nem megfelelő kijelentései miatt. A műsorvezető nyilatkozataival az embereket a faj személyes körülmény alapján osztályozta, értékrendileg megosztotta, és ezáltal egyértelmű üzenetet kommunikált egy-egy fajhoz tartozó emberek alsóbbrendűségéről. A Hivatal először a SZK Alkotmányának 39. cikke, valamint az Emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény (EJEE) 10. cikke szerinti szólásszabadság szempontjából vizsgálta a műsorvezető nyilatkozatát. Ez a két rendelkezés védi az államot vagy a lakosság bármely részét megrázó, sértő vagy zavaró információ- és ötlettovábbítást is. A Hivatal úgy értékelte, hogy a műsorvezető nyilatkozata nem élvez védelmet az EJEE értelmében. A műsorvezető nyilatkozata súlyosan sérti egyes személyek alapvető jogait, nevezetesen a személyi méltósághoz és biztonsághoz való jogot, a testi és lelki sérthetlenséghez való jogot, valamint az egyenlőtlenség és intolerancia előmozdítása elleni védelemhez való jogot, mint ahogy azt a SZK Alkotmányának 63. cikke meghatározza. A Hivatal ezért az eljárásban megállapította, hogy a műsor tartalma törvényellenesen igazolta bizonyos személyek

kirekesztését és lenézését személyes körülményeik miatt, valamint tiltott módon igazolta a bizonyos tulajdonságokkal rendelkező személyek vagy személycsoportok dominanciájára vagy felsőbbrendűségére vonatkozó elképzeléseit azon személyekhez képest, akik nem tagjai ennek a csoportnak. Ezért ennek a műsornak a közvetítésével a TV3 megsértette a Diszkrimináció elleni védelemről szóló törvény 10. cikkét. A határozat jogerős lett. (0700-15/2021/7 sz. határozat 2021.7.16-ról)

Nem állapítottak meg diszkriminációt a romatelepen történő rendőri beavatkozással kapcsolatban

A Hivatalhoz öt javaslat érkezett diszkrimináció kezelésére, amelyet egy romatelep lakói nyújtottak be a rendőri beavatkozás miatt. A javaslat a 2020. 4. 3-i, 23 óra körüli beavatkozásra vonatkozott, amely a covid-19 járvány miatti országbezárás idején történt, amikor a Novo Mesto-i rendőrkapitányság rendőrei állítólag indokolatlanul intézkedtek és hangosan kiabáltak, több kiskorú gyereket felébresztettek és kigúnyolták a többi romát, provokálták őket, az egyik szabálysértő személyi igazolványát állítólag az eljárás befejezése után a földre dobták. A rendőrök az összes jelenlévő romával szemben helytelenül viselkedtek, egyiküket pedig indokolatlanul megbírságotlák. A kérelmező és a település többi lakója szerint szükségtelen volt a rendőri beavatkozás, mivel nem szólt hangosan a zene. Beavatkozásuk állítólag nagy félelmet keltett a lakosokban, főleg a gyerekekben, ezért egyenlőtlen bánásmóddal és diszkriminációval vádolják a rendőrséget. A Hivatal az eljárásban megállapította, hogy az összegyűjtött tények és bizonyítékok összességéből nem lehet arra következtetni, hogy a romatelepen történt rendőri beavatkozásban észlelhető lenne a diszkrimináció alapvető eleme, azaz az állított személyes körülmények és a rendőrségi eljárás végrehajtása között lévő ok-okozati összefüggés. A rendőrök beavatkozásának nem az volt az oka, hogy a kérelmező és a település többi lakója roma nemzetiségű volt, hanem a közrend és a nyugalom megsértése. A javaslatokban a rendőrök bánásmódjában észlelhető állítólagos szabálytalanságok szerepeltek, pl. kiabálás, fegyverek felmutatása, iratok földre dobása, viszont ez utóbbit a megállapítási eljárás során nem lehetett biztosan megerősíteni. Következésképpen a Hivatal a diszkriminációt nem tudta megerősíteni. A Hivatal tájékoztatta a kérelmezőket a rendőrség bánásmódja elleni feljelentési eljárások lehetőségéről is, amelyek célja a hatalommal való visszaélés vádjának kezelése. A határozatok jogerősök lettek. (0700-33/2020/24, 0700-33/2020/25, 0700-33/2020/26, 0700-33/2020/27, 0700-33/2020/28 sz. határozatok 2021.6.30-ról)

1.3.3 A szabályok diszkriminatív jellegének értékelése a faji vagy etnikai hovatartozás vonatkozásában

2021-ben a Hivatal nem végzett értékelést a szabályok diszkriminatív jellegéről a faj vagy etnikai származás személyes körülmény vonatkozásában.

1.3.4 A Hivatal a faji vagy etnikai hovatartozásra vonatkozó ajánlásai

Ajánlás a Szülői gondozásról és családi ellátásokról szóló törvény módosításáról és kiegészítéséről szóló törvényjavaslatról

A Hivatal azt javasolta az MDDSZ-nek, hogy más érintettekkel együttműködve, beleértve a roma közösséget is, elemezze a roma tanulók igazolatlan hiányzásainak, korai iskolaelhagyásának és a középiskolai képzés elmulasztásának okainak sokféleségét, és azonosítsa, melyik erre a célra szánt, már kivitelezett programok voltak sikeresek. Javasolta továbbá a minisztériumnak, hogy végezze el az intézkedések szükségességének és megfelelőségének részletes felmérését, és készítsen célzott speciális intézkedési tervet a roma gyerekek alap- és felsőfokú tanulmányaihoz való ösztönzése érdekében. (0070-13/2021/1)

Az ajánlás állapota: ● A jogalkotási eljárás még folyamatban van.

Ajánlás a Szociális ellátásokról szóló törvény módosításáról és kiegészítéséről szóló törvényjavaslatról

A Hivatal javasolta az MDDSZ-nek, hogy készítsen átfogó hatásvizsgálatot az egyenlőségről, esélyegyenlőségről és egyenlő bánásmódról (equality impact assessment) a minimáljövedelem szintjének kritériumában, amely a jogosultak neme szerint eltérő életkori feltételeket határoz meg; a roma közösség tagjait célzó intézkedések tervezésében (akik különleges esetekben más, nem pénzi eszközökön keresztül részesülnek ellátásban), valamint a szándékos bűncselekmény miatt kiszabott börtönbüntetés jogerős ítélete miatti pénzügyi támogatásra való jogosultságtól megfosztó hibáztatási indok érvényesítésében. (0070-12/2021/1)

Az ajánlás állapota: ● A jogalkotási eljárás még folyamatban van.

Ajánlás a Személyes adatok védelméről szóló törvényjavaslatról

A Hivatal azt javasolta az Igazságügyi Minisztériumnak, hogy a nemzeti és/vagy etnikai hovatartozásra vonatkozó személyes adatok gyűjtését kivételesen lehetővé tevő rendelkezés indoklásában fejtse ki, hogy az ilyen adatok gyűjtése az ún. egyenlőség biztosítása és diszkrimináció azonosítása és megszüntetése érdekében tett intézkedések kontextusában is lehetséges. Végezetül a Hivatal javasolta, hogy a törvényjavaslatba kerüljön be egy olyan kiegészítő rendelkezés, amely az alapvető jogok védelmének és különösen a mesterséges intelligencián alapuló új technológiák alkalmazása kapcsán szabályozná a személyes adatok védelmét a diszkrimináció ellen. (0070-1/2019/5)

Az ajánlás állapota: ● : A törvényjavaslat tervezet kiegészítésével figyelembe véve.

Ajánlás a 2021-2030 közötti időszakra szóló nemzeti roma cselekvési program tervezetéről

A Hivatal többek között azt javasolta a Szlovén Köztársaság Nemzetiségi Kormányhivatalának, hogy a dokumentumot úgy frissítsék, hogy az megfeleljen az „EU Stratégiai Keret a romák esélyegyenlőségéért, befogadásáért és részvételéért” irányelveinek; hogy az intézkedések a Szlovéniában élő roma közösség minden tagját, köztük a Szintókat is megcélozzák; hogy az intézkedések magukban foglalják a roma közösség és a civil társadalmi szervezetek integrációjának és együttműködésének meghatározott módjait, valamint olyan intézkedésekkel egészüljön ki, amelyek a covid-19 járvány roma lakosságot érintő következményeinek kezelésére irányulnak. (0709-28/2021/2)

Az ajánlás állapota: A SZK Nemzetiségi Kormányhivatalának reakciójával részben figyelembe véve.

1.3.5 Oktatás és tudatosságnövelés a faji vagy etnikai hovatartozással kapcsolatban

A holokauszt roma áldozatainak világnapja

2021. augusztus 6-án Miha Lobnik, a Hivatal vezetője volt a vezérszónok a holokauszt roma áldozatainak világnapja alkalmával szervezett eseményén Muraszombaton. Beszédében kihangsúlyozta a múltbeli események emlékének megőrzésének fontosságát: „A Harmadik Birodalom idején sok más mellett félmillió roma és szinti is életét vesztette. Ezeknek az elképzelhetetlen ellenséges cselekményeknek a célja a romák, a szintik és sok más nép végleges kiirtása volt. Ezért amikor Porajmosra emlékezünk, mindig újból ki kell hangsúlyoznunk, hogy ezek a cselekmények kegyetlenül embertelenek voltak, és mindent meg kell tennünk annak érdekében, hogy soha többé ne forduljanak elő.” Kiemelte, hogy Porajmosról, ahogy a roma közösség a roma lakosság náci népiirtását nevezi, minden alkalommal súlyos emberi tragédiaként kell beszélni, és ennek a meggyőződésnek alapjául kell szolgálnia egy olyan társadalomnak, amely a biztonságra és az egyenlőségre épül.

1.3.6 A Hivatal együttműködése a civil társadalommal a faj vagy etnikai származás személyes körülmény viszonylatában

A covid-19 fertőzések terjedésének visszaszorítása érdekében a Hivatal a civil szervezetekkel elsősorban írásban működött együtt.

1.4 Nyelv

1.4.1 Tanácsadás, tájékoztatás és támogatás a faji vagy etnikai hovatartozással kapcsolatban

A tolmács igénybevételének lehetősége a nem szlovénul beszélők egészségügyi ellátásához való hozzáférése során nem jelenti a szlovénul beszélők diszkriminációját

A Hivatal levelet kapott egy koraszülött édesanyjától, amelyben az áll, hogy az egészségügyi intézmények látogatása során egyenlőtlen bánásmódban részesültek. Az intézmények elmagyarázták a szülőknek, hogy a vizsgálatokra a gyermekkel csak az egyik szülő jöhet el, vagy az anya vagy az apa. Az ilyen intézkedésre a covid-19 járvány terjedésének korlátozása érdekében van szükség. Kivételt képeznek a szlovénul nem tudó gyermekek szülei, hiszen őket elkísérheti egy szlovénul beszélő személy. A Hivatal kifejtette az ügyfélnek, hogy ebben az esetben olyan intézkedésről van szó, amely megakadályozza a nyelv, mint személyes körülmény miatti közvetett diszkriminációt. Kiemelte, hogy a megfelelő alkalmazkodás intézkedése nem sérti mások jogait, és nem veti fel az alkalmazkodásra nem szoruló egyének diszkriminációjának kérdését. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. [\(0702-31/2021\)](#)

1.4.2 Diszkrimináció-megállapítás a nyelvre vonatkozó személyes körülmény miatt

2021-ben a Hivatal nem adott ki határozatokat a nyelvre vonatkozó személyes körülmény miatti diszkrimináció-megállapításokról.

1.4.3 A szabályok diszkriminatív jellegének értékelése a nyelvre vonatkozó személyes körülmény vonatkozásában

2021-ben a Hivatal nem végzett értékelést a szabályok diszkriminatív jellegéről a nyelvre vonatkozó személyes körülmény vonatkozásában.

1.4.4 A Hivatal a nyelvre vonatkozó ajánlásai

Ajánlás a Munkaerő-piaci szabályozásról szóló törvény módosításáról és kiegészítéséről szóló törvényjavaslatról

A Hivatal azt javasolta az MDDSZ-nek, hogy a törvényjavaslatban pontosítsa a megfelelő foglalkoztatás újrafogalmazására, a közmunka időtartamának meghosszabbítására, valamint a Foglalkoztatási Szolgálat határozatai elleni fellebbezések elbírálására vonatkozó jogszabály-módosítási javaslatok céljait. Javasolta továbbá, hogy a törvényjavaslat egészítse ki és szüntesse meg a hatályos törvény azon rendelkezését, amely a külföldiek számára előírja a szlovén nyelv alapismeretének követelményét, mivel ez különbséget tesz a nyilvántartott munkanélküliek között állampolgárság (személyes körülmény) alapján, illetve közvetve más személyes körülmények alapján is. [\(0709-29/2021/1\)](#)

Az ajánlás állapota: ● A jogalkotási eljárás még folyamatban van.

1.4.5 Oktatás és tudatosságnövelés a nyelvre vonatkozó személyes körülménnyel kapcsolatban

2021-ben a Hivatal a média és a közösségi hálózatokon megjelenő bejegyzések segítségével külön kiemelte az egyes kiszolgáltatott csoportok helyzetét a covid-19 fertőző betegség járványa idején. Különböző módokon indokolta a koronaellenes intézkedések hozzáigazításának szükségességét ahhoz az elvhez, miszerint mint társadalom nem szabad megfélemlenünk senkiről.

1.4.6 A Hivatal együttműködése a civil társadalommal a nyelvre vonatkozó viszonylatban

A covid-19 fertőzések terjedésének visszaszorítása érdekében a Hivatal a civil szervezetekkel elsősorban írásban működött együtt.

1.5 Vallás vagy meggyőződés

A HIVATAL KIHANGSÚLYOZZA

A Szlovén Köztársaság Alkotmányának 41. cikke
(vallásszabadság)

Mindenkinek joga van a vallását és egyéb meggyőződéseit szabadon kinyilvánítani, akár magánkörben akár nyilvánosan.

Senki sem köteles meghatározni vallási vagy más meggyőződését.

A szülőknek joguk van gyermekeiknek meggyőződésüknek megfelelő vallási és erkölcsi oktatást nyújtani.

A gyermekek vallási és erkölcsi nevelésével kapcsolatos útmutatásnak összhangban kell lennie a gyermek életkorával és érettségével, valamint a lelkiismereti, vallási és meggyőződési szabadságával.

1.5.1 Tanácsadás, tájékoztatás és támogatás a vallás vagy meggyőződés személyes körülménnyel kapcsolatban

Az oltás melletti vagy elleni döntés nem hasonlítható össze a vallásválasztás döntésével

A Hivatalhoz az az általános kérdés érkezett, hogy a vallásválasztás személyes döntés-e, és megengedhető-e a valláson alapuló diszkrimináció az élet különböző területein, így az áruhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférésben is. Az ügyfél az oltás melletti vagy elleni döntést összehasonlította a vallásválasztáshoz, mivel mindkettő egyéni döntés kérdése. A Hivatal kifejtette, hogy a vallás lehet veleszületett vagy megszerzett személyes körülmény, amelyen nem lehet változtatni, illetve nem megengedhető, hogy valaki ezt kérje az egyéntől. Ez szorosan összefügg az identitásával. Az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatából, a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmányából, az Emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményből, az Európai Szociális Chartából és az EU Alapjogi Chartájából eredő különösen védett személyes körülményről van szó. A Szlovén Köztársaság Alkotmányának 14. cikkében is szerepel. A Hivatal a meggyőződés fogalmával kapcsolatban is állást foglalt, és ennek során a Legfelsőbb Bíróság I Up 27/2008 sz. döntésére hivatkozott 2008.6.23-ról. Utóbbi azt az álláspontot foglalja, hogy a diszkriminációellenes jogszabályok keretein belül a „meggyőződés” szónak csak az egyik jelentése van védve a SSKJ szerint, nem pedig a meggyőződés, mint az egyén megítélése, ill. egy bizonyos ténybe vetett hite. A Hivatal nem tudja meggyőződésnek tekinteni azt a pusztá tény, hogy az egyén nem akarja magát beoltani, ha a háttérben nincs személyes körülmény. Az ügyfélnek kifejtette, hogy következőképpen egy bizonyos valláshoz való tartozás nem hasonlítható össze az oltás melletti vagy elleni döntéssel. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. **(0702-185/2021)**

A covid-19 elleni védőoltás ellenzése vallási okokból

A Hivatal egy olyan ügyfél kereste meg, akit felháborított a covid-19 elleni védőoltás feltétele a különféle jogaihoz és juttatásaihoz való hozzáférésben. Az ügyfél kijelentette, hogy vallási okokból ellenzi az oltást. A Hivatal az ügyfélnek kifejtette, hogy a covid-19 járvány leküzdésére szolgáló PCT (áttesettség, beoltottság, tesztelés) feltétel a lakosság túlnyomó többségét lefedi, hiszen a beoltottak, a betegségen átesettek és a negatív teszttel rendelkező egyéneknek is biztosítva van a szolgáltatásokhoz és árukhoz való hozzáférés. A Hivatal arra szólította fel az ügyfelet, hogy – ha diszkrimináció-kezelési eljárást akar indítani – nyújtson be javaslatot a diszkrimináció kezelésére, és benne fejtse ki vallási meggyőződését, és szolgáltatasson bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy az ügyfél vallása tiltja az oltást és a tesztelést. Az ügyfél nem döntött az eljárás lefolytatása mellett. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. (0702-86/2021)

A PCT nem minősül valláson vagy meggyőződésen alapuló diszkriminációnak

A Hivatal egy magánszemélytől kapott levelet, aki kihangsúlyozta, hogy a PCT-feltétel (áttesettség, beoltottság, tesztelés) a „vallás vagy meggyőződés” értelmében vett „meggyőződés” személyes körülményén alapuló diszkriminációnak minősül, amely miatt nem hajlandó beoltani magát. A Hivatal kifejtette az ügyfélnek, hogy a „meggyőződés” fogalmának meghatározása elsősorban a Szlovén Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának I Up 27/2008 sz. döntéséből származik 2008.6.23-ról. Utóbbi azt az álláspontot foglalja, hogy a diszkriminációellenes jogszabályok keretein belül a „meggyőződés” szónak csak az egyik jelentése van védve a SSKJ szerint, nem pedig a meggyőződés, mint az egyén megítélése, ill. egy bizonyos ténybe vetett hite. A Hivatal nem tudja meggyőződésnek tekinteni azt a pusztá tény, hogy az egyén nem akarja magát beoltani, ha a háttérben nincs személyes körülmény. A diszkriminációellenes jogszabályokat azért dolgozták ki, hogy védelmet nyújtsanak azoknak a védett csoportoknak, akiknek egyértelmű és vitathatatlan közös személyes körülményeik vannak. Az oltatlanság viszont önmagában nem ilyen személyes körülmény. Az egyén dönti el, hogy beoltja-e magát vagy sem. Amikor úgy dönt, hogy nem veszi be az oltást, vállalja döntésének minden következményét, jelen esetben a tesztelési kötelezettség következményét, ahogy azt a PCT feltétele megköveteli. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. (0702-208/2021)

Az „az ateisták nem tűrik a keresztényeket” megjegyzés nem tartalmaz diszkriminációs elemeket

A Hivatal egy olyan ügyfél kereste meg, aki ellenezte a polgármesternek az önkormányzati közlönyben megjelent vitatott írását. Azt a véleményét fogalmazta meg, hogy a községben más vallású személyeket, különösen az ateistákat nem látják szívesen a településen, mivel ezek „nem tűrik meg a keresztényeket.” Az ügyfél azt állította, hogy gyűlöletbeszédéről van szó. A Hivatal kifejtette, hogy a jelen ügyben a ZVarD 8. cikke szerinti zaklatásról vagy a ZVarD 10. cikke szerinti diszkriminációra való buzdításról akkor beszélhetnénk, ha adottak lennének a szükséges elemek a két diszkriminációs forma valamelyikének definíciójából. Ezek az elemek előzetes értékelés alapján az ügyben nem voltak jelen. A tanácsadási folyamat lezárult. (0702-20/2021)

Zaklatás és diszkriminációra való buzdítás a közösségi hálózatokon

A Hivatalhoz névtelen beadvány érkezett meggyőződésen alapuló diszkrimináció kezelésére, amelyben az ügyfél zaklatással és diszkriminációra való buzdítással vádol egy prominens közéleti személyiséget. Egy „story” felvételtől volt szó az Instagram platformon, amelyben a feltételezett szabálysértő megsértette az úgynevezett pénteki tüntetőket. A Hivatal a javaslat kiegészítésére szólította fel a ügyfelet, amelyre nem kapott választ. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. (0702-223/2021)

Egy problematikus cikk feljelentése a Kulturális és Médiafelügyelőségnek

A Hivatalt egy médiaportálon megjelent cikkben írt problematikus kijelentések miatt kereste meg egy vallási közösség. A szöveg szerint a szerző közvetlenül a menekültekhez köti a nemi erőszakot, különösen a muszlim hit képviselőihez. A Hivatal a szövegben felismerte a ZVarD által meghatározott zaklatás lehetséges elemeit. Mivel az ügyfél közölte, hogy már benyújtott kérelmet a SZK Kulturális Minisztériuma Kulturális és Médiafelügyelőségéhez, a Hivatal felkérte, hogy majd tájékoztassa az eljárás eredményéről. A Hivatal tájékoztatta az ügyfelet a ZVarD szerinti diszkrimináció feljelentésének lehetséges eljárásáról is. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. (0705-39/2019)

A muszlimok iránti kritikus elkötelezettség nem jelent nyilvános mentséget a személyek, illetve a személycsoportok kirekesztésére vagy lenézésére személyes körülményeik miatt

A Hivatalt egy menekültstátusszal rendelkező, iszlám vallású ügyfél kereste meg. Felhívta a figyelmet egy, az egyesületben elsősorban menekültekkel foglalkozó személy problematikus viselkedésére. A feltételezett jogsértő állítólag nem tájékoztatta megfelelően az illetékes intézményeket a menekültekkel szemben elkövetett jogsértésekről, és a médiában is negatív megjegyzéseket fogalmazott meg a muszlimokkal kapcsolatban. A Hivatal a vizsgálatot követően arra a következtetésre jutott, hogy a magatartásban nem szerepeltek a diszkrimináció megállapításához szükséges elemek. Kifejtette, ez még nem jelenti azt, hogy az ilyen nyilvánosan meghirdetett nézőpontok megfelelőek lennének, de azt igen, hogy az ilyen nézőpontok nem felelnek meg a ZVarD szerinti diszkrimináció definíciójának. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. (0702-154/2020)

1.5.2 Diszkrimináció-megállapítás a vallás vagy meggyőződés személyes körülmény miatt

Az óvoda a Hivatal beavatkozását követően a gyermek vallásának megfelelő étrendet biztosít

A Hivatal egy apától kapott javaslatot diszkrimináció kezelésére, akinek gyermeke a család vallása miatt nem eszik egy bizonyos típusú húst. A gyermek óvodába járt, de nem alakították át az étrendjét, és nem kapott helyettesítő ételt. Az óvoda az egészséges táplálkozás irányelveire hivatkozott, és arra, hogy csak akkor köteles az étlapot módosítani, ha azt a gyermek egészségi körülményei megkövetelik. A Hivatal az ügyben a gyermekkel szembeni valláson vagy meggyőződésen alapuló lehetséges közvetett diszkriminációt állapított meg. Az eljárás az eljárás leállításáról szóló határozattal zárult, mivel az apának sikerült meggyeznie az óvodával. A döntés jogerőre emelkedett. (0700-24/2021/6 2021.4.32-ről)

1.5.3 A szabályok diszkriminatív jellegének értékelése a vallás vagy meggyőződés személyes körülmény vonatkozásában

2021-ben a Hivatal nem végzett értékelést a szabályok diszkriminatív jellegéről a vallás vagy meggyőződés személyes körülmény vonatkozásában.

1.5.4 A Hivatal ajánlásai a vallás vagy meggyőződés személyes körülményre vonatkozóan

2021-ben a Hivatal nem adott ki ajánlást a vallás vagy meggyőződés személyes körülmény vonatkozásában.

1.5.5 Oktatás és tudatosságnövelés a vallás vagy meggyőződés személyes körülménnyel kapcsolatban

2021-ben a Hivatal a média és a közösségi hálózatokon megjelenő bejegyzések segítségével külön kiemelte az egyes kiszolgáltatott csoportok helyzetét a covid-19 fertőző betegség járványa idején. Különböző módokon indokolta a koronaellenes intézkedések hozzáigazításának szükségességét ahhoz az elvhez, miszerint mint társadalom nem szabad megfélemlenünk senkiről.

A HIVATAL KIHANGSÚLYOZZA

A Szlovén Köztársaság Alkotmányának 7. cikke

Az állam és a vallási közösségek elkülönülnek.

A vallási közösségek egyenjogúak; szabadon gyakorolhatják vallásukat.

1.5.6 A Hivatal együttműködése a civil társadalommal a vallás vagy meggyőződés személyes körülmény viszonylatában

A covid-19 fertőzések terjedésének visszaszorítása érdekében a Hivatal a civil szervezetekkel elsősorban írásban működött együtt.

A vallás vagy meggyőződés személyes körülmény tekintetében a templomokban és más vallási épületekben feljegyzett károkkal és az intolerancia egyéb formáival, valamint az egyházak és vallási közösségek tagjainak vallási alapú diszkriminációval kapcsolatos tapasztalataival foglalkozott.

1.6 Fogyatékosság

A HIVATAL KIHANGSÚLYOZZA

A Szlovén Köztársaság Alkotmányának 52. cikke
(a fogyatékkal élők jogai)

A fogyatékkal élőknek a törvénnyel összhangban biztosítva van a védelem és a munkára való felkészítés.

A testi vagy szellemi fogyatékkal élő gyermekeknek és más súlyos fogyatékkal élő személyeknek joguk van az oktatáshoz és az aktív társadalmi életre való felkészítéshez.

Az előző bekezdésben említett oktatást és képzést közpénzekből kell finanszírozni.

1.6.1 Tanácsadás, tájékoztatás és támogatás a fogyatékkosságra vonatkozó személyes körülménnyel kapcsolatban

Azoknak a munkavállalóknak, akik sajátos szükségletű gyermekek szülei, joguk van a megfelelő munkarendváltatáshoz

Egy speciális nevelési igényű gyermek édesanyja nevében fordult a Hivatalhoz egy szakszervezet elnöke, amely abban a cégben tevékenykedik, ahol az anya dolgozik. Azon az osztályon, ahová beosztották, megállapodást kötött kollégáival, ami lehetővé tette számára, hogy munkaidejét családi helyzetéhez igazítsa. A vezetőség áthelyezte egy másik osztályra, tilos volt bármiféle megállapodás és munkarendváltatás. A Hivatal kihangsúlyozta az anyaságot, mint személyes körülményt a megfelelő munkarendváltatással való joggal kapcsolatban, és a fogyatékkosság személyes körülményt az úgynevezett kapcsolaton keresztül diszkriminációval kapcsolatban. A Hivatal kifejtette az ügyfélnek, hogy a Fogyatékkossággal élő személyek jogairól szóló egyezmény értelmében azoknak a munkavállalóknak joguk van a megfelelő munkarendváltatásokhoz, akiknek speciális nevelési igényű gyermekük van, és hogy ez az eset diszkriminációnak minősülhet. A Hivatal arra biztatta a szakszervezet elnökét, hogy nyújtson be feljelentést, illetve, hogy magát a munkavállalót is ösztönözze a feljelentés benyújtására. A munkavállaló benyújtotta a feljelentést, így az ügy elbírálása a ZVarD szerinti diszkrimináció-megállapítási eljárás keretében folytatódott. Ez utóbbiban egyezség született a munkavállaló és a munkáltató között a munkavállaló számára kedvezőbb munkaidő-beosztásról. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. **(0702-110/2021)**

A fogyatékkal élő egyéni vállalkozók részére történő járulékfizetés megtagadása az igazolt munkából való távolmaradás idejére a ZZSZ által

A Hivatal egy fogyatékkal élő egyéni vállalkozó kereste meg, aki diszkriminatívnak véli a ZZSZ nyugdíj- és rokkantbiztosítási járulékfizetési gyakorlatát. Egy egyéni vállalkozóról van szó, aki rokkantság miatt járulékmentességet élvez. Mivel több mint 30 napig volt betegszabadságon, a járulék kifizetése a ZZSZ-re hárult, amely nem vette figyelembe, hogy a ZZSZ is mentesülve van a kezdeményező utáni járulékfizetés alól. Az ügyben a Hivatal az információk ellenőrzése és a lehető legtöbb releváns információ megszerzése érdekében felkereste a ZZSZ-t. Ennek alapján arra a következtetésre jutott, hogy a Fogyatékkal élő személyek foglalkoztatási rehabilitációjáról és foglalkoztatásáról szóló törvény a fogyatékkal élő egyéni vállalkozók számára is biztosít járulékfizetési mentességet, ami a fogyatékkal élő személyek foglalkoztatásának anyagi ösztönzését szolgálja, és pozitív intézkedésként is felfogható. A ZZSZ azonban úgy véli, hogy a mentesség csak a magánvállalkozókra vonatkozik, a ZZSZ-re nem. A Hivatal a magyarázatokat átadta a kezdeményezőnek, aki úgy döntött, hogy javaslatot tesz diszkrimináció kezelésére, ezért a téma kezelése folytatódik a Hivatalnál a diszkrimináció-megállapítási folyamat keretein belül. **(0702-108/2021)**

A speciális igényű személyek szüleinek vagy gondviselőinek az otthoni gondozásba való elvonulás miatti gondozási költségtérítést kell kérniük a szociális szolgáltató központtól

A szociális szolgáltató központ egyik lakójának édesapja fordult a Hivatalhoz a lakók covid-19 járvány miatti kivonása miatt az intézményi ellátásból, ugyanis szerette volna visszakapni a gondozási költségeket. Az eset egy releváns témához kapcsolódik, mivel egy különösen kiszolgáltatott embercsoportról van szó, nevezetesen a speciális igényű személyekről. A Hivatal azonban nem ismerte fel a diszkrimináció problémáját a személyek egyik csoportjával szembeni kedvezőtlenebb bánásmód értelmében, hanem az intézetben elhelyezett személyek szüleinek finanszírozási jogaival kapcsolatos problémát, amelyet az intézeti gondozásból való kivonás okoz. A Hivatal bemutatta az ügyfélnek a gondozási költségek megtérítését szabályozó úgynevezett válságtörvény vonatkozó cikkeit, és az illetékes intézmények nyilvánosan elérhető, nyílt leveleit. A Hivatal tanácsot adott az ügyfélnek az ilyen esetekben lehetséges törvényszerinti intézkedésekről, nevezetesen, hogy a gondozási díj fennmaradó részét követelje vissza az intézettől, majd az illetékes minisztériumhoz forduljon jogorvoslatért. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. **(0702-92/2021)**

Az egyesület által képviselt összes fogyatékosági kategória képviselője indulhasson az egyesület vezetői választásán

A magánszemély felhívta a figyelmet a fogyatékosággal élők egyesületeiben lévő képviselők helyzetének elavult szabályozására. Kiemelte, hogy a hatályos alapszabály cikkei a reprezentativitás két kategóriáját sorolják fel, és előírják, hogy a képviseltek 50:50 arányban legyenek képviselve a közgyűlésben. Mindaddig, amíg az egyesületek szövetsége csak két fogyatékosági kategória képviselőjét ismerte el, ez az ügyfél véleménye szerint elfogadható volt. A tagsági igények miatt az egyesületek szövetsége ezt követően további két képviselői kategóriát hozott létre. Ezen kategóriák képviselőinek egyelőre nem biztosított az egyenjogú működés és felszólalási jog, mert nem indulhatnak a választásokon az újonnan kialakuló fogyatékosági kategóriák képviselőiként.

A fentiekre tekintettel a Hivatal érzékelte annak lehetőségét, hogy ebben a konkrét esetben bizonyos fogyatékossgal élő személyek hátrányos megkülönböztetésére kerülhet sor. A Hivatal ezért arra biztatta az ügyfelet, hogy nyújtson be javaslatot a diszkrimináció kezelésére, és felszólította a tények konkretizálására, valamint további adatok és információk közlésére. Az ügyfél nem reagált a Hivatal magyarázatára. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. (0702-82/2021)

A személyi segítségnyújtásról szóló törvény B módosítása potenciálisan a személyi ápolók és gondozók megszüntetéséhez vezethet

A Hivatalt a Személyi segítségnyújtásról szóló törvény B. módosításában foglalt új feltételekkel kapcsolatban kereste meg egy beteggondozással és ápolással foglalkozó egyesület. Ez jelentősen szigorítja a feltételeket, és azokat az egyesületeket, amelyek nem teljesítik ezen feltételeket a határidőn belül, az új szabályozás értelmében hivatali kötelességből kitörlik a szolgáltatók nyilvántartásából. A Hivatal kifejtette, hogy diszkriminációról elvileg nincs szó, de a diszkriminációellenes jogszabályok be nem tartásának kérdése felvethető, ha a feltételek miatt bizonyos típusú személyek, illetve bizonyos fogyatékossgal rendelkező személyek személyi segítők nem tudnák többé végezni munkájukat, vagy annak minősége jelentősen romlana. A Hivatal megkérte az ügyfelet, hogy tájékoztassa, ha a törvényt módosítás ilyen következményekkel járna. Az ügyfél nem reagált a Hivatal magyarázatára. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. (0702-261/2021)

A munkaviszony nélküli nyugdíjasok, fogyatékkal élők és háborús veteránok ingyenes települések közötti szállítása nem diszkrimináció

A Hivatalt egy részben nyugdíjas, harmadik kategóriájú fogyatékkal élő személy kereste meg. Az ügyfél kijelentette, hogy az ingyenes települések közötti szállítás előnyeit ő is ugyanúgy szeretné élvezni, mint a teljesen nyugdíjas fogyatékkal élők és nyugdíjasok. A Hivatal megállapította, hogy a Közúti közlekedésről szóló törvény értelmében az ingyenes települések közötti szállítás a nyugdíjasokat, illetve a 65 év feletti személyeket, a fogyatékossgai igazolvánnyal rendelkezőket és a háborús veterán státusszal rendelkező személyeket illeti meg. Ehhez azonban minden kategóriának joga lehet, feltéve, hogy nem rendelkeznek munkaviszonnyal, vagy nem végeznek önálló bejelentett tevékenységet. Ha az ellátásban a munkaviszonyban álló magánszemélyek is részesülnének, akkor már nem lennének jogosultak a költségtérítésre. A Hivatal kifejtette, hogy nem összehasonlítható egyének csoportjairól van szó (fogyatékkal élő munkavállalók és munkanélküliek), így az ügyben nincs szó diszkriminációról a ZVarD szerint. Hasonló kérdést tett fel a Hivatalnak az egyik szakszervezet is. A tanácsadási eljárások befejeződtek. (0702-248/2021/2, 0702-262/2021)

Mentesség az éves gépjárműadó fizetése alól

A Hivatal levelet kapott egy kezdeményezőtől a Gépjárműadóról szóló törvény (ZDajMV) 9. cikkének ötödik bekezdésében meghatározott, a gépjárműadó megfizetése alóli mentesség állítólagos ellentmondásos és diszkriminatív szabályozása miatt. A kezdeményező a közigazgatási hivatal és a minisztérium (fellebbviteli szerv) elutasító határozatát, valamint az ügyben benyújtott fellebbezést is elküldte a Hivatalnak. A Hivatal azt javasolta a kezdeményezőnek, hogy a közigazgatási jogvitában figyelmeztessen az éves gépjárműadó alóli mentesség céljára, tehát a fogyatékkal élők nagyobb mobilitásának biztosítására. Ennek kapcsán a Hivatal arra biztatta az ügyfelet, hogy a már folyamatban lévő bírósági eljárásban mutassa be azokat a körülményeket, amelyek alátámasztják azt a tényt, hogy azt a járművet, amelyre a kezdeményező adómentességet kér, a fogyatékkal élő fia szállítására használja, és hogy ez az egyetlen személygépkocsijuk, mint ahogy az a törvényben elő van írva. A Hivatal azt is javasolta a kezdeményezőnek, hogy hívja fel a figyelmet a Hivatal ajánlására (070-87/2019/1 sz. ajánlás 2019.8. 22-ről), amelyben a Hivatal rendszerszintű funkciója keretein belül már állást foglalt az éves gépjárműadó megfizetése alóli mentesülés feltételeiről, amelyet a ZDajMV 9. cikkének ötödik bekezdése szabályoz. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. **(0702-78/2021)**

Az építési munkák elvégzésekor a kivitelezőknek biztosítaniuk kell a mozgáskorlátozottak hozzáférését

A Hivatalt egy fogyatékkal élő személy kereste meg az egyik szlovén önkormányzat építési munkáinak végrehajtásával kapcsolatban, ahol az építkezések kivitelezője a létesítménybe való bejutást csak lépcsőkön keresztül képzelte el, és ezzel teljesen kizárta a mozgássérült személyek bejutását. A levél alapján a Hivatal arra a következtetésre jutott, hogy az ügyfél a Szlovén Köztársaság Alkotmányának 14. cikkéből, a Fogyatékkal élő személyek jogairól szóló egyezményből és a szlovén jogrend szempontjából problematikus történésekre hívja fel a figyelmet. A Hivatal arra biztatta az ügyfelet, hogy nyújtson be javaslatot a diszkrimináció kezelésére, amit névtelenül is megtehet, és nyújtson bővebb tájékoztatást az ügyről. Az ügyfél nem válaszolt a Hivatal levelére. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. **(0705-7/2021)**

Az internetes tartalmakhoz és televíziós műsorokhoz való hozzáférésre vonatkozó minimumkövetelmények hiánya az érzékszervi fogyatékkal élők számára kialakított technikákban

A Hivatalt több egyesület és szövetség is megkereste, akik az audizmus miatti közvetlen diszkrimináció fennállását állították, mivel az RTV Szlovénia a szlovén jelnyelv napja alkalmából tájékoztató műsort közvetített a szlovén jelnyelvről, de nem volt jelnyelvű fordítása a műsornak. A Hivatal megerősítette az ügyfeleknek, hogy az érzékszervi akadályokkal élő személyeket érintő rendkívül fontos témáról van szó, és Szlovéniában ez a terület nincs optimálisan szabályozva. A Hivatal kifejtette, hogy ebben a témában már végzett diszkrimináció-megállapítási eljárást, de a közvetlenül alkalmazható jogalapok hiánya miatt ebben a konkrét ügyben nem tudta megállapítani a diszkrimináció fennállását, hisz döntését nem tudta volna alapozni. Ugyanis a diszkrimináció egyik eleme a konkrétan meghatározott védett tulajdonba való beavatkozás.

A jogi szabályozás hiánya miatt a Hivatal 2020-ban ajánlást küldött a szlovén kormányának a televíziós tartalmak hozzáférhetőségével kapcsolatban az érzékszervi fogyatékossgal élők számára, valamint részt vett az Audiovizuális médiaszolgáltatások módosításáról szóló törvényjavaslat megfogalmazásában. Az ajánlásra választ nem kapott. A tanácsadó eljárások befejeződtek. (0702-286/2021, 0702-41/2021)

1.6.2 Diszkrimináció-megállapítás a fogyatékossgal, mint személyes körülmény miatt

A munkavállalót, aki egy különleges szükségletű gyermek édesanyja, a Hivatal közreműködésének köszönhetően megilleti a különleges munkaidő-beosztás

A Hivatalhoz egy olyan ügyfél fordult, aki egy sajátos nevelési igényű gyermek édesanyja. Azon az osztályon, ahová beosztották, megállapodást kötött kollégáival, ami lehetővé tette számára, hogy munkaidejét családi helyzetéhez igazítsa. A vezetőség áthelyezte egy másik osztályra, tilos volt bármiféle megállapodás és munkarendváltoztatás. A Hivatal kihangsúlyozta az anyaságot, mint személyes körülményt a megfelelő munkarendhez való joggal kapcsolatban, és a fogyatékossgal, mint személyes körülményt, a közvetett diszkriminációval kapcsolatban. A Hivatal kéréssel fordult a munkáltatóhoz az ügy békés rendezése érdekében. A kezdeményező tájékoztatta a Hivatalt, hogy munkáltatójával sikerült egy számára megfelelő megegyezésre jutniuk, és már aláírt egy szerződéskiegészítést. A sikeres megegyezésről a munkáltató tájékoztatta a Hivatalt is, aki kifejtette, hogy a Hivatal üzenetének kézhezvételéig nem volt tisztában a munkavállaló helyzetével. (0700-43/2021/11 sz. döntés az eljárás leállításáról 2021.10.18-ról)

A Siketek és Nagyothallók Intézete nem diszkriminálta a tanulókat az órán

A Hivatal a siket és nagyothalló tanulókkal szembeni állítólagos diszkriminációt vizsgálta meg egy általános iskolában, amely az egyik siket és nagyothalló személyek intézetén belül működik. A Hivatalhoz az egyik tanuló szülője nyújtott be feljelentést, miszerint az iskola tanárai a covid-19 terjedését megakadályozó intézkedések érvényességi ideje alatt védőmaszkot viselnek. Emiatt a tanulók várhatóan nehezen követik majd a tananyagot, hiszen a kommunikáció megértéséhez a jelbeszéd mellett elengedhetetlen az ajkáról olvasás is. Az eljárás során kiderült, hogy a tanárok az iskolában nem „hétköznapi” védőmaszkot, hanem arcvédő pajzsot használtak – ahogyan azt a covid-19 járvány/világjárvány elleni intézkedésekről szóló külön kormányrendelet is előírja. Ezek megfelelő kiigazítást jelentenek a siket és nagyothalló tanulókkal szembeni közvetett diszkrimináció hatékony megelőzésére. A szülők tévhitét, miszerint hétköznapi maszkokról van szó, a szülők és az iskola vezetősége közötti kommunikációs félreértés okozta, amit a Hivatal segítségével meg is oldottak. A határozat jogerős lett. (0700-20/2021/11 sz. határozat 2021.5.17-ről)

A para-karate sportversenyen minden versenyzőnek biztosított a részvétel, fogyatékoságtól függetlenül

A Hivatal a Szlovén Karate Szövetség (KZS) bírói bizottsága által 2020 májusában kiadott, a para-karate versenybírói szabályokkal kapcsolatos állítólagos diszkrimináció kezelésére vonatkozó ajánlást kapott egy civil szervezettől. Az említett szabályok a versenyeken való részvételt három kategóriába tartozó versenyzők számára teszik lehetővé, nevezetesen: 1) kerekesszékesek, 2) vakok és gyengélátók, 3) értelmi fogyatékosok. A kérelmező szerint a szabályok diszkriminatívak, mivel nem vonatkoznak minden fogyatékkal élő személyre, különösen azokra a fogyatékkal élőkre, akiknek nincs szükségük tolószékre a mozgáshoz, de egyéb segédeszközökre, mint például a mankó és a kerek járókeret (rollátor) igen, illetve mozgásukhoz nincs szükségük a fent említett segédeszközök egyikére sem (agyi bénulásban, izomelhalás, genetikai rendellenességekben szenvedők, amputáción átesettek stb.). Az említett szabályok értelmében a KZS-en belüli versenyeken bizonyos fogyatékkal élő személyeknek nem biztosított a részvétel. A Hivatal az eljárásban megállapította, hogy a KZS bíráló bizottsága által 2020 májusában kiadott, a Karate Világszövetség szabályainak fordításként létrejövő szabályok ellenére, amelyek három versenyzői kategóriát írnak elő, az országos bajnokságokat az egyes nemzeti bajnokságok versenyszabályai szerint rendezik. Eddig minden versenyző nevezhetett a versenyre, a fogyatékoság típusától függetlenül. Mivel a Hivatal a KZS által szervezett parakaraté országos bajnokságok lebonyolításában nem észlelte a személyek korlátozását fogyatékoságuk miatt, a határozatával nem állapított meg diszkriminációt. A határozat jogerős lett. ([0700-51/2020/18](#) 2021.11.15-ről)

A tanuló számára nyújtott fizikai segítség megtiltása a távoktatás idején diszkriminációt jelent

A Hivatal diszkriminációt állapított meg egy fogyatékossgal élő tanulóval szemben, aki egészségi állapota miatt részben vagy teljesen távoktatásban kellett részt vennie az oktatásban. Mozgáskorlátozottsága miatt az intézmény, ahol tanul, valamint az Oktatási, Tudományos és Sportminisztérium elismerték a kísérőhöz való jogát a tanórai fizikai segítségnyújtáshoz. A minisztérium azonban nem engedte, hogy éljen ezzel a lehetőséggel, amikor otthonról végezte az iskolai kötelezettségeit egészsége védelme érdekében. Mint ahogy az ügyfél a Hivatalnak kifejtette, úgy ítélte meg, hogy ennek nincs jogalapja. A Hivatal megállapította, hogy a minisztérium indoklása téves. A sajátos nevelési igényű gyermekek oktatásáról szóló törvény és az ennek alapján elfogadott szabályok nem írják elő, hogy a nevelésben részesülők testi segítése kizárólag annak az intézménynek a területén nyújtható, ahol egyébként oktatásban részesülnek. Csak azt írják elő, hogy ez a segély az iskolai időszakban jár nekik. A Hivatal arra a következtetésre jutott, hogy a tanulóval kedvezőtlenebbül bántak a fogyatékossgal és az egészségi állapot személyes körülményei miatt, mint osztálytársaival, akik az oktatási intézményben tanultak, így továbbra is részesülhettek a fizikai segítségnyújtásban. A tanuló a távoktatás során ezt a segítséget nem kapta meg, pedig az illetékes minisztérium is lényegesnek ismerte el az oktatási folyamat sikeres lebonyolításához. A Hivatal a határozatban kifejtette, hogy ez a diszkrimináció súlyosabb formája, mivel gyermek részesült diszkriminatív bánásmódban. A Hivatal kihangsúlyozta, hogy az oktatáshoz való jog alapvető jog.

A Fogyatékos-sággal élő személyek esélyegyenlőségéről szóló törvény szerint a fogyatékos-sággal élő személyeknek joguk van a megfelelő támogatáshoz az iskolai folyamatba történő integrációjuk során, illetve az oktatási folyamat korrekációjához. Kiemelte azt is, hogy az államnak a gyermekek és a fogyatékkal élők jogairól szóló nemzetközi egyezmények értelmében kötelessége aktív intézkedésekkel semlegesíteni azokat az akadályokat, amelyek megnehezítik a sajátos szükségletű gyermekek számára emberi jogaik és alapvető szabadságaik egyenrangú gyakorlását. 2021.12. 31-én a határozat még nem volt jogerős. (0700-28/2021/13 sz. határozat 2021.12.21-ről)

Nem állapítottak meg diszkriminációt a televíziós tartalmak hozzáférhetőségében az érzékszervi fogyatékkal élők számára

Az Hivatal a látássérült személyek állítólagos diszkriminációjával foglalkozott a televíziós tartalmakhoz való hozzáférés tekintetében. A kérelmező azt állította, hogy az érzékszervi fogyatékos-sággal élő személyeknek ugyanolyan hozzáférést kell biztosítani az RTV Slovenia és más műsorszolgáltatók összes televíziós tartalmához, mint a fogyatékos-ság nélkül élő személyeknek. A diszkrimináció-megállapítási eljárás során a Hivatal megállapította, hogy a vakoknak és gyengénlátóknak, valamint a siketeknek és nagyothallóknak szóló hatályos jogszabályok szerint csak az RTV Slovenia köteles ehhez igazított tartalmakat készíteni. A jogszabály azonban nem határozza meg, hogy mekkora legyen az ilyen tartalmak aránya, és milyen tartalmakat kell így módosítani. A Hivatal egyúttal arra a következtetésre jutott, hogy a tájékoztatáshoz való alkotmányos alapjog ellenére nem lehet azt állítani, hogy az Alkotmány szerint minden műsorszolgáltatónak minden tartalmat az érzékszervi fogyatékkal élők igényeihez igazodva kellene szolgáltatnia. A Fogyatékos-sággal élő személyek esélyegyenlőségéről szóló törvény szerint az árukat és szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatókat nem lehet aránytalanul nagy teherrel kötelezni ezen áruk és szolgáltatások fogyatékos személyek számára történő hozzáférhetőségének biztosítására. Másrészt a szabályozás a kereskedelmi televízióknak és kábelszolgáltatóknak nem ír elő szabványokat tartalmaik hozzáférhetőségére vonatkozóan. A Hivatal ezért úgy döntött, hogy ebben az ügyben nem állapíthat meg diszkriminációt. A televíziós tartalmak érzékszervi fogyatékkal élők számára való hozzáférhetősége terén azonban ajánlást intézett az illetékes hatóságokhoz, hogy meghatározzák az érzékszervi fogyatékkal élőkre vonatkozó akadálymentesítési szabványokat, amelyeket a televíziós tartalmak kereskedelmi szolgáltatóinak kell biztosítaniuk. A kérelmező a Hivatal határozata ellen fellebbezést nyújtott be a Közigazgatási Bírósághoz, ahol az eljárás még folyamatban van. (0700-29/2019/49 számú határozat 2021.2.24-ről)

1.6.3 A szabályok diszkriminatív jellegének értékelése a fogyatékoság, mint személyes körülmény vonatkozásában

A Hivatal szerint a Nyugdíjakkal és a sport területén elért kiemelkedő teljesítményekkel járó kiegészítésekről szóló törvény diszkriminatív a siket sportolókkal szemben

A Hivatal értékelte a Nyugdíjakkal és a sport területén elért kiemelkedő teljesítményekkel járó kiegészítésekről szóló törvény (ZDPIDŠ) diszkriminatív jellegét. A rendelet részletesen szabályozza azokat a feltételeket, amelyek mellett az élsportolók különleges nyugdíjkiegészítést kaphatnak. Így azok a sportolók, akik érmet szereztek valamely olimpiai sportág világbajnokságán, nyugdíjkiegészítésre jogosultak. Viszont a hasonló teljesítményű siket sportolók nem. A Hivatal szerint a siket és nem siket élsportolók összehasonlítható helyzetben vannak, ezért jogaiknak is egyenlőnek kellene lenniük. A Hivatal megállapította, hogy a ZDPIDŠ-ben szereplő szabályozás diszkriminációnak minősül a siket sportolókkal szemben. A fentiek figyelembevételével a Hivatal ajánlást készített, tekintettel a szabályozás megítélt diszkriminatív jellegére, amelyben a jogszabály megfelelő módosítására, illetve a diszkrimináció megszüntetésére szólította fel az illetékes hatóságokat. Az ajánlást figyelembe vették a diszkriminációt megszüntető parlamenti törvény elfogadásával. A diszkrimináció-értékelés folyamata ezzel befejeződött. **(050-25/2021/1)**

A Hivatal értékelése szerint nem minősül diszkriminációnak a személyi jövedelemadó fizetésének szabályozása azon személy esetében, aki négy órát dolgozik, a fennmaradó négy órában pedig rokkantsági ellátásban részesül

A Hivatal javaslatot kapott az SZJA-törvény rendelkezései diszkriminatív jellegének értékelésére. Egy olyan kérelmező nyújtotta be, aki fogyatékosága miatt részmunkaidőben foglalkoztatott, és a munkaidő hátralévő részében fogyatékosági járulékból részesül. A kérelmező azt állította, hogy fogyatékosága miatt hátrányos helyzetbe került a hasonló járulékkal részesülőkkel szemben, mivel több személyi jövedelemadót fizetett az adóév végén, mint a fent említett személyek. Beosztását a teljes munkaidőben dolgozókhöz hasonlította. A Hivatal az értékelési eljárásban megállapította, hogy a helyzetek összehasonlítása szempontjából nem releváns a személyi jövedelemadó-pótlék mértéke, hanem az egy adóévben megállapított személyi jövedelemadó mértéke a releváns. A kérelmezőnél lévő eltérés abból adódik, hogy két címen szerez bevételt, a munkáltató pedig havi rendszerességgel számolja a személyi jövedelemadó-előleget, mintha ez lenne az egyetlen bevételi forrása, hiszen nem tudja, milyen lesz az összjövedelme és a kapcsolódó jövedelemadó mértéke. Az adóhatóság azonban az évi összes bevételt figyelembe veszi, és ez alapján állapítja meg a személyi jövedelemadót. Mivel a kérelmező személyi jövedelemadó-előlegje nem egyezik meg a ténylegesen megállapított SZJA-előleggel, azt meg kell fizetnie, míg a munkáltatójánál teljes munkaidőben dolgozó munkavállalónak, akinek ez az egyetlen jövedelemforrása, a munkáltató havi rendszerességgel számolja fel a SZJA-előleget, és így az ilyen munkavállaló alacsonyabb nettó kifizetést kap év közben, ezért szabály szerint nem kell többletadót fizetnie év végén. A Hivatal úgy értékelte, hogy a kérelmezőt a Személyi jövedelemadóról szóló törvény értelmében minden más adófizetőhöz hasonlóan kezelték. Az év során csak személyi jövedelemadó-előleget fizetett, a jövedelemadó pedig a jövedelemadóról szóló határozattal lett meghatározva, amely nem volt magasabb, mint a kérelmezővel azonos bruttó jövedelemmel rendelkező, összehasonlítható munkavállalók megállapított személyi jövedelemadója. Ezzel a diszkrimináció-értékelési folyamat befejeződött. **(050-13/2021/11)**

A segélyre és ápolási járulékra való jogosultság megállapítása során a vakok és a mozgásukban korlátozott személyek eltérő bánásmódja nem diszkrimináció.

A Hivatal egy olyan személy kereste meg, aki azt állította, hogy fogyatékosága miatt diszkrimináltak. Elismert I. kategóriás fogyatékosággal élő személyként állította a diszkrimináció meglétét a vakokhoz képest a segély és gondozási díj odaítélésének kritériumaiban. Ez utóbbiban a vakok előnyt élveznek vele szemben, mert a segély és gondozási díj iránti kérelmüket a fogyatékosági bizottság elbírálása után automatikusan jóváhagyják. A segélyre és gondozási díjra való jogosultság feltételeit a ZPIZ-2 99. cikke, a vakok esetében pedig külön a ZPIZ-2 100. cikke határozza meg. A Hivatal úgy értékelte, hogy az összehasonlított személycsoportok helyzete nem összehasonlítható. Azt, hogy a (különböző fogyatékosággal élő) személyek összehasonlíthatatlan csoportjáról van szó az is mutatja, hogy a szlovén jogszabályok a vakok és gyengénlátók jogait, valamint a mozgáskorlátozottak jogait eltérően szabályozzák az egyes fogyatékosági formák igényeitől függően. Ráadásul nem igazak a kezdeményező azon állításai, miszerint a segélyt és gondozási díjat a vak személyek automatikusan megkapják. A ZPIZ szakértői testülete egyúttal foglalkozik vakokkal, gyengénlátókkal, és olyan személyekkel, akiknek mozgásképesége 70%-kal csökkent. Vakok esetében megerősíti a vakságot és meghatározza annak bekövetkezésének időpontját, mozgáskorlátozott biztosítottak esetében megerősíti a legalább 70%-kal csökkentett mozgásképeséget és szintén meghatározza a bekövetkezés időpontját. A fentiekre tekintettel a Hivatal nem végzett részletes diszkrimináció-értékelést. Ezzel a diszkrimináció-értékelési folyamat befejeződött. **(050-18/2020/20)**

1.6.4 A Hivatal fogyatékoságra, mint személyes körülményre vonatkozó ajánlásai

Ajánlás a ki nem fizetett segély és gondozási díj folyósításáról szóló törvényjavaslatról

A Hivatal azt javasolta az MDDSZ-nek, hogy ösztönözze a törvényjavaslat elfogadását a Kormányban, és küldje el a Nemzetgyűlésnek jogalkotási eljárásra, hogy lehetővé váljon a segély és ápolási díj 2003. 1. 1. és 2016. 12. 31. közötti elmulasztása miatti igazságtalanságok megszüntetése azok számára, akiknek szülei annak idején éltek a gyermekgondozási segélyre való joggal. **(0070-1/2021/1)**

Az ajánlás állapota: ● A ki nem fizetett segély és gondozási díj folyósításáról szóló törvény elfogadásával figyelembe véve (Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 121/21).

Ajánlás a Személyi segítségnyújtásról szóló törvény módosításáról és kiegészítéséről szóló törvényjavaslatról

A Hivatal ajánlást küldött az MDDSZ-nek, amelyben óvatosságra figyelmeztette azon megoldásokkal kapcsolatban, amelyek nem bővítik, hanem szűkítik vagy már szűkítették a személyes segítségnyújtás elérhetőségét, pl. a személyi segítségnyújtásra való jogosultsági küszöb tervezett heti 30-ról 40 órára emelésével, valamint a személyi segítségnyújtásra való jogosultság megszerzését megakadályozó korhatárral a 65 év és 18 év között. **(0070-2/2021/1)**

Az ajánlás állapota: ● Figyelembe nem véve.

Ajánlás a 2021–2031-es évek szlovén egészségügyi beruházásainak forrásbiztosításáról szóló törvényjavaslathoz

A Hivatal azt javasolta az Egészségügyi Minisztériumnak, hogy az állam kötelezze el magát a 2016-2025 közötti időszakra szóló Nemzeti Egészségügyi Tervről szóló határozatban megfogalmazott kiemelt célok mellett, különös tekintettel az egyenlőtlenségek leküzdésére az egészségügyben. A Hivatal azt is javasolta, hogy a javaslat konkrétan tűzzon ki célokat az ápolókórházak és idősotthonok megfelelő létesítményeinek kialakítására, a betegek megfelelő palliatív ellátásának szükségességére, valamint a fogyatékkal élők egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek biztosítására. **(0070-11/2021/1)**

Az ajánlás állapota: ● Figyelembe nem véve.

Ajánlás a ki nem fizetett segély és gondozási díj folyósításáról szóló törvényjavaslatról

A Hivatal javasolta a törvény elfogadását, kiküszöbölve ezzel azt az igazságtalanságot, hogy a 2003-tól 2016-ig tartó időszakban a vak és 26 éves korig speciális nevelési programban részt vevő gyermekeknek nem folyósították a segélyt és gondozási díjat. **(0070-1/2021/3)**

Az ajánlás állapota: ● Figyelembe véve a törvény elfogadásával.

A sport terén végzett munkáért és elért kiemelkedő eredményekért járó nyugdíjkiegészítéséről szóló törvényre vonatkozó ajánlás

A Hivatal a törvény diszkriminatív jellegének értékelése alapján azt javasolta a MIZŠ-nek, hogy készítsen el és terjesszen a Nemzetgyűlés elé egy törvényjavaslatot, amely a nyugdíjkiegészítésre jogosultak körébe bevonja a siket élsportolókat is, akik olimpiai érmét szereztek a siketolimpia sportágaiban. **(050-25/2021/2)**

Az ajánlás állapota: ● Figyelembe véve a sport terén végzett munkáért és elért kiemelkedő eredményekért járó nyugdíjkiegészítéséről szóló törvény módosításáról szóló törvény elfogadásával (ZDPIDŠ-A, SZK Hivatalos Közlönye, 119/21) amelyet a képviselők javasoltak.

Ajánlás a Sajátos nevelési igényű gyermekek orientációjáról szóló törvény módosításáról és kiegészítéséről szóló törvényjavaslatról

A Hivatal azt javasolta a Nemzetgyűlés Oktatási, Tudományos, Sport és Ifjúsági Bizottságának, hogy a lehető legszélesebb körű megegyezés jöjjön létre az összes jogosulttal, különösen azokkal, akik a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelési-oktatási folyamataiban és azon túl is napi szinten szembesülnek a kihívásokkal. A Hivatal azt is javasolta a bizottságnak, hogy olyan megoldásokat fogadjanak el, amelyek a lehető legjobban reagálnak a legégetőbb gyakorlati kihívásokra, amelyekkel minden sajátos nevelési igényű gyermek szembesül az oktatásban. **(001-4/2021/8)**

Az ajánlás állapota: ● Figyelembe véve.

Ajánlás a nevelési-oktatási folyamat megvalósítására minden sajátos nevelési igényű gyermek számára az iskola újbóli bezárása esetén

A Hivatal azt javasolta a MIZŠ-nek, hogy biztosítsa a nevelési-oktatási folyamat lebonyolítását minden sajátos nevelési igényű gyermek számára minden oktatási intézményben, és ne csak azok számára, akik adaptált programmal és szakintézményekben részesülnek oktatásban. [\(0702-49/2021/3\)](#)

Az ajánlás állapota: ● Figyelembe nem véve.

Ajánlás a 2021–2030-as nemzeti felsőoktatási programról

A Hivatal javasolta az eltérő személyes körülményekkel rendelkező hallgatók esélyegyenlőségének tényleges biztosításának nyomon követését célzó új célok és intézkedések bevonását a programba, speciális ösztöndíjak bevezetését a speciális igényű hallgatók számára, valamint a pedagógiai személyzet képzésének és tudatosításának ösztönzését az emberi jogok védelme és a speciális igényű tanulók diszkriminációja elleni intézkedések terén. [\(0070-19/2021/1\)](#)

Az ajánlás állapota: ● A törvény még az elfogadás folyamatában van.

Ajánlás az érzékszervi fogyatékkal élők információkhoz és televízióhoz való hozzáféréseinek javítására

A Hivatal az érzékszervi fogyatékkal élők televíziós tartalmakhoz való hozzáférésben való állítólagos diszkriminációjának megállapítására irányuló eljárás eredményei alapján azt javasolta a kormánynak, hogy vállaljon aktívabb szerepet a fogyatékkal élők média-hozzáférhetőségének biztosításában. 2021 végéig kellene elfogadni az illetékes minisztérium szabályzatát, amely ezen a területen is előírná a minimumkövetelményeket. [\(0700-29/2019/50\)](#)

Az ajánlás állapota: ● Figyelembe nem véve.

Ajánlás az Audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló törvény módosításáról szóló törvényjavaslathoz

A Hivatal a törvényjavaslattal kapcsolatban az összes szolgáltatás szélesebb körű hozzáférhetőségét szorgalmazta az audiovizuális médiaszolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása érdekében (ideértve a weboldalakat, a webalkalmazásokat és az elektronikus műsorújságokat, információk biztosítását az elérhetőségről hozzáférhető formátumokban), valamint az akadálymentesítési követelmények szigorúbb ellenőrzésének törvényesítését javasolta. [\(0709-48/2020/7\)](#)

Az ajánlás állapota: ● Figyelembe nem véve.

Ajánlás a Fogyasztóvédelmi törvényről szóló törvényjavaslatról

A Hivatal azt javasolta az MGRT-nek, hogy foglaljon törvénybe egy egyértelmű rendelkezést, amely tiltja a fogyasztókkal szembeni diszkriminációt; kötelezettségeket a fogyatékkal élő fogyasztók kommunikációhoz való hozzáféréseinek biztosítására a megfelelő nyelveken és írásmódokon, valamint az egyenlőtlenségre, intoleranciára és gyűlöletre ösztönző reklámok tilalmát. **(0070-14/2021/1)**

Az ajánlás állapota: ● A jogalkotási eljárás még folyamatban van.

Ajánlás az Akcióprogram a fogyatékossgal élőknek 2022-2026 előkészítéséhez

Ajánlásában a Hivatal javasolta, hogy tegyenek intézkedéseket a fogyatékossgon alapuló diszkrimináció tilalmának meghatározásában meglévő jogszabályi hiányosságok kiküszöbölésére, valamint olyan normatív és egyéb intézkedések kidolgozására, amelyek biztosítják minden fogyatékossgal élő személy kommunikációs jogának védelmét a bírósági és egyéb eljárásokban. Továbbá a Hivatal javasolta, hogy intézkedéseket is tervezzenek a fogyatékossgon alapuló diszkrimináció áldozatai jogi védelmének megerősítésére, különösen a foglalkoztatás és a munka során történő zaklatás révén, valamint a megtorló intézkedések megelőzése érdekében. **(141-2/2021/2)**

Az ajánlás állapota: ● Részben figyelembe véve az akcióprogram kiegészítésével és a meghirdetett szabályozási változásokkal.

Ajánlás az Alkotmány 62.a kiegészítőkikének érvényesítését célzó javaslattal kapcsolatban

A Hivatal egy új kiegészítés elfogadását javasolta a Nemzetgyűlésnek, amely az új 62a. paragrafussal módosítaná az Alkotmányt, és kifejezetten elismerné a siketek és siketvakok, illetve a bizonyos érzékszervi fogyatékossgal élők nyelvi kisebbségeinek a saját nyelvhasználatához való jogot. A Hivatal egyúttal megfelelő törvények elfogadását is javasolta. **(0070-6/2021/1)**

Az ajánlás állapota: ● Figyelembe véve az Alkotmány kiegészítésének elfogadásával.

1.6.5 Oktatás és tudatosságnövelés a fogyatékossgal, mint személyes körülménnyel kapcsolatban

Az EASIT (Easy Access for Social Inclusion Training) projekt záróeseménye: Audiovizuális újságírás és a könnyen érthető nyelvhasználat

Miha Lobnik, a Hivatal vezetője részt vett az Erasmus+ EASIT (Easy Access for Social Inclusion Training) projekt záró rendezvényén, amelyre 2021. június 14-én került sor az RTV Slovenija és a projektpartnerek szervezésében. Az esemény célja a könnyű olvasás elősegítése volt. A projekt részeként tantervet és tananyagokat készítettek az audiovizuális média (újságírás, hangos leírások és feliratozás) területén a könnyű olvasással foglalkozó szakemberek oktatásához. A Hivatal vezetője köszöntőjében kihangsúlyozta a mindenki számára egyenlő, diszkriminációmentes tájékoztatás, a hozzáférhetőség biztosításának, valamint az e téren új ismeretek és szemléletmódok kialakításának fontosságát. Megemlítette saját erőfeszítéseit is az esélyegyenlőségről és a Hivatal szolgáltatásáról könnyen olvasható tájékoztatás elősegítése terén, ami segíthet megelőzni a diszkriminációt, és elősegíteni annak áldozatainak védelmét.

A HIVATAL KIHANGSÚLYOZZA

62.a cikk
(jelnyelv és a siketvakok nyelve)

A szlovén jelnyelv szabad használata és fejlesztése biztosítva vannak. Azon önkormányzatok területén, ahol az olasz vagy a magyar is hivatalos nyelv, az olasz és a magyar jelnyelv szabad használata is biztosítva van. Ezeknek a nyelveknek a használatát és használóik helyzetét törvény szabályozza.

A siketvakok nyelvének szabad használatát és fejlesztését törvény szabályozza.

1.6.6 A Hivatal együttműködése a civil társadalommal a fogyatékoság, mint személyes körülmény viszonylatában

A covid-19 fertőzések terjedésének visszaszorítása érdekében a Hivatal a civil szervezetekkel elsősorban írásban működött együtt.

A középiskolák megközelíthetőségére a mozgássérült tanulók számára vonatkozó írásos együttműködés a civil szervezetek tagjainak a középiskolák megközelíthetőségére, a megközelíthetetlenség esteinek számára, a mozgássérült tanulók felvételének megtagadásának eseteire, a középiskolák megközelíthetőségének biztosításáról, a középiskolák mozgáskorlátozott tanulók számára történő átalakítására, valamint a középiskolák korlátozott megközelítésének politikai szintű okaira vonatkozott.

A siketek oktatási kihívásaival kapcsolatos írásos együttműködés a siketek általános, közép- és felsőoktatásban észlelt problémáiról, a siketek rossz oktatásának okairól, a siketek oktatásának javítását célzó jó gyakorlatok példáiról, valamint a covid-19 járvány siketek oktatására gyakorolt hatásáról szólt. A Hivatal a kapott válaszokat a "Siketek helyzete az oktatási rendszerben" különleges jelentésben foglalta össze.²

Találkozó az RTV Slovenia nézői és hallgatói jogaiért felelős ombudsmannal

2021. május 26-án a Hivatal munkatársai online értekeztek az RTV Szlovénia nézői és hallgatói jogaiért felelős ombudsmannal, Ilinka Todorovskival. A találkozó az intézmények kölcsönös bemutatását tűzte ki célul, és érintett néhány aktuális témát, nevezetesen a televíziós műsorok hozzáférhetőségét, a diszkrimináció elleni védelmet a mesterséges intelligencia viszonylatában, a gyűlöletbeszédet, és a koronavírus-járvány következményeit, különös tekintettel a politikai intolerancia növekedésére és a nyilvános szakértői vitára alkalmas tér szűkülésére.

---

² Elérhető itt: <https://www.zagovornik.si/posebna-porocila/>

1.7 Életkor

1.7.1 Tanácsadás, tájékoztatás és támogatás az életkorral, mint személyes körülménnyel kapcsolatban

A „Tudja a születése évét?” kérdés feltevése az állásra jelentkezőnek nem diszkrimináció

Az interjúbizottság egyik tagja a jelöltnek a következő kérdést tette fel: „Tudja a születése évét?” A jelölt a kérdést az előző két kérdéssel kapcsolatos tudatlansága összefüggésében sürgősségűnek és sértőnek, ebből következően diszkriminatívnek minősítette. A Hivatal megerősítette az ügyfélnek, hogy a jelölt a felvételi eljárás során kétségtelenül védelmet élvez a diszkriminációval szemben, de a vitatott kérdés nem definiálható személyes körülményen alapuló kérdésként. A kérdésre adott válasz ugyan meghatározza az életkor személyes körülményt, de a jelölt életkora a munkaadó és a bizottság számára már a jelölt önéletrajzából világos volt. Emellett a jelen ügyben az ügyfél csak a kérdést találta diszkriminatívnek, anélkül, hogy azt állította volna, hogy diszkriminálva lett volna életkora alapján. Ezért a Hivatal arra a következtetésre jutott, hogy az ügyben nem következett be diszkrimináció a ZVarD rendelkezései szerint. Természetesen ez nem jelenti azt, hogy egy ilyen kérdés feltevésének van értelme vagy helyénvaló. Az sem kizárt, hogy a kérdést nem a jelölt válaszána tesztelése érdekében tették fel. Mindenesetre az ilyen az interjúbizottság tagjának ilyen cselekedetének vizsgálata nem tartozik a Hivatal hatáskörébe. Ezzel befejeződött a tanácsadási folyamat. **(0702-102/2021)**

Az idősek otthonában hozott intézkedések arányossága, amely korlátozta a látogatásokat a covid-19 járvány idején

A Hivatal egy magánszemély kereste meg az idősek otthona látogatóira vonatkozó szabályokkal kapcsolatban, és rámutatott ezek diszkriminatív hatására a mozgásképtelen személyekkel szemben a mozgásképesekhez képest. Tekintettel a helyzet súlyosságára a járvány harmadik hulláma idején, valamint arra, hogy az idősek rendkívül veszélyeztetett csoportot jelentenek egy vírusfertőzés esetén, az MDDSZ különleges protokollt adott ki. Az akkori helyzetben az egészségügyi minisztérium a látogatások felügyeletét, illetve a látogatások általános korlátozását és tilalmát szorgalmazta. A minisztérium hozzátette, hogy ezen intézkedések végrehajtása során figyelembe kell venni a beteg magánéletének (személyi méltóságának) védelméhez való jogát, mivel a korlátozó intézkedések nem lehetnek aránytalanok. Ennek megfelelően az egyes idősothonok saját belső utasításokat fogadtak el. A Hivatal az ügyfélnek kifejtette, hogy egy adott idősek otthona intézkedéseinek arányossága csak külön diszkriminációs eljárásban értékelhető. Ezzel befejeződött a tanácsadási folyamat. **(0702-67/2021)**

Nem megfelelő és nem professzionális, erőszakra utaló bánásmód esetén a feljelentést az erre illetékes hatóságnak kell benyújtani

A Hivatal levelet kapott egy magánszemélytől, aki egy konkrét idősek otthona problémáiról tájékoztatta. Felhívta a figyelmet az alkalmazottak állítólagos hozzáállására az ellátottakhoz, maguk az ellátottak körében tapasztalható erőszakra, a pszichológiai támogatás hiányára, a gyógytorna és a foglalkozási terápia megszakítására a járvány idején, az ellátottak mozgásának korlátozására stb. A Hivatal ezzel kapcsolatban kifejtette az ügyfélnek, hogy az időskorúak intézményi ellátásának felügyeletét az olyan ügyekben, amelyek nem fűződnek a diszkriminációhoz, különböző felügyelőségek végzik (szociális felügyelőség, egészségügyi felügyelőség) a hatályos jogszabályoknak megfelelően. Kiemelte, hogy az egyéni szolgáltatással elégedetlen ellátottaknak (felhasználók) a Szociális ellátásról szóló törvény értelmében lehetőségük van panaszt benyújtani a szociális ellátást nyújtó intézmény vezetőségének a szakmunkások munkájával kapcsolatban, az intézmény ellen pedig a szociális kamarának. Az a magánszemély, aki úgy véli, hogy a szociális védelem területén megillető jogainak gyakorlása során megsértették a Szociális Etikai Elvek Kódexében foglalt jogait, írásos kezdeményezést is benyújthat a Szlovén Szociális Kamara Tiszteletbeli Bíróságához. A Hivatal egyúttal felhívta a figyelmet arra, hogy az ügyfél által kiemelt ügyekben nem intézkedhet, mivel a ZVarD által biztosított hatáskörében csak azokért a cselekményekért felel, amelyek megfelelnek a diszkrimináció elemeinek. Erőszakra utaló jelekkel járó nem megfelelő bánásmód esetén feljelentést kell tenni a rendőrségen, a szakemberek szakszerűtlen bánásmódja esetén pedig vagy az intézmény tanácsának, a szociális kamarának vagy a szociális felügyelőségnek. A Hivatal felajánlotta az ügyfélnek, hogy az információkat (bár névtelenül) elküldheti az illetékes felügyelőségeknek. Az ügyfél nem reagált a Hivatal magyarázatára. Ezzel befejeződött a tanácsadási folyamat. (0702-155/2020)

A vakcina típusának megfelelése nem diszkrimináció kérdése

A civil szervezet nyilvános levelének egyik címzettjeként a Hivatalt felkérték, hogy válaszoljon a védőoltással kapcsolatos lakossági kérdésekre. A Hivatal a kérdéseket abból a szempontból elemezte, hogy azok milyen mértékben kapcsolódnak tevékenységi területéhez. A legtöbb kérdéstről úgy ítélte meg, hogy ezek az egészségügyi szakmát illető kérdések, amelyekről nem tud nyilatkozni. A többivel kapcsolatban kifejtette, hogy diszkrimináció-megállapítási eljárás lefolytatása nélkül nem tud válaszolni, és általánosságban megállapítani a diszkrimináció fennállását vagy annak ellentétét. Az egyik feltett kérdés az volt, hogy helyénvaló-e, hogy az idősek otthonaiban lakóknak az AstraZeneca vakcinát adják be, minden más otthon élő idős embernek pedig a Pfizer vakcinát. Az érdekvédő kifejtette, hogy a diszkriminációt csak a diszkrimináció-megállapítási eljárás lefolytatása után lehet megerősíteni. Arra is felhívta a figyelmet, hogy egy bizonyos típusú vakcina alkalmazásának megfelelése egészségügyi és nem diszkrimináció kérdése. Ezzel befejeződött a tanácsadási folyamat. (0705-12/2021)

A középiskolai felvételi helyek korlátozott száma nem diszkrimináció

A Hivatalt egy kilencedikes tanuló édesanyja kereste meg, aki felhívta a figyelmet a ljubljanoi beiratkozási korlátozásokra szinte minden gimnáziumban, illetve arra, hogy a beiratkozáshoz szükséges pontok száma jóval magasabb, mint a korábbi években. Úgy véli, hogy ez a gyermeki jogok rendszerszintű megsértése, és az életkor személyes körülményen alapuló diszkrimináció egy adott beiratkozási évben. A Hivatal kifejtette, hogy a gyerekek különböző generációi, illetve az oktatási programokba beiratkozó fiatalok nincsenek összehasonlítható helyzetben. Minden generációt a létszámuk, a sikerességük és egyéb tényezők határoznak meg, amelyek az iskoláztatásukat kísérték. Az oktatáshoz, iskoláztatáshoz való jog nem értelmezhető úgy, hogy minden jelöltnek a kívánt oktatási intézményben vagy oktatási intézménytípusban kell helyet biztosítani. A jog lehetőséget biztosít arra, hogy meghatározott beiratkozási időn belül más jelöltekhez képest diszkriminációmentes feltételekkel induljon a felvételi eljárásra. Ezzel befejeződött a tanácsadási folyamat. [\(0702-109/2021\)](#)

A nem megfelelő tartalom közzététele az interneten nem feltétlenül jelent diszkriminációra való buzdítást

A civil szervezet felhívta a Hivatal figyelmét egy internetes fórumon lévő problematikus bejegyzésre, amelyet a nyugdíjasokkal szembeni diszkriminációra való buzdításnak értékelt. A Hivatal ismertette az ügyféllel azokat az elemeket, amelyeknek jelen kell lenniük, hogy a ZVarD 10. cikke szerinti diszkriminációra való buzdításról legyen szó. A Hivatal a konkrét esetre vonatkozóan kifejtette, hogy csak diszkrimináció-megállapítási eljárás után tud végső értékelést adni arról, hogy történt-e diszkrimináció. Kihangsúlyozta, hogy sok bejegyzés nem megfelelő, de nem feltétlenül felel meg a diszkriminációra való buzdítás jeleinek. Az ügyfél nem döntött a feljelentés mellett. Ezzel befejeződött a tanácsadási folyamat. [\(0702-157/2021\)](#)

Nem minden nézeteltérésre ösztönző cselekmény minősül diszkriminációnak

A Hivatalt egy szövetség kereste meg a nyugdíjak eltörlésére vonatkozó javaslattal kapcsolatban a predlagam.vladi.si internetes portálon. A szövetség nem értett egyet a Szlovén Köztársaság Kommunikációs Kormányhivatala (UKOM) megállapításaival és azok magyarázataival, valamint számos nem megfelelő hozzászólásra is rámutatott a közzétett tartalom alatt. A Hivatal kifejtette az ügyfélnek, hogy az ilyen bejegyzések megítélése elsősorban azon a doktrínán alapul, hogy a véleménynyilvánítás társadalmilag fontos témákról megengedett mindaddig, amíg az nem jelenti a ZVarD értelmében vett diszkrimináció valamely formáját, vagy nem felel meg valamely bűncselekmény definíciójának. Kiemelte a véleménynyilvánítás szabadságának fontosságát és szerepét is. Nem minősül diszkriminációnak minden olyan tevékenység, amely nézeteltérésre ösztönöz vagy számos hozzászólást eredményez. A Hivatal kifejtette, hogy ebben a konkrét bejegyzésben hiányoznak a diszkriminációra való ösztönzés elemei, amelyeknek a ZVarD szerint teljesülniük kell. A portál egyik felhasználójának javaslatáról van szó, ami minden bizonnyal problémás, sőt rendkívül nem megfelelő, de egyúttal kivitelezhetetlen is.

A javaslat továbbra is az írott szavak szintjén marad, tehát önmagában nem vezet kedvezőtlen bánásmóddhoz a lakosság más csoportjaihoz képest, és hipotetikusán sem vezethet rosszabb bánásmóddhoz, azaz a nyugdíjak eltörléséhez. Ezen túlmenően a bejegyzés vizsgálata során a Hivatal megállapította, hogy a portál adminisztrátora a bejegyzés alatti sértő hozzászólásokat törölte, a kritikus hozzászólásokat azonban megtartotta, ezzel jelentősen hozzájárulva a portálhasználók kommunikációs szintjéhez, valamint ezáltal elvette a bejegyzés potenciálját a diszkriminációra való buzdításra. Ez a fő oka annak, hogy a Hivatal tanácsadási tevékenységként foglalkozott az ügyvel, és nem kezdeményezett diszkrimináció-megállapítási eljárást. Ezzel befejeződött a tanácsadási folyamat. (0702-5/2021)

1.7.2 Diszkrimináció-megállapítás az életkor, mint személyes körülmény miatt

A Hivatal segítségével sikerült elérni az öregségi nyugdíjba vonulás feltételeinek eleget tevő munkavállaló teljesítményprémiumának kifizetését

A Hivatal egy olyan személy ügyével foglalkozott, aki azt állította, hogy életkora alapján volt diszkriminálva a munkabér összegének kiszámításakor. A kérelmező kifejtette, hogy munkáltatója az öregségi nyugdíj feltételeinek teljesítése miatt közel 30%-kal csökkentette a teljesítésből származó személyi jövedelmét. Alacsonyabb fizetési kategóriába került, mint a többi dolgozó, vagyis majdnem annyit keres, mint amennyit a Nyugdíj- és Rokkantbiztosítási Intézettől kap. A Hivatal felkereste a munkáltatót, hogy szolgáltatson dokumentációt és magyarázatokat. A cég válaszában kifejtette, hogy a munkavállaló alapbérét nem csökkentették, csak bizonyos kiegészítések folyósítására való jogosultság szűnt meg, és cáfolta a kérelmező azon állításait, miszerint más, hasonló beosztású munkavállalók magasabb fizetési kategóriába tartoznak. A magyarázat kézhezvétele után a Hivatal megkereste a kérelmezőt további pontosítás érdekében. A Hivatal ezt követően tájékoztatta a kérelmezőt az összes lehetséges eljárási lehetőségéről, mivel nem tudta eldönteni, hogy folytatja-e az eljárást. Ezt követően a kérelmező arról tájékoztatta a Hivatalt, hogy a Hivatal levele után a cégben bizonyos dolgok elkezdtek jó irányba fordulni, a korábban kapott kiegészítések felét megkapta, és már nem nehezedett rá nyugdíjba vonulási nyomás. Mivel az ügyfelek megfelelő egyezsége jutottak, a Hivatal az eljárást leállította. (0700-23/2021 sz. döntés az eljárás leállításáról 2021.10.12-ről)

A Hivatal nem állapított meg diszkriminációt a covid-19-es beteg gyógykezelésében

A Hivatal megállapította, hogy az egészségügyi dolgozók nem sértették meg a diszkrimináció tilalmát egy 92 éves demenciában szenvedő és mozgásképtelen ellátott orvosi ellátása során egy idősek otthonában, aki elkapta a covid-19 vírust, majd a kórházban meghalt. Szakorvosi vélemény alapján megállapította, hogy a beteg gyógykezelésének módja nincs összefüggésben az életkorával. Azt is megállapította, hogy az ellátottat a többi, más egészségi állapotú covid-19-betegtől eltérően és megfelelően kezelték, ezért nem lehet szó diszkriminációról. A határozat 2021.12.31-én még nem volt jogerős. (0700-9/2021/29 sz. határozat 2021.11.29-ről)

Nem állapítható meg diszkrimináció az idősök otthonai covid-19 betegséggel fertőzött lakóinak kezelése során

Az idősök otthonai covid-19-ben megbetegedett lakóival szembeni diszkrimináció megállapításának folyamatában a Hivatal nem erősítette meg azokat az állításokat, amelyek szerint életkoruk, egészségi állapotuk és lakóhelyük miatt nem volt lehetőségük kórházi kezelésre, holott szükségük volt rá. Ezért arra a következtetésre jutott, hogy az Egészségügyi Minisztérium a járvány első hullámában nem diszkriminálta az idősök otthonai lakóit azzal, hogy a kifejezett és gyógyíthatatlan krónikus betegség stabilitásának felmérését javasolta. Az idősök otthonai dolgozói sem cselekedtek diszkriminatívan, akik a minisztérium javaslatai szerint jártak el. Az eljárás megállapításai nem jelentik azt, hogy minden covid-19 betegséggel megfertőződött lakó megfelelő orvosi ellátásban részesült, de ez az egyes orvosok szakmai megítélésén múlik, és meghaladja a Hivatal hatáskörét. A határozat 2021.12.31-én még nem volt jogerős. (0700-32/2020/119 sz. határozat 2021.12.21-ről)

A fogyasztói hitel jóváhagyására vonatkozó korhatár meghatározása nem minősül diszkriminációnak

A Hivatal diszkrimináció-megállapítási eljárást indított hivatali kötelességből egy magánszemély azon kijelentése alapján, hogy életkora (76 év) miatt nem tud hitelt felvenni a banktól. A Hivatal megállapította, hogy a bank életkoruktól függően eltérően bánik a hitelfelvevőkkel, ezért azt vizsgálta, hogy indokolt és megengedhető-e az ilyen bánásmód. A diszkrimináció elleni védelemről szóló törvény (ZVarD) általános kivételt ír elő a közvetlen diszkrimináció tilalma alól. Nem minősül diszkriminációnak a meghatározott személyes körülményből eredő egyenlőtlen bánásmód, ha az eltérő bánásmód jogos célon alapul, és a cél elérésének eszközei megfelelőek, szükségesek és arányosak. A Hivatal jogosnak találta a bank célját, hogy felelősségteljesen hitelezzen, amely követi a hitelkockázat kezelésének törvényi előírásait, így a továbbiakban azt vizsgálta, hogy a hitelfelvevők korhatárának meghatározása megfelelő, szükséges és arányos eszköz-e. A Hivatal az eljárásban megállapította, hogy a bank nem sértette meg a diszkrimináció tilalmát a Hitelpolitika elfogadásával, amely a 75 éves korhatárt határozza meg a hitelfelvevő felső korhatáraként, hisz egy ZVarD szerinti kivételről van szó. A határozat jogerős lett (0700-49/2020/4 sz. határozat 2021.3.5-ről)

1.7.3 A szabályok diszkriminatív jellegének értékelése az életkor, mint személyes körülmény vonatkozásában

A Hivatal szerint az öregségi nyugdíjba vonulás feltételeinek eleget tevő munkavállalók indoklás nélküli elbocsátása diszkriminációnak minősül

A Hivatal több szakszervezettől kapott kezdeményezések alapján értékelte a Covid-19 járvány második hulláma következményeinek enyhítését szolgáló intervenciók intézkedésekről szóló törvény (PKP7) 21. és 22. cikkeinek diszkriminatív jellegét, amely lehetővé tette a munkáltatók számára, hogy indoklás nélkül elbocsájtssanak olyan munkavállalókat, akik betöltötték a 60. életévüket, és 40, 65 vagy 15 év nyugellátásra jogosító szolgálati idővel rendelkeznek.

Az eljárásban a Hivatal úgy értékelte, hogy az ilyen rendezés diszkriminatív, és az Alkotmány több cikkével is összeegyeztethetetlen, mivel sérti az életkoron alapuló közvetlen diszkriminációval szembeni védelemhez való jogot az elbocsátáskor, valamint a foglalkoztatás biztonságosságát. Kérelmet nyújtott be az Alkotmánybírósághoz a PKP7 e két cikkének alkotmányosságának megítélésére, amely végső döntést hoz arról, hogy a szabályozás alkotmányellenes-e vagy sem. A Hivatal ez az intervenció törvény parlamenti elfogadásának eljárásában már javasolta a képviselőknek és a kormánynak, hogy gondolják át és végezzék el az akkori törvényjavaslat arányossági tesztjét. Az Alkotmánybíróság a U-I-16/21-17 in U-I-27/21-12 sz. határozattal 2021.11. 18-ról úgy döntött, hogy az intézkedés nincs összhangban az Alkotmány 8. cikkével. **(050-4/2021/12)**

A Hivatal szerint diszkriminációnak minősül a fogyatékossgal élő személyekkel szembeni, életkoruk alapján történő egyenlőtlen bánásmód a személyes segítségnyújtáshoz való hozzáférés terén

A Hivatalhoz diszkrimináció kezelésére irányuló javaslat érkezett, amelyben az indítványozó azt állította, hogy a Személyi segítségnyújtásról szóló törvény 6. cikke diszkriminatív. Az indítványozó közölte, hogy tizenöt éve gondolja feleségét, aki fogyatékkal élő nyugdíjas, és folyamatos gondozásra és segítségre van szüksége. Mivel a nő 65 év feletti volt, a határozat megfosztotta tőle a személyi ápolóhoz való jogot. Úgy véli, hogy a személyi ápolóhoz való jog törvényes korhatára logikus és helyénvaló lenne, ha szabályozva lenne a hosszantartó gondozás. Mindaddig azonban, amíg nincs törvényileg szabályozva a hosszantartó gondozás, a korhatár nem megfelelő, mivel a ZOA a 6. cikke a negyedik bekezdésben részleges kivételeket ír elő. A Hivatal az eljárásban úgy értékelte, hogy a személyes segítséghez való jog megszerzésének feltételéül szabott korhatár meghatározása önmagában nem jelentene automatikusan diszkriminációt, ha az országban létezne egy olyan rendszer, amely szerint a kitűzött korhatárt meghaladó kedvezményezetteknek hozzáférésük lenne ehhez hasonló szociális szolgáltatásokhoz, amelyek révén az intézménytelenítés jegyében egyformán kielégíthetik az önálló életvitelre vonatkozó szükségleteiket, hogy önállóan, aktívan élhessenek, és egyformán részt vehessenek a társadalmi életben. Mivel azonban ennek az igénybevevői körnek nem állnak rendelkezésre összehasonlítható szociális szolgáltatások sem a szolgáltatások terjedelmében és jellegében, sem a kedvezményezett anyagi terheik tekintetében, a Hivatal úgy ítélte meg, hogy a ZOA szabályozása diszkriminatív, nevezetesen életkoron alapuló közvetlen diszkriminációnak minősül. A Személyi segítségnyújtásról szóló törvény módosításáról és kiegészítéséről szóló törvényjavaslatról szóló 0070-2/2021/1 sz. ajánlással A Hivatal azt javasolta Szlovénia Kormányának, hogy a ZOA-B törvényjavaslatát egészítsék ki a 65 év feletti személyi segítségnyújtásra való jogosultság megszerzésére vonatkozó diszkriminatív korhatár eltörlésével, amelyet a hatályos ZOA 6. cikke második bekezdésének 3. bekezdése határoz meg. Az ajánlás nem lett figyelembe véve. A szabályozás diszkriminatív jellegének értékelése lezárult. **(050-16/2020/17)**

A foglalkozási biztosítási járulék fizetésének megszüntetése az öregségi nyugdíj feltételeinek teljesülése esetén nem minősül diszkriminációnak

A Hivatal javaslatot kapott a ZPIZ-2 202. cikke 10. bekezdésének értékelésére, amely szerint a munkáltató megszüntetheti a foglalkoztatói biztosítási járulék fizetését azon biztosított munkavállaló után, aki megfelel a foglalkoztatói nyugdíjra való jogosultság megszerzésének feltételeinek. A kezdeményező közölte, hogy a teljesített feltételek ellenére továbbra is dolgozik, mert szeretné betölteni teljes nyugdíjas idejét, és továbbra is ugyanabban a rendszeres munkakörben marad, ugyanazzal a munka- és feladatleírással, azonos feladatkörrel és beosztással. Viszont megvonják azon jogát, amelynek célja a kiegészítő nyugdíjbiztosítás bevezetése. A Hivatal megállapította, hogy az ügyben a Felsőbb Munkaügyi és Szociális Bíróság a Pdp 795/2019 sz. ítéletével azt az álláspontot fogadta el, hogy a foglalkozási biztosítás célja, hogy azok, akik különösen nehéz és egészségtelen munkát végeztek, illetve olyan munkát, amelyet egy bizonyos életkor után nem tudtak sikeresen végezni, jogosultak legyenek a foglalkozási nyugdíjra, amelyet korábban szereznek meg, mintha öregségi nyugdíjra lennének jogosultak. A bíróság értékelése szerint miután a biztosított teljesíti a foglalkozási nyugdíjra való jogosultság megszerzésének feltételeit, a továbbiakban nem kell foglalkozási biztosítási járulékot fizetnie. A Hivatal hatáskörei szempontjából az is lényeges, hogy a diszkriminációt állító kezdeményező az ügyben össze nem hasonlítható helyzetben lévő munkatársakkal (pl. öregségi nyugdíjjogosultságot szerzett, de a munkát tovább folytató kollégával) hasonlítja össze magát. Igaz, hogy a munkáltatónak a törvény alapján lehetősége van arra, hogy abbahagyja a járulékfizetést vagy sem. Amíg a járulékfizetés megszüntetéséről szóló döntés nem az egyének személyes körülményein alapul, addig nincs szó diszkriminációról. A fentiekre tekintettel a Hivatal nem végzett részletes diszkrimináció-értékelést. Ezzel a diszkrimináció-értékelési folyamat lezárult. (050-12/2021/3)

A diákok Zois ösztöndíj megszerzéséhez szükséges eredményeinek figyelembevételének módjának korrekciója covid-19 miatt nem minősül diszkriminációnak

A Hivatalhoz kezdeményezés érkezett a COVID-19 járvány következményeinek enyhítését és kiküszöbölését célzó intervenciós intézkedésekről szóló törvény rendelkezéseivel kapcsolatban (ZIU00PE, SZK Hivatalos Közlönye, 80/20). A kezdeményező felhívta a figyelmet a covid-19 járvány idején kiadott szabályozásra, amely szerint 2021-ben a 2017/2018-as és a 2018/2019-es tanévben kiemelkedő teljesítményt elérők elsőbbségben részesültek az ösztöndíjak odaítélésénél. A 2019/2020-as tanévben elért eredményeket érvénytelenítették, bár a járvány 2020. március 15-i kihirdetéséig szerveztek versenyeket. Mivel a 2020/2021-es tanévben nem került sor olyan versenyekre, amelyek alapján odaítélhetnék valakinek a Zois-ösztöndíjat, a kezdeményező úgy vélte, ezzel a diákok két generációja egyenlőtlen bánásmódban részesül, és ösztöndíj nélkül marad. A Hivatal úgy értékelte, hogy az eltérő bánásmód oka nem az egyének személyes körülményei voltak. A szabályozás figyelembe veszi a versenyzési képtelenség tényét, és kiegyenlíti a 2019/2020-as tanévben részt vevő, illetve versenyezni szándékozó valamennyi személy pozícióját. A Hivatal szerint az adott évben elért teljesítmény körülményei, illetve azok a kritériumok, amelyek alapján a 2019/2020-as tanévben elért kiemelkedő teljesítmény nem tekinthető relevánsnak, nem határozható meg a ZVarD által meghatározott személyi körülményként.

Ha a minisztérium nem a ZIUOPE alapján készítette volna el az ismertetett megoldást, akkor azok a tanulók, akik az előző tanévben nyíltkörű versenyeken vettek részt, vagy részt kívántak venni, rosszabb helyzetben lennének, mint azok, akik zártkörű versenyeken vettek részt. A fentiekre tekintettel a Hivatal nem végzett részletes diszkrimináció-értékelést. A diszkrimináció-értékelés folyamata ezzel befejeződött. [\(050-33/2020/3\)](#)

Nem diszkrimináció a felnőtt tanulók kizárása a gyermekek után járó szolidaritási támogatásból

A Hivatal kezdeményezést kapott az egyszeri szolidaritási támogatás vizsgálatára a Covid-19 járvány második hulláma következményeinek enyhítését segítő intervenciók intézkedésekről szóló törvényből (ZIUPOPDVE, PKP7). A kezdeményező azt állította, hogy a jogalkotó figyelmen kívül hagyta a nagykorú tanulókat, akik ugyancsak jogosultak a támogatott étkezésre, de nem jogosultak szolidaritási juttatásra. A kezdeményező szerint ez diszkriminációt és alkotmányvétséget jelent. A Hivatal úgy értékelte, hogy ebben a konkrét esetben azokat a családokat kell összehasonlítani, akiknek 18 éven felüli tanuló gyerekük van, és nem részesültek a PKP7 szerinti egyszeri szolidaritási támogatásban, és a 18 év alatti gyermeket nevelő családokat, akik jogosultak az egyszeri szolidaritási támogatásra. Az a kérdés, hogy a tanuló részesül-e támogatott étrendben vagy sem, már nem lényeges, hiszen a szolidaritási támogatás a gyermek kiskorúságához kötődik. A kedvezményezettek e két kategóriája (egyrészt családok és felnőttek, másrészt kiskorú gyermekek) azonban nincs összehasonlítható helyzetben akkor sem, amikor még nem hirdették ki a járványt, és akkor sem, amikor az állam enyhíti a járvány hatásait az intézkedéseivel. Azt, hogy ez egy összehasonlíthatatlan kedvezményezetti kör, az is mutatja, hogy a ZSDP-1 és a ZUPJS szabályozzák a 18 éven aluli gyermeket nevelő kedvezményezettek után járó támogatást, de a 18 éven felüliek után nem, függetlenül attól, hogy van támogatott étkezésük vagy nincs. A fentiekre tekintettel a Hivatal nem végzett részletes diszkrimináció-értékelést. A diszkrimináció-értékelés folyamata ezzel befejeződött. [\(050-5/2021/5\)](#)

A járvány kihirdetése előtt, 2020-ban született gyermekek szolidaritási támogatásból való kizárása megszűnt és diszkrimináció nem állapítható meg

A Hivatalt több kezdeményező is megkereste, akik felhívták a figyelmet a gyermekek után járó, 500 euró értékű szolidaritási támogatással kapcsolatos problémákra. A támogatást a szlovén kormány a hetedik koronaellenes csomagba (a COVID-19 járvány második hulláma következményeinek enyhítését segítő intervenciók intézkedésekről szóló törvény, avagy PKP7) foglalta bele, és csupán azon gyermekek után járna, akik a járvány kihirdetése után születtek, tehát 2020. 3. 12. után. A kezdeményezők úgy vélték, hogy a javasolt intézkedés egyenlőtlen, kedvezőtlenebb helyzetbe hozza mindazokat a gyerekeket, akik 2020-ban, még a járvány kihirdetése előtt születtek. A Hivatal felhívta a figyelmet arra, hogy a rendelkezéseket már az eljárás során módosították azáltal, hogy a COVID-19 járvány következményeinek enyhítését és kiküszöbölését célzó intervenciók intézkedésekről szóló törvénybe, amely 2020.1.31-én lépett hatályba, belevontak minden gyermeket, akik 2020. január 1-jén vagy azt követően születtek. A fentiekre tekintettel a Hivatal nem végzett részletes diszkrimináció-értékelést. A diszkrimináció-értékelés folyamata ezzel befejeződött. [\(050-31/2020\)](#)

Az egészségbiztosítási jogok rendelettel történő szabályozása nem megfelelő

A Hivatalhoz a Kötelező egészségbiztosítási szabályzat 34. cikkének állítólagos diszkriminatív és alkotmányellenes rendelkezései miatt érkezett egy magánszemély kezdeményezése. Az említett rendelkezés előírja, hogy a biztosítottak joga van a fogsabályozási kezelésre, amely magában foglalja a megfelelő fogsabályozó készülék elkészítését is, ha a fogsabályozási szakma doktrinális definíciói szerint a fogsabályozás középsúlyos, súlyos vagy nagyon súlyos formájáról van szó. A 18. életévüket be nem töltött biztosítottaknak joguk van ilyen kezelésre, illetve ezen életkor betöltése után is, ha a kezelés szükségességét legalább két évvel a 18. életév betöltése előtt állapították meg. A kezdeményezés benyújtója úgy vélte, hogy ez diszkriminációt jelent mindazokkal szemben, akik később veszítik el tejfogaikat. A Hivatal az ügyben megállapította, hogy a kérelmező már folytat bírósági eljárást a fogsabályozási kezelés megtagadása miatt. Ennek kapcsán azt tanácsolta, hogy a bírósági eljárásban hívja fel a figyelmet arra, hogy nem szabad szabályozási rendelkezéssel a jogokat életkorral korlátozni. A nem feltétlenül vitatott korhatárt csak törvény határozhatja meg. A fentiekre tekintettel a diszkrimináció-elbírálási eljárást leállította. [\(050-24/2021/7\)](#)

A Hivatal szerint az óvodába való felvétel alsó korhatárának meghatározása nem diszkrimináció

A Hivatal kezdeményezést kapott egy olyan szabályozás vizsgálatára, amely alsó korhatárt ír elő a gyermekek óvodai felvételére. Az előterjesztő azt állította, hogy az Önkormányzati óvodai felvételi szabályzat és az Óvodai felvételi szabályzat módosításának szabályzata diszkriminatív. Felhívta a figyelmet arra, hogy azok a gyermekek, akik a beiratkozási évben (pl. 2021/22) 2021.10.1-ig betöltötték a tizenegy hónapos életkort, ami az óvodai felvétel feltétele, az óvodai felvételi bizottság által vannak kezelve, a többiek viszont nem. Hozzátette, hogy a 11 hónaposnál fiatalabb gyermekeket csak akkor veszik fel, ha új egységet nyitnak. Így az önkormányzati szabályzat miatt a tizenegy hónapon aluli gyerekeknek nem jut hely az óvodában. Példaként említett egy gyermeket, aki 2021.10.5-én töltötte be a 11 hónapos kort, ezért nem vette fel a Bizottság. A kezdeményező felkérte a Hivatalt, hogy vizsgálja meg a szabályzatot az életkor szerinti diszkrimináció szempontjából. A Hivatal úgy értékelte, hogy az Óvodai törvény 20. cikkének második bekezdése alapján meghatározott, a gyerekek óvodába való felvételének korhatára nem diszkriminatív. A 11 hónaposnál fiatalabb és a 11 hónaposnál idősebb gyermekek nincsenek összehasonlítható helyzetben a két csoportba tartozó gyermekek eltérő pszichofizikai fejlettsége és szülei általi védelmének eltérő lehetőségei miatt. A korhatár követi a gyermek normális pszichofizikai fejlődését, amely alapján a gyermek még nem alkalmas az óvodába való felvételre. Másrészt a korhatár a szülői szabadság igénybevételére kényszeríti a szülőket vagy a gyámokat, így biztosítva, hogy a gyermek a leggyengédebb időszakban a szülei, gondviselőivel legyen, és (még) ne legyen óvodában. A szülői lét és a szülői gondoskodás nemcsak a gyermek gondozásával kapcsolatos jogokat, hanem kötelességeket is magában foglalja, így a nevelést, a gondozást és az ápolást is. A Hivatal ezen túlmenően úgy ítélte meg, hogy a gyermekek életkorának eltérése az óvodai beiratkozás lehetőségében az arányosság elve alapján indokolt. A Hivatal ugyanis (a helyzetek összehasonlíthatóságát feltételezve) úgy ítélte meg, hogy a gyermekek óvodába való felvételének alsó korhatára nem minősül diszkriminációnak, mivel értékelése szerint az ilyen eltérő bánásmód jogos célon alapul, és a cél elérésének eszközei megfelelőek és arányosak. Ezzel befejeződött a diszkrimináció-értékelési folyamat. [\(050-26/2021/3\)](#)

Az #Ostanizdrav alkalmazás használatának feltétele a települési határok átlépéséhez a Hivatal szerint diszkriminációnak minősül

A Hivatal értékelést végzett a 2020. december 15. és 24. között hatályos mozgáskorlátozó kormányrendelet diszkriminatív jellegéről 11 feljelentés alapján. A rendelet az önkormányzati határok átlépésére vonatkozó 13 tartalmi kivételen túlmenően előírja, hogy a statisztikai régiók határait azok a személyek léphetik át, akiknek okostelefonjukon telepítve van az #Ostanizdrav alkalmazás, amely nyomon követi a koronavírussal fertőzött személyekkel való kontaktust. A panaszosok azt állították, hogy életkoruk és anyagi helyzetük alapján egyenlőtlen bánásmódban részesültek. A Hivatal a szabályozás diszkriminatív jellegének értékelése során az intézkedés arányossági tesztjével azt értékelte, hogy a kormány által követett cél jogos. Az a mód azonban, ahogyan a kormány megpróbálta tovább korlátozni a vírus terjedését, a Hivatal véleménye szerint csak részben volt megfelelő, mivel a célt önmagában az alkalmazás használatával nem lehet elérni. Mivel az alkalmazást nem mindenki használja, a Hivatal azt is megállapította, hogy az alkalmazás használata hasznos, de nem szükséges eszköz az új koronavírus terjedésének megfékezésére irányuló cél elérésében. A Hivatal ezért arra a következtetésre jutott, hogy a rendelet 6. cikkében foglalt szabályozás nem jelenthet kivételt az okostelefonnal nem rendelkező, illetve azt használni nem tudó idős és rosszabb anyagi helyzetű személyek (valamint bizonyos fogyatékossgal élő személyek) közvetett diszkriminációjának tilalma alól. A rendelet ezeket a személyeket hátrányos helyzetbe hozta másokhoz képest, aránytalanul akadályozva őket abban, hogy az önkormányzatok között utazhassanak, mivel életkoruk és anyagi helyzetük (vagy fogyatékossguk) miatt nem tudtak eleget tenni az alkalmazás telepítésének feltételének. A rendelet ezért diszkriminatív volt. Tekintettel arra, hogy a diszkriminatív rendelkezést tartalmazó rendelet hatályát vesztette, a Hivatal úgy döntött, hogy nem nyújt be alkotmányossági felülvizsgálati kérelmet a Szlovén Köztársaság Alkotmánybíróságához. Ennek ellenére azt javasolta a Szlovén Köztársaság kormányának, hogy a jövőben az intézkedések bevezetésekor vegye figyelembe az esélyegyenlőség elvét. A Hivatal az ajánlásra választ nem kapott. A diszkrimináció-értékelés folyamata ezzel befejeződött. (050-30/2020/34)

1.7.4 A Hivatal az életkorra, mint személyes körülményre vonatkozó ajánlásai

Ajánlás a Személyi segítségnyújtásról szóló törvény módosításáról és kiegészítéséről szóló törvényjavaslatról

A Hivatal ajánlást küldött az MDDSZ-nek, amelyben óvatosságra figyelmeztette azon megoldásokkal kapcsolatban, amelyek nem bővítik, hanem szűkítik vagy már szűkítették a személyes segítségnyújtás elérhetőségét, pl. a személyi segítségnyújtásra való jogosultsági küszöb tervezett heti 30-ról 40 órára emelésével, valamint a személyi segítségnyújtásra való jogosultság megszerzését megakadályozó korhatárral a 65 év és 18 év között. (0070-2/2021/1)
Az ajánlás állapota: ● Figyelembe nem véve.

Ajánlás a Covid-19 elleni nemzeti oltási stratégia kivitelezésére vonatkozóan

A Hivatal azt javasolta a Kormánynak, hogy minden rendelkezésre álló forrást és intézkedést használjon fel a legvesélyeztetettebb csoportok, különösen az idősek és a krónikus betegségben szenvedők következetes és korai oltásának biztosítására. Ennek során azt is biztosítani kell, hogy tiszteletben tartsák a lakosság egyenlő bánásmódhoz való jogát, lakóhelyüktől függetlenül. **(0709-23/2021/1)**

Az ajánlás állapota: ● Figyelembe véve.

Ajánlás a 2021–2031-es évek szlovén egészségügyi beruházásainak forrásbiztosításáról szóló törvényjavaslatához

A Hivatal azt javasolta az Egészségügyi Minisztériumnak, hogy az állam kötelezze el magát a 2016–2025 közötti időszakra szóló Nemzeti Egészségügyi Tervről szóló határozatban megfogalmazott kiemelt célok mellett, különös tekintettel az egyenlőtlenségek leküzdésére az egészségügyben. A Hivatal azt is javasolta, hogy a javaslat konkrétan tűzzen ki célokat az ápolókórházak és időotthonok megfelelő létesítményeinek kialakítására, a betegek megfelelő palliatív ellátásának szükségességére, valamint a fogyatékkal élők egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek biztosítására. **(0070-11/2021/1)**

Az ajánlás állapota: ● Figyelembe nem véve.

Ajánlás a ki nem fizetett segély és gondozási díj folyósításáról szóló törvényjavaslatról

A Hivatal javasolta a törvény elfogadását az Országgyűlésnek, kiküszöbölve ezzel azt az igazságtalanságot, hogy a 2003-tól 2016-ig tartó időszakban a vak és 26 éves korig speciális nevelési programban részt vevő gyermekeknek nem folyósították a segélyt és gondozási díjat. **(0070-1/2021/3)**

Az ajánlás állapota: ● Figyelembe véve a törvény elfogadásával.

Ajánlás a Személyi segítségnyújtásról szóló törvény módosításáról és kiegészítéséről szóló törvényjavaslatról

Az Hivatal többek között törvénymódosítást javasolta a 65 év feletti személyi segítségnyújtáshoz való jogosultság megszerzésének diszkriminatív korhatárának megszüntetésével, valamint a gyermekek (18 éven aluliak) helyzetének részletesebb meghatározásával, amely majd biztosítja számukra az összes joguk és kötelességük gyakorlását életkoruknak és érettségüknek megfelelően. **(0070-2/2021/10)**

Az ajánlás állapota: ● Figyelembe nem véve.

Ajánlás a Sajátos nevelési igényű gyermekek orientációjáról szóló törvény módosításáról és kiegészítéséről szóló törvényjavaslatról

A Hivatal azt javasolta a Nemzetgyűlés Oktatási, Tudományos, Sport és Ifjúsági Bizottságának, hogy a lehető legszélesebb körű megegyezés jöjjön létre az összes jogosulttal, különösen azokkal, akik a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelési-oktatási folyamataiban és azon túl is napi szinten szembesülnek a kihívásokkal. A Hivatal azt is javasolta a bizottságnak, hogy olyan megoldásokat fogadjanak el, amelyek a lehető legjobban reagálnak a legégetőbb gyakorlati kihívásokra, amelyekkel minden sajátos nevelési igényű gyermek szembesül az oktatásban. **(001-4/2021/8)**

Az ajánlás állapota: ● Figyelembe véve.

Ajánlás a Hosszantartó ápolásról szóló törvényjavaslatról

A Hivatal a törvényjavaslatra tett ajánlásában szorgalmazta, hogy a rendelet szövege jobban tartsa tiszteletben az egyenlő bánásmódhoz való jogot, és tiltsa meg a diszkriminációt a hosszantartó ápolási szolgáltatások igénybevétele során. Javasolta a törvényjavaslat módosítását úgy, hogy az a hosszantartó ápoláshoz való jogot is olyanként határozza meg, hogy annak alapvető elemei lebontásra kerüljenek, ezzel lehetővé téve annak védelmét, ahogy az más emberi jogoknál lehetséges. A Hivatal javasolta továbbá a megfelelő jogi védelmi eszközök bevezetését azokra az esetekre, amikor a gondozottak szerint a szolgáltatások nem lennének megfelelő színvonalon. A Hivatal arra is rámutatott, hogy a törvényjavaslatból hiányzik a hosszantartó ápoláshoz való jog és a személyes segítségnyújtáshoz való jog közötti különbségének részletesebb magyarázata. **(0701-14/2020/12)**

Az ajánlás állapota: ● Részben figyelembe véve.

Ajánlás az oktatás kivitelezésére vonatkozóan a covid-19 járvány megfékezése idején

A Hivatal a járvány miatti 47 hetes távoktatási szabályozás diszkriminatív jellegét értékelte, és úgy értékelte, hogy az iskolák bezárása életkoruk alapján hátrányos helyzetbe hozza a gyerekeket és a serdülőket a lakosság más rétegeihez képest. Azt is értékelte, hogy az iskolák bezárása negatív következményekkel jár, különösen a veszélyeztetett gyermek- és serdülőcsoportok számára. Az intézkedések a többi lakoshoz képest aránytalanul érintették az iskolás gyermekek szüleit és gondviselőit is, akiknek távoktatásról kellett gondoskodniuk, különösen a nőket. A Hivatal ezért azt javasolta a kormánynak és az Oktatási, Tudományos és Kulturális Minisztériumnak, hogy a jövőben tartózkodjanak az iskolák hosszú távú, mindenkit érintő bezárásától. **(050-15/2021/57)**

Az ajánlás állapota: ● Figyelembe véve.

Ajánlás a covid-19 terjedésének megelőzésére, mérséklésére, ellenőrzésére, helyreállítására és következményeinek felszámolására irányuló további intézkedésekről szóló törvényjavaslatról

A távoktatás szabályozásával és az oktatási intézmények működésének a covid-19 járvány idején történő korlátozásával kapcsolatban a Hivatal azt javasolta, hogy a szabályozás jogi kereteit olyan végrehajtási rendeletekkel szabályozzák, amelyekkel összhangban lesz az arányosság elvével. A Hivatal javasolta ezen intézkedések céljainak pontosabb meghatározását, és azt, hogy az intézkedések kiszabása csak feltétlenül szükséges esetben legyen megengedhető. Biztosítani kell az összes kulcsfontosságú szakma és érdekelt fél részvételét az intézkedések elfogadásáról szóló döntésben. [\(0070-18/2021/1\)](#)

Az ajánlás állapota: ● Figyelembe nem véve.

Ajánlás a Családi Törvénykönyv módosításával kapcsolatban

A Hivatal azt javasolta az MDDSZ-nek, hogy végezzen megfelelő módosítást a Családi Törvénykönyv átmeneti rendelkezéseiben, hogy a bíróságok is elrendelhessék ezeket a megosztott gondnokságokat minden 2019.4.15. előtt indult ügyben, amikor ez a gyermekek mindek felett álló érdekét szolgálja. [\(0709-34/2021/1\)](#)

Az ajánlás állapota: ● Figyelembe nem véve.

1.7.5 Oktatás és tudatosságnövelés az életkorral, mint személyes körülménnyel kapcsolatban

---

A HIVATAL KIHANGSÚLYOZZA

A Szlovén Köztársaság Alkotmányának 56. cikke
(gyermekjogok)

A gyermekek különleges védelemre és gondoskodásra jogosultak. Az emberi jogokat és az alapvető szabadságokat a gyermekek életkoruknak és érettségüknek megfelelően élvezik.

A gyermekeket különleges védelemben kell részesíteni a gazdasági, társadalmi, fizikai, szellemi vagy egyéb kizsákmányolás és bántalmazás ellen. Az ilyen védelmet a törvény szabályozza.

Azok a gyermekek és kiskorúak, akiket szüleik nem gondoznak, akiknek nincsenek szüleik, vagy akik nem részesülnek megfelelő családi gondozásban, különleges állami védelemre jogosultak. Helyzetüket a törvény szabályozza.

Konferencia a gyermekek és serdülők mentális egészségének védelméről és javításáról a járvány idején

2021. június 1-jén a Hivatal képviselője részt vett a NIJZ által szervezett, A gyermekek és serdülők mentális egészségének védelme és javítása a járvány idején című konferencián. Az online konzultáció célja az volt, hogy erősítse a szektorok közötti diskurzust, és összekapcsolja a különböző érdekelt feleket a gyermekek és serdülők mentális egészsége terén. A konferencián kiemelték a gyermekek és serdülők lelki egészségének védelméhez szükséges intézkedéseket, tevékenységeket. A konzultáció egy része interaktívan, csoportos beszélgetésekkel zajlott, ahol a résztvevők megvitatták a gyermekek és serdülők mentális egészségi állapotának romlásának okait, és intézkedési javaslatokat tettek a gyermekek és serdülők különböző korcsoportjaira, valamint a veszélyeztetett helyzetű gyermekek és serdülők számára. Ez lehetővé tette a Hivatal álláspontjának bemutatását is.

Szakértői konzultáció az idősek egészségügyi és szociális kezeléséről a COVID-19 idején

A Združenje za dostojno starost Srebrna nit szervezet által szervezett eseményre 2021. szeptember 15-én, online került sor. A résztvevők bemutatták azokat a kulcsfontosságú problémákat, amelyekkel a covid-19 járvány során eddig szembesültek az idősek, különösen az idősek otthonaiban. Az idősek és hozzátartozóik közötti kapcsolattartás lehetőségének szűkülése, a tartós gondozás és ápolás személyi problémái, valamint az idősek otthonainak a covid-19-fertőzöttek ellátására való alkalmatlansága voltak kiemelve fő problémákként. A Hivatal képviselője bemutatta a Hivatal munkáját és az idősek otthonainak helyzetével kapcsolatos kutatásokat a covid-19 járvány első hullámában.

A Hivatal részvétele a Harmadik életszakasz fesztiválja rendezvényen

A Hivatal saját pavilonjával részt vett a 20. alkalommal megszervezett Festival za tretje življenjsko obdobje (Harmadik életszakasz fesztiválja) rendezvényen, amelyre 2021. szeptember 29. és október 1. között került sor a ljubljanoi Cankarjev dómban a Proevent cég és a ljubljanoi Nyugdíjasok Városi Egyesülete szervezésében.

A Hivatal szakértő munkatársai a kiállító teremben tájékoztattak, tanácsot adtak, növelték a tudatosságot és bemutatták a testület munkáját. A hangsúly a résztvevők tájékoztatásán volt az életkoron alapuló diszkrimináció elleni védekezés lehetőségeiről. Lehetőségük volt elolvasni egy szórólapot, ami a Hivatalt mutatja be, egy formanyomtatványt a diszkrimináció feljelentéséhez, a különleges jelentéseket és a Hivatal éves jelentését.

A Hivatal szakértő munkatársai a kiállítóteremben tájékoztattak, tanácsot adtak, növelték a tudatosságot és bemutatták az intézmény munkáját.

„A digitalizált társadalom és az idősek” kerekasztala

A Festival za tretje življenjsko obdobje keretében 2021. szeptember 30-án kerekasztalt tartottak a digitalizált társadalomról és az idősekről. A panel résztvevői – köztük az Hivatal képviselője – megvitatták, hogy az információs és kommunikációs technológiák, valamint a digitalizáció és a kapcsolódó szolgáltatások hogyan teremtik meg és erősítik a társadalmi rétegződést és egyenlőtlenségeket. A technológiák és szolgáltatások rohamos fejlődése életünk minden pórúsát érintette, így szembesülünk azzal, hogy az internetes készségek elsajátítása hatással van az életminőségre – mondta az Hivatal képviselője. Azok az állampolgárok, akik nincsenek tulajdonukban, hátrányos helyzetbe kerülnek különféle élethelyzetekben. Ez különösen nyilvánvaló az idősek lakosság körében. A megbeszélésen szó esett az idősek fő problémáiról és szükségleteiről, valamint a cselekvési lehetőségekről, beleértve az újonnan megalakult Digitalizálási Stratégiai Tanács által tervezett intézkedéseket az idősek digitális készségeinek fejlesztésére.

1.7.6 A Hivatal együttműködése a civil társadalommal az életkor, mint személyes körülmény viszonylatában

A covid-19 fertőzések terjedésének visszaszorítása érdekében a Hivatal a civil szervezetekkel elsősorban írásban működött együtt.

1.8 Szexuális orientáció, szexuális identitás és nemi önkifejezés

1.8.1 Tanácsadás, tájékoztatás és támogatás a szexuális orientáció, szexuális identitás és nemi önkifejezés, mint személyes körülménnyel kapcsolatban

A magukat LGBTI-ként azonosított gyermekek különösen kiszolgáltatott csoportot alkotnak

A Hivatal levelet kapott, amelyben a szövetség aggodalmának ad hangot az LGBTI-fiatalok közoktatásban lévő helyzete miatt a politikai és médiatérben markánsan növekvő homofóbia tekintetében. Külön aggodalomra ad okot a szlovén iskolákban lévő „kulturális marxizmus és az LGBT-ideológia” ellen felszólaló országgyűlési képviselő beszéde, valamint a Demokracija című hetilap címlapja, amely 2021. 8. 26-án jelent meg, amelyen egy feketére színezett család egy esernyőt tart, amely „megvédi” őket a „szivárványtól”, a címe pedig Hogyan védjük meg az iskolásokat az LGBT+ indoktrinációtól. A Hivatal rámutatott, hogy a magukat LGBTI-személyként azonosító gyermekek több tényező együttes hatása miatt különösen kiszolgáltatott csoportot alkotnak, amelyet – mint az egyesület rámutat – kiemelt védelemben kell részesíteni. Kifejtette, hogy a magánszemélyek kijelentéseit és a különböző médiumok publikációit, amelyeket gyakran gyűlöletbeszédként értelmeznek, a Hivatal általában az esetleges zaklatás szempontjából vizsgálja a ZVarD 8. cikkének 1. bekezdése alapján, illetve az esetleg diszkriminációra való buzdítás szempontjából a ZVarD 10. cikkének 1. bekezdése alapján. A Hivatal megkérte az ügyfelet, hogy tegyen javaslatot valamelyik ügyben a diszkrimináció kezelésére. Az egyesület nem döntött az eljárás megindításáról. Ezzel befejeződött a tanácsadási folyamat. **(0702-183/2021)**

Az „LGBTQ+ prijazno”(LGBTQ+ barát) matricák felhelyezése hozzájárul az egyenlő bánásmód elvének érvényesüléséhez, és megakadályozza a diszkriminációt

A Hivatalhoz kérdés érkezett az önkormányzati közintézmény ajtaján elhelyezett „LGBTQ+ prijazno” (LGBTQ + barát) címke elhelyezésének megengedhetőségével kapcsolatban. A Hivatal kifejtette, hogy az ilyen matricák és hasonló jelölések elhelyezése üdvözlendő. Az egyének szexuális irányultságával és nemi identitásával kapcsolatos mélyen gyökerező és megrögzült homofób és transzfób nézetek miatt az LGBTQ+ csoportok különösen kiszolgáltatott csoportok, amelyek különösen ki vannak téve a diszkrimináció veszélyének. Az LGBTQ+ barát azt jelenti, hogy biztonságos nyilvános teret hozunk létre azok számára, akik az LGBTQ+ közösség részeként azonosítják magukat. Ez különösen azért fontos, mert régen és ma is sok közterület (számukra) nem volt (volt) biztonságos. Mivel kiszolgáltatott csoportról van szó, az ilyen matricák a közterületek megnyitását jelentik, valamint hozzájárulnak az egyenlő bánásmód elvének érvényesüléséhez és a diszkrimináció megelőzéséhez. A fentiek miatt az ilyen jelölések már szimbolikusan önmagukban is összhangban vannak a ZVarD rendelkezéseivel. Ezzel befejeződött a tanácsadási folyamat. **(0702-122/2021)**

A Hivatal tanácsot adott a biztonsági szolgálatnak, amely munkája során a nemi szegregáció, a szexuális orientáció és a nemi identitás helyzeteivel találkozik

A Hivatal több levelet kapott az éttermeket és diszkókat védő biztonsági szolgálattól. Munkájuk során a biztonsági szolgálat különböző helyzetekkel találkozik, amelyek kapcsán ellenőrizni akarták, hogy diszkriminációnak minősülnek-e. Levelükben felsoroltak különböző, a diszkrimináció elleni védelem szempontjából eltérő helyzeteket, mint például a férfiaknak fenntartott klub, és a homoszexuális nőknek fenntartott klub, illetve a nemek szerint elkülönített mosdók kérdésére és az ezzel kapcsolatos kérdésre, hogyan bánjanak ennek kapcsán egy transznemű személlyel. A Hivatal néhány általános iránymutatást adott a felvetett kérdésekkel kapcsolatban. Kiemelte, hogy ezeket a helyzeteket általában nem minősítheti diszkriminációnak vagy diszkriminációmentességnek. Azt, hogy egy konkrét ügyben van-e szó diszkriminációról vagy sem, a Hivatal csak a diszkrimináció megállapítására irányuló közigazgatási eljárás lefolytatása után erősítheti meg. Felkérte a biztonsági szolgálatot, hogy terjesszen elő javaslatot a diszkrimináció kezelésére az úgynevezett „leszbikusok klubja”, és a „szivarosok klubja” esetében, mivel ezek olyan helyiségek vagy szolgáltatások, amelyek le vannak foglalva, illetve csak egy nem vagy szexuális irányultság számára vannak fenntartva, ugyanis a Hivatal még nem foglalkozott hasonló üggyel. A biztonsági szolgálat a Hivatal felkérésére nem válaszolt. Ezzel befejeződött a tanácsadási folyamat. (0702-242/2021)

Egy televíziós műsorban tett nyilatkozatok az LGBT közösségről

A Hivatalt egy olyan ügyfél kereste meg, akit aggodalommal töltötték el az Inervju című műsor népszerűsítésére feljegyzett kijelentések az RTV Sloveniján, illetve a műsorban elhangzott kijelentések. Az LGBT közösséggel szembeni megrázó nézőpontokról volt szó. A Hivatal kifejtette, hogy az ilyen megnyilvánulásokat a véleménynyilvánítás szabadságának keretein belül ítéli meg, és rámutatott, hogy ez utóbbi vonatkozik azokra az információkra, gondolatokra is, amelyek sértőek, megdöbbentőek és zavaróak lehetnek. Zaklatásról és diszkriminációra való buzdításról is szó lehetett. Felszólította az ügyfelet, hogy egésszítse ki a levelet annak magyarázatával, hogy a vitatott feljegyzések és nyilatkozatok milyen hatással voltak rá, mivel csak így lehet megállapítani, hogy a diszkriminációra való buzdítás objektív és szubjektív jelei teljesülnek-e. A Hivatal sem választ, sem konkretizált kezelési javaslatot nem kapott. Ezzel befejeződött a tanácsadási folyamat. (0702-132/2021)

Az anya élettársa, aki azonos nemű az anyával, jogosult a gyermek születési anyakönyvi kivonatába történő automatikus bejegyzéshez

A Hivatal két személy élettársi kapcsolatában született gyermek szülőségének automatikus elismerésével kapcsolatos ügyben kért tanácsadást egy ügyvédi iroda. Az ügyben a Hivatal a levelet a Belügyminisztériumnak (MNZ) küldte tovább, valamint ismertette az e területre vonatkozó rendelkezések értelmezését. A Belügyminisztérium ismertette a Munkaügyi, Családügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztérium (MDDSZ) véleményét, amelyből nyilvánvaló, hogy a Házassági és családi kapcsolatokról szóló törvény és a Családi Törvénykönyv rendelkezéseit úgy kell értelmezni, hogy mindkét élettársat a két nő élettársi kapcsolatában született gyerek szülőjeként kell tekinteni.

Az MDDSZ ezen véleményét az MNZ elküldte minden közigazgatási egységnek, hogy szolgáljon iránymutatásként munkájuk során. Az anyakönyvvezetőnek a születés anyakönyvi bejegyzésekor először ellenőriznie kell, hogy a gyermek szülei érvényes házasságban vagy élettársi kapcsolatban állnak-e, majd az apáról, illetve a másik szülőről fennálló adatokat be kell jegyeznie az anyakönyvbe. Ha megállapítja, hogy a gyermek édesanyja azonos nemű élettársi kapcsolatban él, az anya élettársát kell másik szülőként bejegyeztetnie. Az ügyfél tájékoztatta a Hivatalt, hogy a bejegyzés sikeres volt. Ezzel befejeződött a tanácsadási folyamat. (0702-15/2019)

Az újságírók szava hitelességét veszti a közösségi médiában, személyes körülmények miatt

A Hivatal levelet kapott, amelyben az ügyfél az újságírók személyes körülményei, konkrétan etnikai és szexuális irányultsága alapján történő lejáratására hívja fel a figyelmet a közösségi oldalakon. A Hivatal ismertette, hogy az ügyfél hogyan nyújthat be javaslatot kezelésre, illetve hogyan kell eljárni névtelen javaslat esetén. Felhívta a figyelmet a bizonyítási teher követelményeire is. A Hivatal rámutatott a ZVarD 8. cikke szerinti zaklatás azon elemeire is, amelyeket az ügyfélnek a bizonyítási eljárás keretében bizonyítania kell. A Hivatal arra is figyelmeztette az ügyfelet, hogy mivel konkrét személy elleni diszkrimináció vádjáról van szó, a kezelés iránti kérelmet vagy neki, vagy más személynek kell előterjesztenie, de a ZVarD 34. cikke szerint a Hivatalnak be kell szereznie a diszkriminált személy hozzájárulását. Az ügyfél, illetve a diszkreditálásban részesült újságíró nem nyújtottak be javaslatot diszkrimináció kezelésére. Ezzel befejeződött a tanácsadási folyamat. (0702-231/2021)

1.8.2 Diszkrimináció-megállapítás a szexuális orientáció, szexuális identitás és nemi önkifejezés személyes körülménnyel kapcsolatban

A szexuális identitáson alapuló diszkriminációt megállapító eljárás során nem lett kimutatva ez a személyes körülmény

A Hivatal javaslatot kapott egy olyan transznemű nővel szembeni állítólagos diszkrimináció megállapítására, aki azt állította, hogy szexuális identitása miatt diszkriminálták a munkahelyén. Ugyanis végrehajtotta a szexuális identitás átváltoztatásának és megerősítésének folyamatát, ezzel tájékoztatva felettesét, és megkérte, hogy ezentúl női névmással és keresztnévvel szólítsa meg. Felettese állítólag ennek ellenére is mindig férfiként szólította meg, és állítólag más alkalmazottaknak is közölt információkat a nemváltoztatásáról. Mivel szerződéssel dolgozott, később találtak helyette más alkalmazottat, és megkérték, hogy írja alá a felmondólevelet. Annak érdekében, hogy a Hivatal a ZVarD 8. cikkének első bekezdése szerinti diszkriminációra való buzdítást és zaklatást megerősíteni vagy cáfolni tudja, elsősorban olyan releváns információkkal kell rendelkeznie, amelyek az állítólagosan ellentmondásos, diszkriminatív jellegű bánásmódot időpont és tartalom szempontjából is konkretizálják, hogy a megítélés egyáltalán lehetséges legyen. Mivel az előterjesztő többszöri felszólítás ellenére sem egészítette ki és konkretizálta állításait, így az állítási tehernek sem tett eleget (ami egyben előfeltétele annak, hogy a bizonyítási teher a feltételezett jogsértőre háruljon), és a Hivatal a diszkrimináció kezelésére irányuló javaslatot elutasította. A határozat jogerős lett. (0700-61/2019/16 sz. határozat 2021.3.26-ról)

A homoszexuális férfiak végleges kizárása a véradásból diszkrimináció

A diszkrimináció megállapítása során a Hivatal úgy döntött, hogy diszkriminatív a végleges véradási tilalom, amely minden olyan férfira vonatkozik, aki férfiakkal élt korábban nemi életet. Bár a HIV és más, vér útján terjedő vírusok heteroszexuális úton is terjednek, a véradás előzetesen és véglegesen csak minden azonos nemű és biszexuális férfi számára tilos. Kizárják őket ebből a fontos humanitárius tevékenységből, bár a véradás biztonságát az is biztosítja, hogy minden begyűjtött vért megvizsgálják vírus jelenlétére. A Hivatal először úgy értékelte, jogos a bevezetett véradási tilalom célja, hiszen az a helyes, hogy a recipienseket hibátlan vérral látják el. Ugyanakkor azt is értékelte, hogy nem teljesen helyénvaló a véradás automatikus és végleges tilalma minden olyan férfi esetében, aki nemi életet élt férfiakkal, és nem is az egyetlen lehetséges és nem arányos intézkedés a kitűzött cél eléréséhez. A Hivatal tehát azt állapította meg, hogy diszkriminatív a véradás állandó tilalma minden olyan férfi számára, aki nemi életet élt férfiakkal. A diszkriminációért felelősek az Egészségügyi Minisztérium és a Transzfúziós Orvostudományi Intézet, amelyet az ombudsman 2018-ban figyelmeztetett a jelenlegi szabályozás potenciálisan nem megfelelő jellegére. Azok a magyarázatok alapján, amiket a Transzfúziós Orvostudományi Intézettől kapott a Hivatal a diszkrimináció-megállapítási eljárás során, Szlovéniában 2022-től csak átmeneti véradási tilalom lesz érvényben, a véradók kiválasztása pedig a szexuális tevékenységük kockázatosságától függ majd, függetlenül a nemtől, illetve a szexuális irányultságtól. A határozat 2021.12.31-én még nem volt jogerős. [0700-41/2020/15](#) sz. határozat 2021.12.3-ról).

1.8.3 A szabályozások diszkriminatív jellegének értékelése a szexuális orientáció, szexuális identitás és nemi önkifejezés, mint személyes körülménnyel kapcsolatban

A Hivatal szerint az orvos-biológiailag asszisztált mesterséges megtermékenyítési eljárásokhoz való hozzáférést szabályozó szabályozások diszkriminatívak a házastársi vagy házasságon kívüli kapcsolatban nem élő meddő nőkkel szemben

A Hivatal úgy értékelte, hogy az orvos-biológiailag asszisztált mesterséges megtermékenyítési eljárásokhoz való hozzáférést szabályozó jogszabályok diszkriminatívak a házastársi vagy házasságon kívüli kapcsolatban nem élő meddő nőkkel szemben. Ezek a nők nem jogosultak mesterséges megtermékenyítésre pusztán azért, mert egyedülállók, elváltak, özvegyek, vagy más típusú párkapcsolatban vagy közösségben élnek, beleértve az azonos neműek élettársi kapcsolatát is. A Hivatal szerint megalapozatlan és indokolatlan az a kedvezőtlenebb bánásmód, amelyben az ilyen nők részesülnek ez a személyes körülményük miatt az egészségügy területén. Ezért kérelmet nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, hogy végezzenek alkotmányossági vizsgálatot az orvos-biológiailag asszisztált mesterséges megtermékenyítési eljáráshoz való hozzáférést szabályozó törvények esetében. Az Alkotmány 14. paragrafusa szerint ugyanis az emberi jogok személyes körülményre való tekintet nélkül mindenkit megilletnek, az Alkotmány 55. cikke pedig mindenkinek biztosítja a gyermek születése kérdésében való döntés szabadságát. Az Alkotmánybíróság előtti eljárás még folyamatban van. [\(050-1/2017/24\)](#)

1.8.4 A Hivatal ajánlásai a szexuális irányultság, a szexuális identitás és a nemi önkifejezés, mint személyes körülményeire vonatkozóan

Ajánlás az egészségügyi alkalmazottak tájékoztatásáról a transzneműségről

Az érdekvédő javasolta a Nemi Identitás Megerősítés Interdiszciplináris Tanácsának, hogy erősítse meg tevékenységét az egészségügyi dolgozók transzneműekkel kapcsolatos tájékoztatása terén, valamint, hogy szükség esetén a tanácsadásra hívjon meg más szakterületek szakértőit és civil szervezeteket is. [\(0709-14/2021/268\)](#)

Az ajánlás állapota: ● Folyamatban.

Ajánlás a póttagok kijelöléséről az interdiszciplináris tanács minden szakembere számára

A Hivatal azt javasolta a Ljubljanoi Egyetemi Pszichiátriai Klinikának, hogy az Interdiszciplináris Nemi Identitás Megerősítő Tanácsának biztosítsa a tanács zavartalan működését a tanács minden tagja helyére való póttag kijelölésével a tagok tartós távolléte esetén. [\(0709-14/2021/288\)](#)

Az ajánlás állapota: ● Folyamatban.

Ajánlás a transzneműek egészségügyi kezelésének javítására

A Hivatal azt javasolta az Egészségügyi Minisztériumnak, hogy biztosítson finanszírozást egy nemzeti kapcsolattartó pont létrehozásához; hozzon létre munkacsoportot a nemi identitás orvosi megerősítésére irányuló eljárásokban részt vevő betegek kezelésére vonatkozó nemzeti iránymutatások kidolgozására; biztosítson hozzáférést a transznemű betegeknek a nemi diszfória kezelésére szakosodott szakemberekhez, valamint oktatást és képzést az egészségügyi szakemberek számára a transzneműek megfelelő kezelésével kapcsolatban. [\(0709-14/2021/265\)](#)

Az ajánlás állapota: ● Folyamatban.

Ajánlás az ICD-11 Betegségek Nemzetközi Osztályozása tizenegyedik felülvizsgálatának végrehajtásáról

A Hivatal azt javasolta a NIJZ-nek, hogy a lehető leghamarabb hajtsa végre az ICD-11 Betegségek Nemzetközi Osztályozása tizenegyedik felülvizsgálatát. [\(0709-14/2021/266\)](#)

Az ajánlás állapota: ● Folyamatban.

Ajánlás a transzneműek egészségügyi szolgáltatásainak azonos szintű lefedettségének fenntartására az ICD-11 hatálybalépése után

A Hivatal azt javasolta a ZZZS-nek, hogy az ICD-11 Betegségek Nemzetközi Osztályozásának tizenegyedik felülvizsgálatakor legalább ugyanolyan szintű fedezetet biztosítson a páciensek orvosi beavatkozásainak költségeire a szexuális identitás orvosi megerősítése során, mint korábban. [\(0709-14/2021/267\)](#)

Az ajánlás állapota: ● Folyamatban.

Ajánlás egy átfogó törvény kidolgozására a nem jogi elismeréséről

A Hivatal azt javasolta az MDDSZ-nek, hogy készítsen egy átfogó, a nem jogi elismeréséről szóló törvényt, amelyben többek között a nem jogszerű elismerésének közigazgatási eljárását úgy szabályozza, hogy a személy önrendelkezése elegendő legyen az adminisztratív egységek egyes eljárásain belül, mégpedig olyan módon, hogy harmadik, nemileg semleges lehetőségeket is biztosítson a transznemű és interszexuális személyek számára. [\(0709-14/2021/284\)](#)

Az ajánlás állapota: ● Folyamatban.

Ajánlás a nemi adatok megváltoztatására vonatkozó települési joghatóság eltörlésére; a már bevitt anyakönyvi tényező megváltoztatásáért fizetendő díj megszüntetésére

A Hivatal javasolta a Belügyminisztériumnak, hogy szüntesse meg a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó eljárások jogi elismerésének önkormányzati hatáskörét, és biztosítsa, hogy a már bejegyzett születési anyakönyvi kivonat módosítása minden közigazgatási egységben ingyenes és egységes legyen. [\(0709-14/2021/285\)](#)

Az ajánlás állapota: ● Folyamatban.

Ajánlás az adminisztratív egységek alkalmazottainak képzésére vonatkozóan a transznemű emberek megfelelő kezeléséről

A Hivatal azt javasolta az MJU-nak, hogy biztosítson képzést a közigazgatási egységek köztisztviselői számára a transzneműekkel való megfelelő bánásmódról. [\(0709-14/2021/286\)](#)

Az ajánlás állapota: ● Folyamatban.

Ajánlás a közrend és a béke védelméről szóló törvény módosításáról szóló törvényjavaslathoz

A Hivatal támogatta a törvénytervezetben szereplő megoldásokat, amelyek maradéktalanul követték a Hivatal ajánlásait a törvénytervezetekhez (lásd 0070-6/2020/1 sz. ajánlás 2021.12.22-ről és 0070-6/2020/6 sz. ajánlás 2021.3.12-ről). Ezek az Élettársi kapcsolatról szóló törvényben foglaltakkal való harmonizációra, a közterületi éjszakázás korlátozására és a vétség olyan módon történő meghatározására vonatkoztak, amely minden személyes körülményre kiterjed, nyitott definícióval. A Hivatal ajánlotta a Nemzetgyűlésnek a javasolt megoldások elfogadását. [\(0070-6/2020/16\)](#)

Az ajánlás állapota: ● Figyelembe véve.

1.8.5 Oktatás és tudatosságnövelés a szexuális irányultság, a szexuális identitás és a nemi önkifejezés, mint személyes körülményeire vonatkozóan

Harmadik szexuális orvostudományi és szexológiai oktatás

December 16-án a Hivatal képviselői részt vettek a Ljubljana Egyetemi Pszichiátriai Klinika által szervezett harmadik szexuális orvostudományi és szexológiai oktatáson az UPKL-ben. A Hivatal vezetője bemutatta a Hivatal szerepét és funkcióját a társadalomban, a diszkriminációs és érdekképviseleti osztály vezetője ismertette a Hivatal tanácsadásának és a diszkrimináció megállapításának menetét, a megfigyelési, tudatosságnövelési és preventív osztály vezetője pedig bemutatta azt a módszert, amellyel a transznemű emberek helyzetéről szóló különleges jelentés készült, valamint a jelentés főbb megállapításait.

1.8.6 A Hivatal együttműködése a civil társadalommal a szexuális irányultság, a nemi identitás és a szexuális megnyilvánulás, mint személyes körülmények tekintetében

A covid-19 fertőzések terjedésének visszaszorítása érdekében a Hivatal a civil szervezetekkel elsősorban írásban működött együtt.

A transzneműek a nemi identitás orvosi megerősítésének és a nem jogi elismerésének eljárásaiban lévő helyzetére vonatkozó adatgyűjtés azon problémák kérdéseire vonatkozott, amelyekkel a transznemű emberek szembesülnek az említett eljárásokban, a nem állami szervezetek ezzel kapcsolatos tevékenységeire, valamint az erre a területre vonatkozó lehetséges saját tanulmányokra és kutatásokra. A Hivatal a válaszokat a Transzneműek helyzete a nem orvosi megerősítése és a nem jogi elismerésének eljárásaiban című különleges jelentésébe foglalta bele.³

A Hivatal az "LGBTIQ+ személyek életkörülményei Szlovéniában" kutatási jelentés bemutatóján

Október 1-jén a Hivatal találkozott a Društvo Parada ponosa egyesület képviselőivel, akik kutatási jelentést mutattak be az LGBTIQ+ személyek szlovéniai életkörülményeiről.⁴ A jelentés szerint a fiatal LGBTIQ+ személyek hajléktalansága és lakhatási kirekesztése társadalmi probléma, amely az elsődleges családi környezettől az iskolai és egészségügyi rendszeren, az ingatlanpiacon, a civil szektoron, az állami intézményeken át egészen a helyi, nemzeti és európai stratégiákig és politikákig terjed. Ezenkívül súlyosan megterheli az LGBTIQ+ személyek diszkriminációja és megbélyegzése is. A biztonságos, stabil, hozzáférhető és megfelelő lakhatás biztosítása olyan kihívás, amellyel sok fiatalnak szembe kell néznie, függetlenül egyéb személyes körülményeitől. A szexuális irányultság és identitás azonban olyan körülmények, amelyek további kockázati tényezők a lakhatási kirekesztés és a hajléktalanság szempontjából.

³ Lérhető itt: <https://www.zagovornik.si/posebna-porocila/>

⁴ Elérhető itt: https://www.sqvot.si/wp-content/uploads/2021/06/Raziskovalno-porocilo_web.pdf

1.9 Társadalmi helyzet

1.9.1 Tanácsadás, informálás és támogatás a társadalmi helyzet, mint személyes körülménnyel kapcsolatban

A Hivatal 2021-ben nem zárt le tanácsadást a társadalmi helyzet, mint személyes körülmény alapján történő diszkriminációval kapcsolatban.

1.9.2 Diszkrimináció-megállapítás a társadalmi helyzet, mint személyes körülmény miatt

2021-ben a Hivatal nem adott ki határozatokat a társadalmi helyzet, mint személyes körülmény miatti diszkrimináció-megállapításokról.

1.9.3 A szabályok diszkriminatív jellegének értékelése a társadalmi helyzet, mint személyes körülmény vonatkozásában

A covid-19 járvány idején történő hosszantartó iskolabezárások a gyermekek, a gyermekek veszélyeztetett csoportjai és a szülők, különösen a nők diszkriminációjához vezettek

A Hivatal a járvány miatti szabályozások diszkriminatív jellegét értékelte, amelyek alapján a 2020 márciusától 2021 júniusáig tartó 47 hetes időszakban (amikor az iskoláknak 52 hétig kell nyitva tartaniuk) az iskolák távoktatásban működtek. Úgy értékelte, hogy az iskolabezárás a gyermekeket és a serdülőket életkoruk alapján rosszabb helyzetbe hozza a lakosság más csoportjaihoz képest az Alkotmány 57. cikkéből eredő, az oktatáshoz és iskoláztatáshoz való alkotmányos joghoz való hozzáférés terén. Azt is megállapította, hogy az iskolák bezárásának negatív következményei voltak, különösen a gyermekek és serdülők anyagi helyzete, fogyatékosságuk, faji vagy etikai származásuk, nemzetiségük, állampolgárságuk, nyelvük, társadalmi helyzetük és lakóhelyük alapján veszélyeztetett csoportjaira. Az intézkedések a többi lakoshoz képest aránytalanul érintették az iskolás gyermekek szüleit és gondviselőit is, akiknek távoktatásról kellett gondoskodniuk, különösen a nőket. A Hivatal jogosnak ismerte el az elbírált intézkedés céljait, mivel az állam meg akarta védeni, és valóban meg is védte az emberek egészségét és életét. A Hivatal azonban a cél eléréséért felhasznált eszközt – az iskolák hosszú távú bezárását – nem találta megfelelőnek ebben az értékelésben, mivel az iskolák nem jelentenek fontos fertőzési forrást a gyermekek és serdülők körében, a NIJZ pedig az iskolák bezárása helyett az egyéb tevékenységek bezárás javasolta az iskoláztatás fontossága miatt. A hosszú távú, különösen a teljes iskolabezárás eszközei szintén nem voltak szükségesek.

Az NIJZ szerint az iskolák bezárására nem volt szükség ilyen hosszú ideig, és a kormánynak és az Oktatási, Tudományos és Kulturális Minisztériumnak különböző oktatási lehetőségei vagy modelljei voltak. Azonban az oktatási intézmények teljes bezárásának legszélsőségebb modelljét alkalmazták, ami a tanulók és hallgatók túlnyomó többségét érintette. A Hivatal a hosszú távú iskolabezárás eszközeit sem találta arányosnak, mivel a távoktatás gyermekekre és szülőkre vagy gondviselőkre (különösen a nőkre) gyakorolt hatásainak súlyossága nem volt arányos az intézkedés előnyeivel. A Hivatal ezért azt javasolta a kormánynak és az Oktatási, Tudományos és Kulturális Minisztériumnak, hogy a jövőben tartózkodjanak az iskolák hosszú távú, mindenki számára történő bezárásától. A Hivatal nem kapott választ. A diszkrimináció-értékelés folyamata ezzel befejeződött. [\(050-15/2021/56\)](#)

1.9.4 A Hivatal a társadalmi helyzet, mint személyes körülményre vonatkozó ajánlásai

Ajánlás a hajléktalanok helyzetének javítására

A hajléktalanokat gyakran diszkriminálják társadalmi helyzetük miatt, és az erőszak különféle formáinak célpontjaivá válnak. A Hivatal a hajléktalanok világnapja alkalmából intézkedések meghozatalát javasolta, köztük a 2021-2030 közötti időszakra szóló nemzeti szociális védelmi programról szóló határozatot, a hajléktalanok helyzetének javítása és a hajléktalanság megelőzése érdekében. [\(0709-38/2020/43\)](#)

Az ajánlás állapota: ● A törvény még az elfogadás folyamatában van.

Ajánlás a Munkaerő-piaci szabályozásról szóló törvény módosításáról és kiegészítéséről szóló törvényjavaslatról

A Hivatal azt javasolta az MDDSZ-nek, hogy a törvényjavaslatban pontosítsa a megfelelő foglalkoztatás újrafogalmazására, a közmunka időtartamának meghosszabbítására, valamint a Foglalkoztatási Szolgálat határozatai elleni fellebbezések elbírálására vonatkozó jogszabály-módosítási javaslatok céljait. Javasolta továbbá, hogy a törvényjavaslat egészítse ki és szüntesse meg a hatályos törvény azon rendelkezését, amely a külföldiek számára előírja a szlovén nyelv alapismeretének követelményét, mivel ez különbséget tesz a nyilvántartott munkanélküliek között állampolgárság (személyes körülmény) alapján, illetve közvetve más személyes körülmények alapján is. [\(0709-29/2021/1\)](#)

Az ajánlás állapota: ● A jogalkotási eljárás még folyamatban van

Ajánlás a közrend és a béke védelméről szóló törvény módosításáról szóló törvényjavaslathoz

Javaslatában a Hivatal kinyilvánította elégedettségét az iránt, hogy a Belügyminisztérium az új törvénymódosítási tervezet elkészítésekor figyelembe vette a Hivatal az első törvénymódosítási tervezetekkel kapcsolatban tett javaslatait, amelyek az intoleranciára való buzdítás szabálysértésre vonatkoztak. Az új tervezet kapcsán a Hivatal azt javasolta a minisztériumnak, hogy a Párkapcsolati törvény előírásait vegyék figyelembe a rokoni vagy egyéb kapcsolatban álló személyek között elkövetett erőszakos és sértő bánásmód vétségére vonatkozó rendelkezések megalkotásakor. Azt is javasolta a tervezet készítőjének, hogy fontolja meg azoknak a törvényi feltételeknek a meghatározását, amelyek mellett az önkormányzatok rendeleteikkel meghatározhatják azokat a területeket, létesítményeket, ahol nem megengedett a közterületen való éjszakázás. (0070-6/2020/6)

Az ajánlás állapota: ● A törvényjavaslatban figyelembe vették.

Ajánlás a közrend és a béke védelméről szóló törvény módosításáról szóló törvényjavaslathoz

A Hivatal támogatta a törvénytervezetben szereplő megoldásokat, amelyek maradéktalanul követték a Hivatal ajánlásait a törvénytervezetekhez (lásd 0070-6/2020/1 sz. ajánlás 2021.12.22-ről és 0070-6/2020/6 sz. ajánlás 2021.3.12-ről). Ezek az Élettársi kapcsolatról szóló törvényben foglaltakkal való harmonizációra, a közterületi éjszakázás korlátozására és a vétség olyan módon történő meghatározására vonatkoztak, amely minden személyes körülményre kiterjed, nyitott definícióval. Ajánlotta a Nemzetgyűlésnek a javasolt megoldások elfogadását. (0070-6/2020/16)

Az ajánlás állapota: ● Figyelembe véve.

1.9.5 Oktatás és tudatosságnövelés a társadalmi helyzet, mint személyes körülménnyel kapcsolatban

2021-ben a Hivatal a média és a közösségi hálózatokon megjelenő bejegyzések segítségével külön kiemelte az egyes kiszolgáltatott csoportok helyzetét a covid-19 fertőző betegség járványa idején. Különböző módokon indokolta a koronaellenes intézkedések hozzáigazításának szükségességét ahhoz az elvhez, miszerint mint társadalom nem szabad megfélemlenünk senkiről.

1.9.6 A Hivatal együttműködése a civil társadalommal a társadalmi helyzet, mint személyes körülmény viszonylatában

A covid-19 fertőzések terjedésének visszaszorítása érdekében a Hivatal a civil szervezetekkel elsősorban írásban működött együtt.

A hajléktalanok helyzetével kapcsolatos írásos közreműködések a hajléktalanok számára, a hajléktalanság fő okaira, a prevenció és támogató programok végrehajtására, a speciális tevékenységek és intézkedések végrehajtására a covid-19 járvány idején, a hajléktalanprogramok finanszírozásának módjaira és terjedelmére, valamint a hajléktalanság megelőzése során felmerülő kihívásokra és akadályokra vonatkoztak. A Hivatal az erre az írásos együttműködésre adott válaszok elemzését a hajléktalanok helyzetének javításáról szóló ajánlásba foglalta bele.⁵

---

5 Elérhető itt: www.zagovornik.si/priporocila-2021-2/

1.10 Vagyoni helyzet

1.10.1 Tanácsadás, tájékoztatás és támogatás a vagyoni helyzet, mint személyes körülménnyel kapcsolatban

A kötelező egészségbiztosításban és a kiegészítő önkéntes egészségbiztosításban részesülők helyzete nem összehasonlítható

A Hivatalhoz feljelentés érkezett az egészségügyi ellátórendszerben lévő beutalók problematikus osztályozása miatt. A magánszemély kiemelte, hogy ez diszkrimináció, mivel az osztályozással a beutaló sürgősségi foka csökkenthető (pl. nagyon gyorsról gyorsra), így az egyén tovább vár a szolgáltatásra, míg kiegészítő biztosítás esetén a biztosítóknál gyorsabban sorra lehet kerülni, bár egy ilyen személynek kezdetben talán csak sürgősségi fokú beutalója lehet „rendszeresen”. A kérelmező diszkriminatívnak minősítette az ilyen rendszert, mivel egyesek várakozás nélkül állnak sorban, míg másoknak, akik nem engedhetik meg maguknak a kiegészítő biztosítást, nincs biztosítva a sor „rövidítése”. A Hivatal az ügyfélnek kifejtette, hogy az általa kiemelt kérdéseket a ZVarD szemszögéből nem lehet kezelni, értékelni, mivel az ügyfél által kiemelt helyzetek nem összehasonlíthatók. El kell különíteni a kötelező egészségbiztosítást és a kiegészítő avagy nem standard egészségbiztosítást. Az Alkotmány értelmében az állam köteles egészségügyi ellátórendszert kialakítani és annak működéséről gondoskodni, valamint az állampolgárok számára biztosítani az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférést. Az állami egészségügyi rendszeren belül az állam (a kötelező egészségbiztosítással is) végrehajtja az alkotmányos kötelezettségvállalásokat. A kötelező egészségbiztosítástól eltérően a kiegészítő egészségbiztosítás esetében nem a társadalombiztosításhoz való alkotmányos jog és az egészségügyi ellátáshoz való jog biztosítására vonatkozó állami kötelezettségek teljesítéséről van szó (Alkotmány 50. és 51. cikke), hanem többletlehetőségek vagy szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosításáról, illetve kiegészítő jogokról, amelyek meghaladják a közegészségügyi rendszeren belül biztosítandó jogok körét. Az ismertetett osztályozási rendszer nem értékelhető diszkriminatívnak a vagyoni helyzet miatt. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. **(0702-158/2021)**

A távoktatáshoz szükséges eszközökkel nem rendelkező gyerekek hátránya a rossz anyagi helyzetük miatt

A Hivatalt egy anya kereste meg, aki értesítést kapott az iskolától, hogy gyermeke fertőzött osztálytársa miatt csak a betegségen átesett és a beoltott tanulók járhatnak az órákra. Úgy vélte, az intézkedés diszkriminatív a nem beoltott tanulókkal szemben, akiket tesztelnek, mert negatív teszttel igazolják, hogy egészségesen jönnek iskolába (amit a betegek és az oltottak nem tudnak biztosítani). A Hivatal bemutatta az ügyfélnek azokat a rendelkezéseket, amelyek az oktatási intézményekre vonatkoznak a megerősített covid-19-fertőzés esetére való reagálásra vonatkozóan. A fentieknek megfelelően az a tanuló, akit fokozottan veszélyeztetett fizikai kontaktusként ismernek el, és nem esik a kivételek közé (sem beteg, sem beoltott), otthoni karanténba helyezik. Kifejtette az ügyfélnek, hogy az ilyen szabályozás elfogadása nem tartozik a hatáskörébe. Rámutatott ugyanakkor azon családok problémájára, akik rossz anyagi helyzetük miatt nem tudják biztosítani gyermekeik számára a távoktatáshoz szükséges eszközöket. Ilyen esetekben előfordulhat vagyoni alapon történő diszkrimináció. Az ügyfél nem reagált a Hivatal magyarázatára. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. **(0702-212/2021)**

A nyomtatott számlák számlázása diszkriminatív hatású lehet

A Hivatalt egy magánszemély kereste meg a klasszikus papíralapú számlák igénylésének díjával kapcsolatban. Ugyanis a felhasználók a számlákon kívül felkérést kaptak a cégtől, egy szolgáltatótól, hogy jelentkezzenek fel az e-számlára, ellenkező esetben többletköltség terheli őket. A Hivatal kifejtette az ügyfélnek, hogy a cégnek jogos érdeke fűződik az elektronikus üzletelés létrehozásához, de biztosítania kell, hogy szolgáltatásaihoz személyes körülményeitől függetlenül mindenkinek egyenlő hozzáférést biztosítson. Felhívta a figyelmet arra a lehetőségre, hogy ebben a konkrét esetben közvetett diszkriminációról van szó anyagi helyzet miatt (nem minden személy fér hozzá az internethez és számítógéphez vagy más megfelelő elektronikus eszközhöz, így e-mailhez sem), életkor miatt (az idősek gyakran nem tudják használni a számítógépet, nem rendelkeznek internet-hozzáféréssel és számítógéppel vagy más megfelelő elektronikus eszközzel, és ezáltal e-mail-hozzáféréssel sem) vagy fogyatékoság miatt (egyes mozgási, szenzoros vagy pszichoszociális okok miatt nem rendelkeznek internettel, számítógéppel, illetve más megfelelő elektronikus eszközzel, és így e-maillal sem). Arra biztatta az ügyfelet, hogy tegyen javaslatot a diszkrimináció kezelésére, tájékoztatta a hivatali kötelességből indított eljárás lehetőségéről, és további kérdéseket tett fel neki. Az ügyfél nem döntött a diszkrimináció-megállapítási eljárás lefolytatása mellett. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. **(0702-18/2021)**

A bankkártya és a bankszámla (nem) birtoklása nem határozható meg egyértelműen a vagyoni helyzet személyes körülményeként

A Hivatal levelet kapott egy magánszemélytől, aki panaszt tett, mert az egészségügyi központban üzemelő covid-19 tesztelést csak bankkártyával lehetett kifizetni. Elmagyarázta, hogy nincs pénzeszköz a fizetőkártyáján, de van készpénze. Mivel emiatt nem tudja elvégezni a tesztet, diszkriminálva érzi magát. A Hivatalhoz fordult azzal a kérdéssel, hogy ez diszkriminációt jelent-e olyanokkal szemben, akik nem rendelkeznek tranzakciós számlával vagy bankkártyával. A Hivatal kifejtette az ügyfélnek, hogy a szabályozás szerint az árukat és szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók nem kötelesek mindkét fizetési módot engedélyezni, pl. kártyával és készpénzzel történő fizetést is. A bankkártya és a bankszámla (nem) birtoklása nem határozható meg egyértelműen a vagyoni helyzetet, mint személyes körülményt érintő diszkriminációként a ZVarD rendelkezései értelmében. Ez egyéni döntés kérdése, mivel a bankszámlák hozzáférhetőek. Ezen túlmenően minden bank köteles alapszámlát nyitni, ha a fogyasztó kéri, hisz a bankok csak törvényileg meghatározott kivételes esetekben utasíthatják el az alapszámla nyitására irányuló kérelmet. Az alapszintű fizetési számla bevezetésére a 2014/92/EU irányelv alapján került sor, amelynek célja, hogy a fogyasztók pénzügyi helyzetüktől függetlenül hozzáférjenek fizetési számlához. Az alacsony számlaegyenleg, illetve a kártya működésképtelensége a magánszemély vagyoni helyzetének személyes körülményeire akkor vezethető vissza, ha a magánszemélynek a megjelölt személyes körülménye miatt tartozásai vannak és a bankszámlájáról a pénzeszközök automatikusan levonásra kerülnek, ami miatt az egyén inkább a készpénzt részesíti előnyben. A Hivatal azonban rámutatott, hogy egy magánszemélynek különböző okokból lehetnek adósságai. A fentiekből nem következtethető automatikusan a vagyoni helyzet alapján történő diszkrimináció. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. **(0702-174/2021)**

1.10.2 Diszkrimináció-megállapítás a vagyoni helyzet, mint személyes körülmény miatt

2021-ben a Hivatal nem adott ki határozatokat a vagyoni helyzet, mint személyes körülmény miatti diszkrimináció-megállapításokról.

1.10.3 A szabályok diszkriminatív jellegének értékelése a vagyoni helyzet, mint személyes körülmény vonatkozásában

A Hivatal értékelése szerint a humanitárius raktáraknak a PCT (átesett, beoltott, tesztelt) feltétel nélkül hozzáférhetőnek kell lenniük

A Hivatalhoz javaslat érkezett a 146/2021 rendelet diszkriminatív jellegének vizsgálatára, amely többek között ideiglenesen meghatározta a PCT feltételét a szolgáltatóknál dolgozó, valamint a szolgáltatást igénybe vevő, illetve a szolgáltatás teljesítésében részt vevő vagy jelenlévő személyek esetében. A 146/2021 rendelet 2021.9.15-én lépett hatályba. A rendelet meghatározta, hogy az említett korlátozások nem vonatkoznak „az alapvető életszükségletek sürgősségi ellátására, a közrend és a köznyugalom, a biztonság és a védelem, a sürgősségi orvosi ellátás és a sürgősségi szolgáltatások” eseteire. A rendelet szerint az alapvető életszükségleti cikkekkel és kellékekkel való ellátásnak (kizárólag) ezek számítottak: az elsősorban élelmiszert és italt árusító üzletek, ideértve az üzleten kívüli élelmiszer- és italértékesítést is, a bevásárlóközpontokon belüli üzletek kivételével; valamint gyógyszerészeti, gyógyászati, kozmetikai és piperecikket kínáló szaküzletek, a bevásárlóközpontokon belüli üzletek kivételével. A Hivatal megállapította, hogy a rendelet kizárja a lakosság azon legszegényebb csoportjait, akik alapvető szükségleti cikket humanitárius raktárakban, élelmiszer-elosztó központokban és más olyan helyeken kapnak, amelyek a szociálisan veszélyeztetett csoportok számára ingyenes hozzáférést biztosítanak az alapvető szükségletekhez. Felhívta a figyelmet arra, hogy a 146/2021-es rendelet ilyen kivételének hiánya a lakosság legszegényebb csoportjaival szemben esetlegesen egyenlőtlen bánásmódra utal. A Hivatal azt javasolta a kormánynak, hogy a humanitárius raktárakat, élelmiszer-elosztó központokat és egyéb olyan helyeket, amelyek a szociálisan hátrányos helyzetű csoportok számára ingyenes hozzáférést biztosítanak az alapvető szükségleti cikkekhez, vegye be az alapvető szükségleteket biztosító szolgáltatások körébe. Az ajánlást betartották. A diszkrimináció-értékelés folyamata ezzel befejeződött. (050-31/2021/2)

Az oltási igazolás, az átesettség vagy a PCR teszt feltétele a statisztikai régiók határának átlépésekor nem diszkrimináció

A Hivatalhoz 2021.4.5-én olyan diszkrimináció-kezelési kérelem érkezett, amelyben az indítványozó azt állította, hogy a SARS-CoV-2 fertőzések megelőzése érdekében a személyek mozgásának ideiglenes korlátozásáról és a személyek összejövételének tilalmáról szóló rendelet diszkriminatív. Az ország statisztikai régióinak átmenetének feltételeiként az oltást, az átesettséget vagy a PCR teszt negatív eredményét határozta meg. A kérelem benyújtója diszkrimináció fennállását állította, mert a rendelet meghozatalakor nem minden lakos jutott hozzá a vakcinához, csak néhányan esten át a covid-19-en, a többiek pedig állítólag vagyoni helyzetük alapján diszkrimináltak, mivel a PCR teszt ára 60-tól 120 euróig terjed. A Hivatal megállapította, hogy 2021. 4. 12-én új rendelet lépett hatályba a személyek mozgásának ideiglenes korlátozásáról és a személyek összejövételének tilalmáról a SARS-CoV-2 fertőzések megelőzése érdekében, amely tartalmilag hasonló rendelkezést tartalmaz. A Szlovén Köztársaság kormányának 71. rendes ülésén elfogadott határozattal feloldották az összes statisztikai régió közötti átkeelési tilalmat. A régiók közötti utazás korábbi korlátozását feloldotta a SARS-CoV-2 fertőzések megelőzése érdekében az emberek gyülekezésének ideiglenes tilalmáról szóló rendelet, amely már nem tartalmazott ilyen korlátozást. Ebből következően a Hivatal nem hajtotta végre a korábban hatályos rendelet diszkriminatív jellegének értékelését. A diszkrimináció-értékelés folyamata ezzel befejeződött. (050-19/2021/3)

1.10.4 A Hivatal ajánlásai az anyagi helyzet, mint személyes körülményre vonatkozóan

Javaslat a Szociális ellátásokról szóló törvény módosításáról (ZSvarPre-H), valamint a Közpénzekből származó jogok gyakorlásáról szóló törvény módosításáról szóló törvényjavaslathoz (ZUPJS-J)

A Hivatal azt javasolta a Nemzetgyűlésnek, hogy a ZSvarPre-H előterjesztésben fogadjon el egy olyan megoldást, amely alapján a szociális segélyhez való hozzájutás jelenleg érvényes igazolásával a szociális segély hiányát igazolja. A ZUPJS-J ajánlás tekintetében pedig egyéb iratok is bekerülnének a bizonyítékok közé, amelyekből kiténik, hogy a végrehajtható jogcím összegénél alacsonyabb összegű díjazásban nem részesül. **(0070-16/2021/1)**

Az ajánlás állapota: ● Figyelembe nem véve.

Ajánlás a hajléktalanok helyzetének javítására

A hajléktalanokat gyakran diszkriminálják társadalmi helyzetük miatt, és az erőszak különféle formáinak célpontjaivá válnak. A Hivatal a hajléktalanok világnapja alkalmából intézkedések meghozatalát javasolta, köztük a 2021-2030 közötti időszakra szóló nemzeti szociális védelmi programról szóló határozatot, a hajléktalanok helyzetének javítása és a hajléktalanság megelőzése érdekében. **(0709-38/2020/43)**

Az ajánlás állapota: ● A törvény még az elfogadás folyamatában van.

Ajánlás a Lakástörvény módosításáról szóló törvény tervezetével kapcsolatban

A Hivatal a lakbértámogatás mértékének módosítását (emelését) javasolta a Nemzetgyűlésnek a nonprofit bérleti díj összegének tervezett emelésére, egy olyan új rendelkezés meghozatalát, amely kifejezetten tiltaná a diszkriminációt az ingatlanhirdetésekből és az ingatlanpiacon. Javasolta továbbá a nonprofit bérlakások kedvezményezett körének bővítését a tartósan nem uniós polgárok jogállásáról szóló 2003/109/EK irányelvnek megfelelően, valamint azt, hogy a törvény igazolja a bérlők egyenjogúságát biztosító pályázati kritériumokat a ZVarD szerint). **(0709-62/2020/2)**

Az ajánlás állapota: ● Figyelembe nem véve.

Ajánlás az alapvető szükségleti cikkeket és kellékeket nyújtó sürgős ellátásról

A Hivatal javasolta a Kormánynak, hogy a SARS-CoV-2 vírus terjedésének megfékezését célzó PCT feltételnek való megfelelés módjáról szóló rendeletet, amelyet 2021.9.11-én fogadott el, egészítse ki, és a sürgősségi ellátás helyeiként kifejezetten határozza meg a humanitárius raktárakat, élelmiszer-elosztó központokat és egyéb olyan helyeket, amelyek a szociálisan veszélyeztetett csoportok számára ingyenes hozzáférést biztosítanak az alapvető életszükségletekhez. **(050-31/2021/2)**

Az ajánlás állapota: ● A rendelet módosításával figyelembe véve.

1.10.5 Oktatás és tudatosságnövelés a vagyoni helyzet, mint személyes körülménnyel kapcsolatban

2021-ben a Hivatal a média és a közösségi hálózatokon megjelenő bejegyzések segítségével külön kiemelte az egyes kiszolgáltatott csoportok helyzetét a covid-19 fertőző betegség járványa idején. Különböző módokon indokolta a koronaellenes intézkedések hozzáigazításának szükségességét ahhoz az elvhez, miszerint mint társadalom nem szabad megfélemlenünk senkiről.

1.10.6 A Hivatal együttműködése a civil társadalommal a vagyoni helyzet, mint személyes körülmény viszonylatában

A covid-19 fertőzések terjedésének visszaszorítása érdekében a Hivatal a civil szervezetekkel elsősorban írásban működött együtt.

A hajléktalanok helyzetével kapcsolatos írásos közreműködések a hajléktalanok számára, a hajléktalanság fő okaira, a prevenció és támogató programok végrehajtására, a speciális tevékenységek és intézkedések végrehajtására a covid-19 járvány idején, a hajléktalanprogramok finanszírozásának módjaira és terjedelmére, valamint a hajléktalanság megelőzése során felmerülő kihívásokra és akadályokra vonatkoztak. A Hivatal az erre az írásos együttműködésre adott válaszok elemzését a hajléktalanok helyzetének javításáról szóló ajánlásba foglalta.⁶

---

6 Elérhető itt: <https://www.zagovornik.si/priporocila-2021-2/>

1.11 Oktatás

A HIVATAL KIHANGSÚLYOZZA

A Szlovén Köztársaság Alkotmányának 57. cikke
(oktatás és végzettség)

Mindenki hozzáférhet az oktatáshoz.

Az alapfokú oktatás kötelező és állami forrásokból kell finanszírozni.

Az állam lehetőséget teremt az állampolgárok számára a megfelelő oktatás megszerzésére.

1.11.1 Tanácsadás, tájékoztatás és támogatás a vagyoni helyzet, mint személyes körülménnyel kapcsolatban

A jogalkotó mérlegelési jogkörébe tartozik annak megítélése, hogy egy adott szakma elvégzéséhez milyen végzettség szükséges

A Hivatal az egyenlőség elvének betartásával kapcsolatos kérdést kapott egy ügyféltől, nevezetesen arra vonatkozóan, hogy a pedagógiai vizsgát tett jogászok nem oktathatják általános iskolában az állampolgári kultúra és etika tantárgyat, a teológusoknak és politológusoknak pedig meg van adva ez a lehetőség. Az elemzést követően a Hivatal megállapította, hogy a Szlovén Köztársaságban a tanári hivatás szabályozva van, ami azt jelenti, hogy a munkavégzés feltételeit jogszabály szabályozza. A jogalkotó mérlegelési jogkörébe tartozik annak megítélése, hogy egy adott szakma elvégzéséhez milyen végzettség szükséges. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. [\(0702-32/2021\)](#)

Nem egységes gyakorlat, hogy az egyetemi etnológia és kulturális antropológia képzési program lehetővé teszi-e az oktatás szociológiai irányának elsajátítását

A Hivatalt egy ügyfél azzal kereste meg, hogy a társadalombiztosítási vizsgához való hozzáférés tekintetében megsértették az egyenlőség elvét. A Szlovén Szociális Kamara, majd később a Tudományos, Oktatási és Sportminisztérium megalapozatlanként utasították el a kérelmet, mivel az ügyfél nem rendelkezik megfelelő végzettséggel. Az ügyfél etnológus és kulturális antropológus. Az ügyfél egy másik személy példáját hozta fel, aki 2016-ban vizsgázhatott ugyanilyen végzettséggel. A Hivatal megállapította, hogy a jogalkotó bizonyos képzési területekre korlátozta a szakvizsgához való hozzáférést. Mivel az ügyfél már nyújtott be panaszt a Közigazgatási Bírósághoz, a Hivatal kifejtette, hogy nem tud eljárást indítani az illetékes hatóságok előtt. Azt tanácsolta az ügyfélnek, hogy a bírósági eljárásokban éljen az egyenlőség elvének érvelésével, mivel a Szlovén Szociális Kamara válaszáat követően megállapította, hogy nem egységes az etnológia és a kulturális antropológia tudomány meghatározásának gyakorlata. Az ügyfél nem reagált a Hivatal magyarázatára. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. [\(0702-133/2020/2\)](#)

Tanácsadás egy fiatal orvosnak, akinek az Egészségügyi Minisztérium és az Orvosi Kamara nem akarta elismerni a dr. med. címet

A Hivatal egy olyan magánszemély kereste meg, aki az Európai Unió másik tagállamában végzett az Orvostudományi Karon, és ezzel megszerezte az orvosdoktori címet. Több, szintén külföldön tanult kollégájával együtt szakmai képesítés elismerésére nyújtott be kérelmet. Az Egészségügyi Minisztérium az alkalmazkodási feltétel feltételének teljesülését követően hozott határozatot szakképesítésének elismeréséről. A szlovén szakvizsga letétele után megállapította, hogy a határozat elismerte az orvosi szakképesítést, de a dr. med. címet nem kijelentette, hogy nem minden kollégájának voltak ilyen problémái az egyetemen, ahol tanult. A Hivatal hatáskörére tekintettel kiemelte, számára a kulcskérdés az, hogy a cím elismerését az ügyfél személyes körülményei indokolták-e. Az ügyfél az iskolai végzettséget jelölte meg személyes körülményeként. A Hivatal az ügyfél kijelentésére tekintettel kihangsúlyozta, hogy össze kell hasonlítani az ügyfelet és az orvosi tanulmányait szintén az Európai Unió más tagállamában végzett hallgatókat, mivel ez összehasonlítható helyzetbe hozza őket. Megállapította, hogy a képzettség típusa és szintje megegyezik az ügyfélnél és a többinél. Ezért úgy tűnik, hogy nem az iskolai végzettség az a személyes körülmény, amely kedvezőtlenebb bánásmóddhoz vezet az azonos orvosi végzettségű külföldi kollégákhoz képest. A Hivatal hozzátette: a Szlovén Köztársaságban az orvostudományi karon végzett hallgatókkal való összehasonlítás esetén a pozíciók összehasonlíthatósága kérdéses. Ugyanis azoknak, akik orvosi tanulmányait a Szlovén Köztársaságban az orvostudományi karon végezték, nem kell határozatot szerezniük a szakképesítés elismeréséről. Ezért a Hivatal azt javasolta az ügyfélnek, hogy éljen a meglévő jogorvoslati lehetőségekkel. Javasolta az ügyfélnek, hogy forduljon az Egészségügyi Minisztériumhoz kiegészítő határozat kibocsátására. A testület általi elutasít esetén az ügyfélnek lehetősége van panaszt benyújtani, majd közigazgatási vitát indítani. Az ügyfél nem reagált a Hivatal magyarázatára. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. (0702-225/2021)

1.11.2 Diszkrimináció-megállapítás a végzettség, mint személyes körülmény miatt

A második bolognai évfolyamra történő beiratkozás elutasítása nem jelent diszkriminációt

A Hivatal egy olyan hallgatótól kapott javaslatot diszkrimináció kezelésére, aki második bolognai diplomáját megszerezte, és ugyanazon a karon szeretne beiratkozni egy másik bolognai diplomára. Az egyetem nem teljesítette kérését. Végzettségen alapuló diszkrimináció végett tett panaszt. A régi egyetemi szakirány végzőseihez hasonlította magát, akik a második évfolyamba közvetlenül beiratkozhattak. Az ügyben a Hivatal megállapította, hogy a kérelmező nem volt összehasonlítható helyzetben a régi egyetemi szakirány végzőseivel, mivel tanulmányaik befejezése után nem szereztek mesterfokozatot, a kérelmező pedig igen. A második bolognai évfolyam második évfolyamába történő beiratkozás még csak lehetővé teszi számukra a mesterfokozat megszerzését, amelyet a panaszos már megszerzett. Ezért a Hivatal ebben az esetben nem állapított meg végzettség miatti diszkriminációt. A határozat jogerős lett (0700-2/2020/21 sz. határozat 2021.8.31-ről)

1.11.3 A szabályok diszkriminatív jellegének értékelése a végzettség, mint személyes körülmény vonatkozásában

A Hivatal értékelése alapján a hivatásos autósiskola-vezetők számára előírt képzettség feltétele nem minősül diszkriminációnak.

A Hivatal diszkrimináció kezelésére irányuló indítványt kapott, amely felvázolja a 2016.15.12-ei Járművezetőkről szóló 15. törvény következményeit az autósiskolát működtető egyéni vállalkozók részére. A kezdeményező azt állította, hogy a törvény diszkriminálja azokat a kisebb autósiskolákat, amelyek nem fognak tudni megfelelni az új feltételeknek. A Hivatal tájékoztatta a kezdeményezőt, hogy hatáskörének megfelelően csak a személyi körülményekkel összefüggő jogszabályi feltételekről dönthet, amely az autósiskola hivatásos járművezetői számára az végzettség jogszabályi feltétele. A Hivatal az eljárást követően arra a következtetésre jutott, hogy az előírt iskolai végzettség feltétele a hivatásos autósiskolai vezetők számára nem minősül diszkriminációnak, mivel értékelése szerint az eltérő bánásmód jogos célon alapul, és úgy ítéli meg, hogy a cél eléréséhez felhasznált eszközök szükségesek és arányosak. A diszkrimináció-értékelés folyamata ezzel befejeződött. **(050-3/2018/3)**

A Hivatal szerint az adott munkakörhöz szükséges iskolai végzettség nem diszkrimináció

A Hivatal az állami szektor bérrendszeréről szóló törvény (ZSPJS) 14. cikkével összefüggésben kapott javaslatot diszkrimináció kezelésére. Ez előírja, hogy az előírtnál alacsonyabb iskolai végzettségű munkakörben munkát végző köztisztviselőt annak a munkakörnek az alapbérénel két vagy egy fizetési fokozattal alacsonyabb fizetés illeti meg. Az előterjesztő kijelentette, hogy egyenlő munkáért egyenlő bért kell kapnia a közalkalmazottnak, és hogy a mindössze egy szinttel alacsonyabb iskolai végzettség nem lehet kritériuma a több éven át végzett munkáért járó alacsonyabb fizetésnek. Az előterjesztő úgy vélte, hogy a ZSPJS 14. cikke alkotmányellenes, és ennek vizsgálatára kérte a Hivatalt. A Hivatal megállapította, hogy nincsenek összehasonlítható helyzetben azok a közalkalmazottak, akik megfelelnek az előírt iskolai végzettségnek és azok, akik nem, és mégis azonos munkakörben dolgoznak, hiszen az egyik csoport megfelel a munkavégzéshez szükséges feltételeknek, a másik viszont nem. Előbbiek egy bizonyos munkakörhöz szükséges megfelelő (formális) képzettséggel rendelkeznek, az utóbbiak nem. Ebben a konkrét esetben az iskolai végzettség az oka az összehasonlított pozíciók összehasonlíthatatlanságának. Mivel a helyzetek összehasonlíthatatlanságának oka a ZVarD szerinti személyi körülmény (iskolai végzettség) is egyben, a Hivatal emellett azt is értékelte, hogy a közalkalmazottak iskolai végzettség szerinti diszkriminációja megfelel-e az arányosság elvének. A Hivatal úgy ítélte meg, hogy az alapfizetés csökkentése nem minősül diszkriminációnak, mivel az ilyen eltérő bánásmód jogos célon alapul, a cél eléréséhez alkalmazott eszközök pedig megfelelőek, szükségesek és arányosak. A diszkrimináció-értékelés folyamata ezzel befejeződött. **(050-34/2021/4)**

A közzférában történő bérelőléptetések figyelembevételének időpontja nem diszkrimináció

A Hivatal javaslatot kapott az állami szektor bérrendszeréről szóló törvény (ZSPJS-V) módosításáról szóló törvény vizsgálatára, amely állítólag diszkriminatív és alkotmányellenes. Állítólag a ZSPJS 16. cikkének 4. bekezdése problémás, amely kimondja, hogy az a köztisztviselő vagy tisztviselő, akit magasabb fizetési fokozatba, vagy magasabb címre léptetnek elő, a megszerzett cím szerinti fizetésre való jogosultságot az előléptetés évének december 1-jén szerzi meg. A kezdeményező szerint az előléptetésből származó nagyobb fizetés visszatartásáról van szó, ugyanis az előléptetést a tárgyév április 1-jén szerzi meg, a magasabb fizetést viszont csak decemberben. A Hivatal megállapította, hogy a diszkrimináció első eleme — ez a ZVarD értelmében a személyes körülmény — nincs megadva. A közalkalmazottak előléptetési helyzete más, mint az állami szektorban dolgozóké, így a két csoport nem hasonlítható össze. A rendelkezés azonban minden közalkalmazottra egyformán vonatkozik, így az említett cikk alapján nincs köztük diszkrimináció. Következésképpen a Hivatal úgy ítélte meg, hogy a rendelkezés nem minősül diszkriminációnak. A diszkrimináció-értékelés folyamata ezzel befejeződött. **(050-28/2021/2)**

1.11.4 A Hivatal a végzettség, mint személyes körülményre vonatkozó ajánlásai

2021-ben a Hivatal nem adott ki ajánlást a végzettség, mint személyes körülmény vonatkozásában.

1.11.5 Oktatás és tudatosságnövelés a végzettség, mint személyes körülménnyel kapcsolatban

2021-ben a Hivatal a média és a közösségi hálózatokon megjelenő bejegyzések segítségével külön kiemelte az egyes kiszolgáltatott csoportok helyzetét a covid-19 fertőző betegség járványa idején. Különböző módokon indokolta a koronaellenes intézkedések hozzáigazításának szükségességét ahhoz az elvhez, miszerint mint társadalom nem szabad megfélemlenünk senkiről.

1.11.6 A Hivatal együttműködése a civil társadalommal a végzettség, mint személyes körülmény viszonylatában

A covid-19 fertőzések terjedésének visszaszorítása érdekében a Hivatal a civil szervezetekkel elsősorban írásban működött együtt.

A siketek oktatási kihívásaival kapcsolatos írásos együttműködés a siketek általános, közép- és felsőoktatásban észlelt problémáiról, a siketek rossz oktatásának okairól, a siketek oktatásának javítását célzó jó gyakorlatok példáiról, valamint a covid-19 járvány siketek oktatására gyakorolt hatásáról szólt. A Hivatal az ezen írásos együttműködés kereteiben született válaszokat a Siketek helyzete az oktatási rendszerben különleges jelentésbe foglalta bele.⁷

---

⁷ Elérhető itt: <https://www.zagovornik.si/posebna-porocila/>

1.12 Egészségi állapot

A HIVATAL KIHANGSÚLYOZZA

A Szlovén Köztársaság Alkotmányának 51. cikke
(az egészségügyi ellátáshoz való jog)

Mindenkinek joga van az egészségügyi ellátáshoz a törvényben meghatározott feltételek mellett.

A törvény meghatározza a közpénzből történő egészségügyi ellátáshoz való jogokat.

Senkit nem lehet kényszeríteni kezelésre, kivéve a törvény által előírt esetekben.

1.12.1 Tanácsadás, tájékoztatás és támogatás az egészségi állapot, mint személyes körülménnyel kapcsolatban

A munkahelyi jelenlét figyelembevétele a megnövekedett terhelési pótlék összegének meghatározásakor a munkavállalók egészségi állapota miatti közvetett diszkriminációját jelentheti

A Hivatal levelet kapott egy magánszemélytől, akinek igazgatója munkahelyi jelenlététől teszi függővé a megnövekedett munkavégzés után járó pótlék összegét. A betegszabadság vagy szabadság miatti távollét a segély csökkentését jelenti. Az ügyfél azzal a kérdéssel fordult a Hivatalhoz, hogy a megnövekedett terhelési pótlék mértékének meghatározásakor a munkahelyi jelenlét figyelembevétele esetén vajon közvetett diszkriminációról van-e szó a szabadságon vagy betegszabadságon lévő munkavállalókkal szemben. A Hivatal kifejtette, hogy a ZVarD értelmében az éves szabadság igénybevételének ideje nem személyi körülmény, így ebben az esetben nincs szó diszkriminációról. A saját egészségi állapota miatti betegszabadság ideje, illetve annak egészségi állapota miatti betegszabadság ideje, akiről az állítólagosan diszkriminált személynek gondoskodnia kell, nem választás kérdése, hanem olyan körülmény, amelyet az egyén nem tud befolyásolni. Ezekben az esetekben a Hivatal a távollmaradás okaként személyes körülményt ismert fel, mégpedig egészségi állapotot vagy anyaságot/apaságot. Ennek alapján a Hivatal tájékoztatta az ügyfelet a jogi lehetőségeiről, és felkérte, hogy terjesszen elő indítványt a diszkrimináció kezelésére. Az ügyfél nem reagált a Hivatal magyarázatára. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. **(0702-146/2020)**

A munkahelyi jelenlét figyelembevétele a teljesítménybónusz vagy a karácsonyi bónusz összegének meghatározásakor a munkavállalókkal szembeni diszkriminációt jelentheti egészségi állapotuk alapján

A Hivatalhoz 2021-ben is érkeztek kérdések a munkavállalóktól a teljesítménybónusz mértékének meghatározásával kapcsolatban. Az esetekben a munkáltatók a törvény szerint nem kötelező karácsonyi bónuszt más-más összegekben fizette ki az alkalmazottaknak, amelyet a dolgozók jelenléte alapján számítottak ki. Az egyik ügyfél azt nyilatkozta, hogy határozatlan idejű munkaviszonyban áll, és már három éve betegszabadságon van, de ebben a három évben nem kapott karácsonyi bónuszt. A Hivatal indoklásában felhívta a figyelmet a Szlovén Köztársaság Közigazgatási Bíróságának IU 29/2020-21 számú ítéletére, amely megerősítette a Hivatal azon döntését, miszerint ebben az ügyben egészségi állapot miatti diszkrimináció történt. Azt tanácsolta neki, hogy ha munkáltatója a jogosultságot meghatározza, és a teljesítmény- vagy karácsonyi bónuszt ugyanúgy számítja ki, akkor tájékoztassa a humán erőforrás osztályt vagy a vezetőséget a Hivatal határozatáról és a közigazgatási bíróság ítéletéről, és javasolja az üzleti teljesítmény mértékének diszkriminációmentes meghatározását. Ugyanakkor javaslatot is tehet a Hivatalnál diszkrimináció kezelésére. Egy másik ügyfél a tanácskérésben azt írta, hogy a munkáltató a Hivatal döntése és a felügyelőségi szolgálatoktól való félelme miatt döntött úgy, hogy idén eltörlik vagy minimálisra csökkentik a karácsonyi bónuszokat, mert mindenkinek ugyanakkora mértékben kell fizetni. A Hivatal a fent említett ítéleten túlmenően ismertette az ügyféllel a teljesítménybónusz szabályozását. Ugyanis a munkáltató köteles azt megfizetni, ha azt kollektív szerződésben vagy munkaszerződésben rögzítették, és a ZDR-1 és a ZVarD előírásait úgy kell betartani, hogy a munkavállalót személyes körülményei miatt ne érje hátrány. Az ügyfelek nem reagáltak a Hivatal magyarázatára. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. (0702-179/2020, 0702-235/2021)

Az elhúzódó betegszabadságnak a munkavállaló éves értékelésére gyakorolt hatása potenciálisan diszkriminációt jelent

A Hivatal levelet kapott egy ügyféltől, aki betegszabadság és egészségi állapota miatti rész-munkaidős munkavégzése miatt 3-as értékelést kapott. Az őt értékelő egység vezetője elmondta neki, hogy 4-es osztályzattal értékelte volna, de mivel a dolgozó egészségügyi okok miatt olyan sokáig távol volt, és munkába való visszatérésekor bizonyos kiigazításokat végeztek, felettesei 3-ra értékelték. Az ügyfél ezért érdeklődött az iránt, hogy az elhúzódó betegszabadság befolyásolhatja-e az alkalmazott éves értékelését. A Hivatal az ügyfélnek kifejtette: már döntött abban a kérdésben, hogy a munkából való távolmaradás befolyásolhatja-e a közalkalmazott értékelését. Tekintettel arra, hogy a szóban forgó ügyben közalkalmazott volt, a Hivatal kifejtette az ügyfélnek, hogy az ügy az MJU hatáskörébe tartozik. Ezt a területet az állami szektor bérrendszeréről szóló törvény (ZSPJS) szabályozza. A Hivatal bemutatta az ügyfélnek a vonatkozó jogi kereteket és cselekvési lehetőségeket. Abban az esetben, ha a köztisztviselő értékelése megtörtént, és az értékelést ismertették vele, de azzal nem ért egyet, az értékelés vizsgálata iránti kérelem benyújtásának határideje a bizottság működése előtt elkezdi lejárni. A Hivatal azt javasolta az ügyfélnek, hogy az MJU-nak küldjön egy olyan kérdést, hogy van-e jogorvoslati lehetősége a volt munkáltató értékelése ellen.

A Hivatal ugyanis csak nem kötelező jelleggel értékelte, hogy a magánszemélynek csak az az értékelés ellen van jogorvoslati lehetősége, amelyet 2021-re a következő évben, március 15-ig fog kapni az új munkáltatójától, és csak abban az esetben, ha a volt munkáltatója értékelése befolyásolná a végső értékelést. Az ügyfél nem reagált a Hivatal magyarázatára. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. **(0702-244/2021)**

Nem minősül diszkriminációnak az idősek otthonában lakóval szembeni gondozás szakmai megfelelősége

A Hivatal levelet kapott az idősek otthonában lakó fiától, akinek anyját covid-19 fertőzés miatt az úgynevezett szürke zónába helyezték. Ez azt jelentette, hogy nem hagyhatta el a szobáját, és a személyzet személyi védelemben tartotta vele a kapcsolatot. A magánszemély azt állította, hogy a szürke zónában lévő lakó nem részesült megfelelő ellátásban, ezért a Hivatal megkereséssel fordult az idősek otthonához. A Hivatal az idősek otthona válaszai alapján kifejtette a magánszemélynek, hogy az anyja esetében a beérkezett adatok alapján nem volt kimutatható diszkrimináció. Ugyanis nem arról volt szó, hogy az ellátott személyes körülményei miatt kedvezőtlenebb bánásmódban részesült, hanem a kezelés szakmaisága volt kérdéses az egyén számára. A Hivatal azt javasolta az ügyfélnek, hogy amennyiben úgy ítéli meg, hogy egy adott alkalmazott szakmai felkészültsége megkérdőjelezhető, forduljon a Társadalmi Felügyelőséghez, illetve a Szlovén Köztársaság Egészségügyi Felügyelőségéhez. Hozzátette továbbá, hogy konstruktív együttműködést javasol a vezetőséggel és az idősek otthona többi munkatársával való kommunikációban az anyja érdekében. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. **(0702-181/2020)**

Az Apert-szindrómás egyén lehetőségei a rendszeres terápiák költségeinek fedezésére a diploma megszerzése után

A Hivatal levelet kapott egy olyan személytől, aki egy specifikus genetikai betegség miatt heti rendszerességű, magas költségekkel járó terápiára szorul. A Hivatalhoz fordult azzal a kérdéssel, hogy a terápiákat miért fedezte az állam az iskolai tanulmányai végéig, utána viszont már nem. A Hivatal kifejtette az ügyfélnek, hogy ez az Egészségügyi és Egészségbiztosítási törvény 23. cikkének előírásából fakad. A Hivatal további információkat szerzett a Szlovén Egészségbiztosítási Intézettől. Az intézmény válasza alapján a Hivatal azt javasolta a magánszemélynek, hogy forduljon orvoshoz, hogy az az értékelése, illetve a specialista orvos értékelése alapján az Egészségügyi és egészségbiztosítási törvénnyel, valamint a kötelező egészségbiztosítás szabályaival összhangban hivatalos utalja be a kötelező egészségügyi szolgáltatások végrehajtására, ideértve a gyógyfürdői kezelést és a fizioterápiás kezeléseket. Az ügyfél nem reagált a Hivatal magyarázatára. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. **(0702-25/2021)**

Az, hogy egy egészségügyi központ megfelel-e bizonyos egészségügyi eljárások elvégzésének feltételeinek, nem diszkrimináció kérdése

A Hivatal egy magánszemély kereste meg bizonyos orvosi eljárások, pontosabban az orvos-biológiailag asszisztált mesterséges megtermékenyítési eljárások elvégzésére vonatkozó koncesszió, illetve engedély visszavonásával kapcsolatban. Az, hogy egy adott egészségügyi központ megfelel-e az OBMP eljárások lefolytatásának feltételeinek, nem a diszkrimináció, hanem a jogszabályban előírt, az ellátó szakszerűségét biztosító feltételek teljesítésének kérdése. A meddőség ugyan az egészségi állapot személyes körülményei közé tartozik, de a megújítás elmaradásának indokoltságának felülvizsgálata, illetve a koncesszió vagy engedély visszavonásának felülvizsgálata nem tartozik a Hivatal hatáskörébe, kivéve, ha ezzel egyidejűleg vádat emelnek, hogy a megújítás elmulasztása, illetve a koncesszió visszavonása mögött diszkriminatív indokok vannak. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. **(0705-15/2021)**

A covid-19 betegséggel fertőzött érettségizők lehetősége az érettségi megszerzésére az őszi félévben visszamenőleges elismeréssel

A Hivatal egy olyan érettségiző anyja kereste meg, aki megfertőződött a covid-19 betegséggel, és emiatt nem tudott megjelenni az érettségi első részén. Megmaradt neki az érettségi letételének lehetősége az őszi félévben, viszont ez problémát okozott abban az esetben, ha a kiválasztott kar a felvételi vizsgák és a jelentkezési helyek betöltöttsége miatt nem valósítja meg az őszi beiratkozási időszakot. A felvételi vizsgák júliusban vannak, és ha a beiratkozni kívánó nem tett le érettségi vizsgát, kizárásra kerül a kiválasztási eljárásból. A Hivatal emlékeztette az ügyfelet az Országos Vizsgaközpont álláspontjára, miszerint a fertőzött vizsgázóknak ősszel a bizonyítékok benyújtását követően úgynevezett visszamenőleges elismeréssel lesz lehetőségük érettségi vizsgát tenni. Emlékeztette az ügyfelet a 2020/2021-es tanév általános és szakmai érettségi kiigazításáról szóló határozatra is, amely részletesebb rendelkezéseket tartalmaz. A nyilvánosan elérhető sajtóhírek alapján a Hivatal megállapította, hogy az a kar, amelyre a hallgató be akart iratkozni, válaszolt és kifejtette, hogy megtalálja a módját, hogy beiratkozhatnak azok a személyek, akik koronavírus-fertőzés miatt nem tudnak érettségi vizsgát tenni, de ezekből a beszámolókból nem lehetett rájönni részletekre, hogy ez hogyan fog megvalósulni. Ezért a Hivatal arra kérte az ügyfelet, hogy tájékoztassa arról, hogyan reagált az egyetem a beiratkozása után. Az ügyfél nem reagált a Hivatal magyarázatára. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. **(0702-75/2021)**

Az orvosi igazolás arról, hogy az illető egészségi állapota miatt nem kaphat védőoltást, az ingyenes teszteléshez való hozzáférés feltételének számít

A Hivataltól egy magánszemély kért segítséget, aki ismertette nagyon súlyosan beteg idős édesanyja helyzetét. Minden orvosi látogatáskor és egyéb ügyekben tesztet kell végeznie, mivel nem javasolták neki az oltást. A Hivatal azt javasolta, hogy az ügyfél szerezzen orvosi igazolást édesanyja számára arról, hogy egészségi állapota miatt nem kaphat védőoltást. Így a tesztelés ingyenes lesz számára. A Hivatal hozzátette, hogy azt, hogy az ügyfél édesanyja egészségi állapota miatt nem oltatható-e be, ő maga nem ítélné meg, ez ugyanis egészségügyi szakmai kérdés. Tájékoztatta az ügyfelet a PCT feltétele nélkül elérhető sürgősségi ellátások listájáról is. Az ügyfél nem reagált a Hivatal magyarázatára. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. (0702-189/2021)

Tájékoztatás a Covid-19 fertőző betegség leküzdését szolgáló, a Szlovén Köztársaságba történő beutazás feltételeinek meghatározásáról szóló rendelet alapján történő mozgáskorlátozással kapcsolatban

A covid-19 járvány harmadik hulláma során többen is felkeresték a Hivatalt, hogy korlátozzák mozgási szabadságukat és egyenlőtlen esélyeket biztosítsanak mobilitásukra. Felhívták a figyelmet arra, hogy a covid-19-en átesettek és a beoltottak is korlátlan ideig átléphetnek a határon, a többiek mozgási szabadsága viszont korlátozott. Úgy vélték, hogy egy ilyen intézkedés az egészségi állapot alapján diszkriminatív, amíg a védőoltás minden lakos számára elérhetővé nem válik. A Hivatal ismertette a felekkel, hogy több javaslat érkezett hozzá a Covid-19 fertőző betegség leküzdését szolgáló, a Szlovén Köztársaságba történő beutazás feltételeinek meghatározásáról szóló rendelet felülvizsgálatával kapcsolatban, amely 2021. március 29-től 2021. április 12-ig volt hatályos. Elmagyarázta, hogy az említett rendelet alapján már két eljárás indult az ország elhagyásának és oda való visszatérésének jogával kapcsolatban, valamint a Kormányhoz címezte a Hivatal az ország elhagyásának tilalmával kapcsolatban tett 050-18/2021/3 sz. ajánlását 2021.4.1-jéről. Ezzel befejeződtek a tanácsadási folyamatok. (0702-62/2021)

1.12.2 Diszkrimináció-megállapítás az egészségi állapot, mint személyes körülmény miatt

A munkavállaló munkahelyi jelenlétéhez kapcsolódó karácsonyi bónusz elfogadhatatlan egészségi állapot miatti diszkriminációt jelent

A Hivatal 2021-ben több esetben állapított meg diszkriminációt a teljesítménybónusz vagy karácsonyi bónusz kifizetése során, amikor a munkáltatók a betegszabadság vagy szülői (szülési vagy apasági szabadság, gyermekgondozási szabadság) szabadság miatti távollétet használták kritériumként a karácsonyi bónusz kiszámításához. Ezekben az esetekben a munkáltatók csökkentették azoknak a munkavállalóknak a fizetését, akik betegszabadságon vagy szülői szabadságon voltak. A Hivatal az ügyekben – attól függően, hogy a kifizetés számítási kritériumait hogyan fogalmazták meg – közvetlen vagy közvetett diszkriminációt állapított meg. Ha a kritériumok közvetlenül a betegszabadsághoz vagy a szülői

szabadsághoz kapcsolódnak, akkor közvetlen diszkriminációt állapított meg. Ha látszólag semlegesek voltak a munkavállaló személyes körülményei tekintetében és általánosságban a távolléthez fűződtek, akkor a diszkrimináció közvetett formáját állapította meg. Ez ugyanis akkor van jelen, ha egy látszólag semleges kritérium bizonyos személyi körülményekkel rendelkező személyt hátrányos helyzetbe hoz, ugyanakkor egy ilyen számítási mód nincs összhangban az arányossági teszttel, amelyet a Hivatal minden esetben ellenőriz. Ezekben az esetekben a kritériumok minden munkavállalóra egyformán vonatkoztak, de közvetve hátrányos helyzetbe hozták a munkavállalókat egészségi állapotuk, szülői hovatartozásuk, terhességük és nemük miatt (mert csak nő lehet várandós, vagy csak férfiak vehetnek ki apasági szabadságot). Két kiadott határozat esetén a szabálysértő pert indított a Szlovén Köztársaság Közigazgatási Bírósága előtt, az eljárás jelenleg is folyamatban van. A Hivatal egy esetben határozatot hozott a teljesítménybónusz kiszámítása során történő diszkrimináció megállapítására irányuló eljárás felfüggesztéséről, mivel sem a kérelmező, sem az eljárásban felrótt jogsértő nem nyújtott be bizonyítékot állításaira. (0700-14/2020/7 sz. határozatok 2021.2. 22-ről, 0700-19/2021/7 2021. 7. 30-ról, 0700-4/2021/8 2021.9. 7-ről, 0700-14/2021/10 2021. 7. 9-ről, 0700-17/2021/12 2021.10. 6-ről, 0700-55/2020/17 2021.10. 11-ről, 0700-16/2021/10 2021.11. 18-ról, 0700-3/2021/6 2021.12.13-ról, Határozat az eljárás leállításáról 0700-1/2021/11 2021.10.11-ről).

1.12.3 A szabályok diszkriminatív jellegének értékelése az egészségi állapot, mint személyes körülmény vonatkozásában

Az országból való kiutazás korlátozása a járvány megfékezése érdekében a Hivatal értékelése szerint diszkriminatív volt

A Hivatal két diszkrimináció-kezelési javaslatot kapott azzal a rendelettel kapcsolatban, amellyel a Szlovén Köztársaság kormánya megtiltotta Szlovénia lakosságának a vörös listán szereplő országokba való utazást a Covid-19 járvány idején kialakult rossz járványügyi helyzet miatt. A tilalom nem vonatkozott a betegségen átesettekre és a beoltott személyekre, valamint néhány egyéb kivételre. Az első kérelmező kijelentette, hogy a Szlovén Köztársaság Kormánya egészségi állapota alapján diszkriminálta őt, mivel nem esett át a covid-19 betegségen, mert betartotta az intézkedéseket, így nem fertőződött meg SARS-CoV-2 vírussal, ugyanakkor nem volt még lehetősége beoltatnia magát. Ez megakadályozta őt abban, hogy hozzáférjen az ingatlanjához a Horvát Köztársaságban.

A második kérelmező rámutatott a belügyminiszter azon kijelentésére, hogy az intézkedésre annak veszélye miatt kerül sor, hogy a polgárok a volt Jugoszlávia országaiba utaznának a húsvéti ünnepek alatt. A második kérelmező úgy vélte, hogy ezek nyilvánvalóan egyenlőtlen-séget teremtő intézkedések, és cselekvésre szólította fel a Hivatalt. Az ország elhagyásának tilalma a Covid-19 fertőző betegség leküzdését szolgáló, a Szlovén Köztársaságba történő beutazás feltételeinek meghatározásáról szóló rendeletben volt meghatározva (a Szlovén Kormány Hivatalos Közlönye, 46/2021). A rendelet 2021.03.29-től 2021.04.11-ig volt hatályos. A Hivatal úgy értékelte, hogy az ország elhagyásának tilalma, illetve a vörös listán szereplő országokba történő utazás, amint az a rendelet 11. cikkének első bekezdésében meg van határozva, a három részes arányossági teszt szerint a fertőzések terjedésének megakadályozá-

sának legitim célját követte, de az ennek elérésére használt eszköz csak részben volt megfelelő, főként pedig nem volt (feltétlenül) szükséges és arányos szűkebb értelemben a covid-19 betegség ellenőrizetlen terjedésének és az egészségügyi ellátórendszer összeomlásának, és ezzel nem utolsósorban az állam fennmaradásának veszélyeztetésének megelőzéséhez.

Mivel nem lett megerősítve a (közvetlen) diszkrimináció tilalma alóli kivétel, a Hivatal úgy értékelte, hogy a Rendelet 11. cikkének 1. bekezdése szerinti intézkedés diszkriminatív volt. Diszkriminatív volt mindazokkal szemben, akik még nem fertőződtek meg a covid-19 betegséggel, vagy nem kaptak védőoltást a fertőző betegség ellen (azaz egészségi állapotuk miatt - a SARS-CoV-2 vírus elleni antitestek hiánya miatt), és ugyanakkor nem tartoztak egyik különleges kivétel közé sem (a rendelet 10. cikkének első bekezdéséből). Szintén diszkriminatív volt minden olyan személlyel szemben, aki nemzetisége szerint a volt Jugoszlávia más országaiból származik (azaz nemzetisége és állampolgársága személyes körülmény alapján), akikre nem vonatkoztak az ország elhagyására vonatkozó tilalom alóli kivételek. A jelen ügyben a rendelet a 11. cikkével túlzottan korlátozta a személyek szabad mozgását, mivel (az intézkedés indokolt céljához képest) aránytalanul sértette a hozzáférési jogot egy másik államban lévő magántulajdonhoz, valamint a magán- és családi élethez való jogot az olyan személyeknél, akik e jogukat a lakóhelyüktől eltérő országban gyakorolják. Tekintettel arra, hogy az értékelt Rendelet az értékelési eljárás alatt már nem volt hatályos, és mivel az Alkotmánybíróság már vizsgálja a Rendelet 11. cikkének állítólagos alkotmányellenességét, a Hivatal nem terjesztett elő eljárás megindítása iránti kérelmet az alkotmányosság, ill. a ZVarD 38. cikke szerinti jogszerűség értékelésére. Ezzel lezárult a szabályozás diszkriminatív jellegét értékelő eljárás. (050-16/2021/4 és 050-18/2021/10)

1.12.4 A Hivatal ajánlásai az egészségi állapot, mint személyes körülményre vonatkozóan

Ajánlás a Covid-19 elleni nemzeti oltási stratégia kivitelezésére vonatkozóan

A Hivatal azt javasolta a Kormánynak, hogy minden rendelkezésre álló erőforrást és intézkedést használjon fel a legveszélyeztetettebb csoportok, különösen az idősek és a krónikus betegségben szenvedők következetes és korai oltásának biztosítására. Ennek során azt is biztosítani kell, hogy tiszteletben tartsák a lakosság egyenlő bánásmódhoz való jogát, lakóhelyüktől függetlenül. (0709-23/2021/1)

Az ajánlás állapota: ● Figyelembe véve.

Ajánlás a 2021–2031-es évek szlovén egészségügyi beruházásainak forrásbiztosításáról szóló törvényjavaslathoz

A Hivatal azt javasolta az Egészségügyi Minisztériumnak, hogy az állam kötelezze el magát a 2016-2025 közötti időszakra szóló Nemzeti Egészségügyi Tervről szóló határozatban megfogalmazott kiemelt célok mellett, különös tekintettel az egyenlőtlenségek leküzdésére az egészségügyben. A Hivatal azt is javasolta, hogy a javaslat konkrétan tűzzen ki célokat az ápolókórházak és idősotthonok megfelelő létesítményeinek kialakítására, a betegek megfelelő palliatív ellátásának szükségességére, valamint a fogyatékkal élők egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek biztosítására. (0070-11/2021/1)

Az ajánlás állapota: ● Figyelembe nem véve.

Ajánlás az ország elhagyásának tilalmára vonatkozóan

A Hivatal az országba történő beutazási és az országból történő kiutazási jogot korlátozó rendelet rendelkezéseire vonatkozó ajánlásában felhívta a figyelmet a védőoltásban nem részesülőkkel, a covid-19-en át nem esettekkel, valamint a bevándorlók és külföldi állampolgárok leszármazottjaival szembeni potenciális rosszabb bánásmódra. A Hivatal hozzátette, hogy a rendelettel, a fertőző betegségekről szóló törvényekkel és az Alkotmánnyal potenciálisan összeegyeztethetetlen az, hogy az ország elhagyását pénzbírság fizetéséhez kötik azok esetében, akik személyes körülményeik miatt nem felelnek meg a távozás feltételeinek. (050-18/2021/3)

Az ajánlás állapota: ● A rendelet lejártaival figyelembe véve.

1.12.5 Oktatás és tudatosságnövelés az egészségi állapot személyes körülménnyel kapcsolatban

Kerekasztal az Atópiás Dermatitisz Világnapja alkalmából

2021. szeptember 19-én a Hivatal képviselője részt vett az Atópiás Intézet kerekasztalán az Atópiás Dermatitisz Világnapja (szeptember 14.) alkalmából. Az atópiás dermatitisz egy krónikus, erősen viszkető gyulladással járó bőrbetegség, amelynek összetett keletkezési mechanizmusa és számos ok-okozati tényezője van. Az atópiás dermatitiszben szenvedő betegek, különösen az e betegségben szenvedő gyermekek szülei, gyakran nem kapnak meg minden lényeges információt a betegség kezeléséről, és arról sem, hogy ezek a krónikus betegek mire jogosultak. A Hivatal képviselője ismertette a Hivatal feladatait és munkáját. Kifejtette azt is, hogy a fogyatékos és az egészség a ZVarD által védett személyi körülmények, ezért minden fogyatékossgal élő személyt és beteget, így az atópiás dermatitiszben szenvedőket is egyenlő bánásmódban kell részesíteni, és e joguk védelme is biztosított.

1.12.6 A Hivatal együttműködése a civil társadalommal az egészségi állapot, mint személyes körülmény viszonylatában

A covid-19 fertőzések terjedésének visszaszorítása érdekében a Hivatal a civil szervezetekkel elsősorban írásban működött együtt.

A hajléktalanok helyzetével kapcsolatos írásos közreműködések a hajléktalanok számára, a hajléktalanság fő okaira, a prevenciós és támogató programok végrehajtására, a speciális tevékenységek és intézkedések végrehajtására a covid-19 járvány idején, a hajléktalanprogramok finanszírozásának módjaira és terjedelmére, valamint a hajléktalanság megelőzése során felmerülő kihívásokra és akadályokra vonatkoztak. A Hivatal az erre az írásos együttműködésre adott válaszok elemzését a hajléktalanok helyzetének javításáról szóló ajánlásba foglalta.⁸

A Hivatal képviselői munkaértekezleten a Viljem Julijan ritka betegségekben szenvedő gyerekeket segítő egyesület tagjaival

2021. május 4-én a Viljem Julijan ritka betegségekben szenvedő gyerekeket segítő egyesület meghívására a Hivatal munkatársai online munkaértekezleten vettek részt. A találkozón a civil szervezet képviselői bemutatták a ritka, többnyire gyógyíthatatlan betegségekben szenvedő gyermekek és szülei problémáit. Rámutattak a gyermekgondozási segély szabályozási problémáira, illetve a Személyi segítségnyújtásról szóló törvényben is felfigyeltek problémákra. A Hivatal munkatársai bemutatták a Hivatal kompetenciáit, és azt, hogy a Hivatal hogyan tud segíteni olyan esetekben, amikor úgy ítélik meg, hogy diszkrimináció érte őket, illetve azokban az esetekben, amikor úgy ítélik meg, hogy a szabályok diszkriminatívak. Kihangsúlyozták a Hivatal tanácsadó funkcióját, és konkrét példákat mutattak be a fogyatékos és a gyermekek egészségi állapota miatti diszkrimináció megállapítására.

A Hivatal értekezlete a teljesítménybónusz kritériumainak meghatározásával kapcsolatban

A Hivatal 2021. február 11-én találkozott a Szlovéniai Kereskedelmi és Iparkamara (a továbbiakban: GZS) kollektív tárgyalási stratégiai tanácsa (a továbbiakban: DS SSKD) munkacsoportjának képviselőivel. Az értekezletet a Kereskedelmi és Iparkamara kezdeményezte a Hivatal és a DS SSKD tagjai közötti szakértői megbeszélés céljából. A beszélgetés témája legfőképp az volt, hogy a Hivatal álláspontja szerint a gazdasági tevékenységekre vonatkozó kollektív szerződések rendelkezései abban a részben, amelyben meghatározzák a teljesítménybónusz kritériumait, illetve meghatározzák annak kiindulópontjait a munkáltatók szintjén, a törvénnyel összhangban vannak-e, és teljesítik-e a Diszkrimináció elleni védelemről szóló törvény 21. cikke szerinti tesztet.

---

⁸ Elérhető itt: <https://www.zagovornik.si/priporocila/>

1.13 Terhesség és/vagy szülőség

1.13.1 Tanácsadás, információ és támogatás a terhesség és/vagy szülőség, mint személyes körülményeivel kapcsolatban

A munkahelyi jelenlét figyelembevétele a teljesítménybónusz összegének meghatározásakor a munkavállalókkal szembeni diszkriminációt jelentheti szülősége alapján

A Hivatalhoz 2021-ben is érkeztek kérdések a munkavállalóktól az üzleti teljesítmény mértékének meghatározásával kapcsolatban. Az esetekben a munkáltatók a törvény szerint nem kötelező karácsonyi bónuszt más-más összegekben fizette ki az alkalmazottaknak, amelyet a dolgozók jelenléte alapján számítottak ki. A Hivatal kifejtette az ügyfeleknek, hogy a szülői, szülési vagy apasági szabadság miatti távollét okozta csökkenés a teljesítménybónuszban a szülőség és közvetve a nem személyes körülmények miatti diszkriminációt jelenti (mivel a szülői szabadságot leginkább a nők veszik igénybe, az apasági szabadságot pedig férfiak). A Hivatal az indoklásban tájékoztatta az ügyfeleket a Szlovén Köztársaság Közigazgatási Bíróságának IU 29/2020-21 sz. ítéletéről is, amely megerősítette a Hivatal azon döntését, amely szerint az esetben diszkriminációról van szó. Azt tanácsolta az ügyfeleknek, hogy figyelmeztessék a munkáltatókat a diszkriminációra, vagy nyújtsanak be javaslatot a Hivatalnál diszkrimináció kezelésére, amely lehet névtelen is. Ezzel befejeződtek a tanácsadási folyamatok. **(0702-252/2021, 0702-235/2021)**

A szülői szabadság igénybevétele nem lehet indok a munkaszerződés megszüntetésére

A Hivatalhoz egy olyan magánszemély fordult segítségért, akinek a szülési szabadsága letele után és az előző évi szabadsága igénybevétele után felmondták a munkaszerződését. A felmondás oka állítólag a munka hiánya volt, az ügyfél pedig azt állította, hogy az ok a terhessége és a szülői szabadsága igénybevétele. A Hivatal bemutatta az ügyfélnek az elbocsátás elleni védelem jogi kereteit ezekben az esetekben. Tájékoztatta, hogy amennyiben úgy ítéli meg, hogy a munkaszerződés megszűnésének indoka nem megalapozott, a munkáltató elbocsátása ellen az elbocsátás kézbesítésétől számított 30 napon belül panaszt nyújthat be az illetékes munkaügyi bírósághoz. A munkáltatónak az elbocsátásban írásban kell indokolnia az elbocsátás tényleges okát. Fontos, hogy ez egy valós és valóban létező ok legyen, amely nem takar el egy másik indokot, amit pedig bírósági úton is kellene bizonyítani, ha mégis úgy lenne. A Hivatal tájékoztatta az ügyfelet, hogy a terhességet és a szülőséget is megalapozatlan oknak tekintik a felmondásban. A szülők különleges védelmével kapcsolatban felhívta az egyén figyelmét a ZDR-1 115. cikkének azon rendelkezésére, amely szerint a munkáltató nem szüntetheti meg a munkaviszonyt a terhesség ideje alatt, valamint az egy éven aluli gyermeket szoptató munkavállalónak sem, amikor szülői szabadságot vesznek ki sűrített változatban teljes távollét formájában, és e szabadság felhasználását követően még egy további hónapig. A Hivatal arra biztatta az ügyfelet, hogy ha további segítségre van szüksége, forduljon ismét hozzá. Az ügyfél nem reagált a Hivatal magyarázatára. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. **(0702-117/2021)**

A „vis maior védelem” alkalmazása miatt nem érhetik negatív következmények a szülőket

Egy áthelyezett munkavállaló kérte ki a Hivatal véleményét és tanácsát. Úgy vélte, hogy az áthelyezés annak következménye, hogy időnként úgynevezett „vis maior védelmet” használt ki a gyermekei védelme érdekében a covid-19 járvány idején, mivel akkoriban a standard iskolák távoktatásban működtek. A Hivatal kifejtette az ügyfélnek, hogy a járvány miatt elfogadott, úgynevezett intervenciók jogszabályok szerint joga van a munkából távol maradni olyan esetekben, amikor vis maior miatt nem tudja végezni a munkáját, amely a karantén vagy az iskolák bezárásának egyéb körülményének következményeként fellépő gyermekvédelmi kötelezettsége miatt következik be. A Hivatal elmagyarázta az ügyfélnek, hogy milyen jogorvoslati lehetőségei vannak az áthelyezés ellen, és bemutatta a diszkrimináció-megállapítási eljárás lefolytatásának lehetőségét. Az ügyfél nem döntött a javaslat benyújtása mellett. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. (0702-33/2021)

A szoptató anyák nagyobb védelmet kapnak a foglalkoztatás terén

A Hivatal egy munkavállaló kereste meg a szoptató és nem szoptató anyákkal szembeni egyenlőtlen bánásmód miatt a munkajogban. A munkavállaló úgy ítélte meg, hogy diszkrimináció érte a szoptató anyákhoz képest, mert egészségügyi okokból nem szoptathat önállóan, így rövidebb ideig védett az elbocsátástól, mint a szoptató anyák esetében. A Hivatal elmagyarázta a munkavállalónak, hogy a szoptató anyák a nők különösen sérülékeny csoportját alkotják (három releváns tényező van jelen, nevezetesen: a női nem, az anyaság/szülőség és a szoptatás). A szoptató anyák többféle diszkrimináció áldozatává válhatnak amiatt, hogy élni kívánnak a munkahelyi szoptatási szünethez való jogukkal. A Hivatal kifejtette: a jogszabály arra törekszik, hogy jogi kerettel a lehető legnagyobb mértékben korlátozza az ilyen helyzeteket, és megvédje a nők e különösen kiszolgáltatott csoportját. A szoptató anyák nagyobb védelmet kapnak. Fontos megjegyezni, hogy az anyák a szoptatás körülményeitől függetlenül a munkavállalók különösen védett kategóriáját alkotják, és a szoptató és nem szoptató anyák nincsenek összehasonlítható helyzetben. Az ügyfél nem reagált a Hivatal magyarázatára. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. (0702-43/2021)

Nem szabad rosszabbnak ítélni munkája miatt azt a munkavállalót, aki a szülőségből származó jogait élvez

A Hivaltól több munkavállaló kért segítséget a munkateljesítményük értékelése során tapasztalt állítólagos diszkrimináció miatt. Úgy érezték, alacsonyabb éves értékelést kaptak a munkavégzésért a szülőség miatti rész munkaidő alkalmazása miatt. A Hivatal ismertette az ügyfelekkel, hogy melyek a teljesítményértékelés törvényileg előírt elemei, és rámutatott, hogy a munkáltató magyarázataiban milyen problémás indokokok voltak. A Hivatal bemutatta az ügyfeleknek jogi lehetőségeiket, és arra biztatta őket, hogy nyújtsanak be indítványt a diszkrimináció kezelésére. Az ügyfelek ezekben nem nyújtottak be javaslatokat. Ezzel befejeződtek a tanácsadási folyamatok. (0702-74/2021, 0702-244/2021, 0702-140/2021)

1.13.2 Diszkrimináció-megállapítás a terhesség és/vagy szülőség személyes körülmény miatt

Ha az üzleti teljesítmény vagy a karácsonyi bónuszok a munkavállaló munkahelyi jelenléte alapján vannak kiszámolva, az nem, anyaság/apaság és egészségi állapot alapján történő közvetett diszkriminációnak számít

A Hivatal 2021-ben több esetben állapított meg diszkriminációt a teljesítménybónusz vagy karácsonyi bónusz kifizetése során, amikor a munkáltatók a betegszabadság vagy szülői (szülési vagy apasági szabadság, gyermekgondozási szabadság) szabadság miatti távollétet használták kritériumként a karácsonyi bónusz kiszámításához. Ezekben az esetekben a munkáltatók csökkentették azoknak a munkavállalóknak a fizetését, akik betegszabadságon vagy szülői szabadságon voltak. A Hivatal az ügyekben – attól függően, hogy a kifizetés számítási kritériumait hogyan fogalmazták meg – közvetlen vagy közvetett diszkriminációt állapított meg. Ha a kritériumok közvetlenül a betegszabadsághoz vagy a szülői szabadsághoz kapcsolódnak, akkor közvetlen diszkriminációt állapított meg. Ha látszólag semlegesek voltak a munkavállaló személyes körülményei tekintetében és általánosságban a távolléthez fűződtek, akkor a diszkrimináció közvetett formáját állapította meg. Ez ugyanis akkor van jelen, ha egy látszólag semleges kritérium bizonyos személyi körülményekkel rendelkező személyt hátrányos helyzetbe hoz, ugyanakkor egy ilyen számítási mód nincs összhangban az arányossági tesztrel, amelyet a Hivatal minden esetben ellenőriz. Ezekben az esetekben a kritériumok minden munkavállalóra egyformán vonatkoztak, de közvetve hátrányos helyzetbe hozták a munkavállalókat egészségi állapotuk, szülői hovatartozásuk, terhességük és nemük miatt (mert csak nő lehet várandós, vagy csak férfiak vehetnek ki apasági szabadságot). Két kiadott határozat esetén a szabálysértő pert indított a Szlovén Köztársaság Közigazgatási Bírósága előtt, az eljárás jelenleg is folyamatban van. A Hivatal egy esetben határozatot hozott a teljesítménybónusz kiszámítása során történő diszkrimináció megállapítására irányuló eljárás felfüggesztéséről, mivel sem a kérelmező, sem az eljárásban felrótt jogsértő nem nyújtott be bizonyítékot állításaira. (0700-14/2020/7 sz. határozatok 2021.2. 22-ről, 0700-19/2021/7 2021. 7. 30-ról, 0700-4/2021/8 2021.9. 7-ről, 0700-14/2021/10 2021. 7. 9-ről, 0700-17/2021/12 2021.10. 6-ról, 0700-55/2020/17 2021.10. 11-ről, 0700-16/2021/10 2021.11. 18-ről, 0700-3/2021/6 2021.12.13-ról, Határozat az eljárás leállításáról 0700-1/2021/11 2021.10.11-ről).

A Hivatal közreműködött a szülési és betegszabadság miatti kisebb teljesítményprémiumok pótlásának elérésében

A Hivatalt egy magánszemély kereste meg, mert szülési és betegszabadság miatti távolmaradása végett alacsonyabb teljesítménybónuszt kapott. A javaslat szerint a munkáltató 2017., 2018. és 2019. évre a fizetés teljesítménybónuszra kijelölt részét a munkahelyi jelenléte alapján számította ki. A Hivatal a javaslatból adódó tényállás ellenőrzése érdekében felvilágosítási kéressel kereste meg a munkáltatót. A munkáltató a Hivatalnak küldött válaszában kifejtette, hogy a kérelmezővel úgy döntöttek, békés megoldást keresnek, és követik a Hivatal magyarázatait a teljesítménybónusz kiszámítása során a terhesség, szülőség és egészségi állapot személyes körülményeken alapuló közvetett diszkrimináció elkerülése érdekében. A kezdeményező tájékoztatta a Hivatalt, hogy a céggel a teljesítménybónusz tekintetében megfelelő megegyezést kötött, nevezetesen, hogy munkáltatója a teljes különbözetet minden korábbi évre visszamenőleg kifizette. A Hivatal ezután lezárta a diszkrimináció-megállapítási eljárást. (0700-18/2021 sz. döntés az eljárás leállításáról 2021.5.14-ről)

1.13.3 A szabályok diszkriminatív jellegének értékelése a terhesség és/vagy szülőség, mint személyes körülmény vonatkozásában

2021-ben a Hivatal nem végzett értékelést a szabályok diszkriminatív jellegéről a terhesség és/vagy szülőség, mint személyes körülmény vonatkozásában.

1.13.4 A Hivatal a terhesség és/vagy szülőség, mint személyes körülményre vonatkozó ajánlásai

Ajánlás a közelmúltban szült és határozott ideig dolgozó női munkavállalók jogi védelméről

A Hivatal azt javasolta, hogy az MDDSZ erősítse meg a nemrégiben szült és meghatározott ideig dolgozó női munkavállalók védelmét. Különösen a nemi alapú diszkrimináció, valamint a munkaviszonyban a nőkkel és férfiakkal szembeni diszkrimináció egyéb formáinak hatékonyabb jogi védelmére kötelezte el magát. Javasolta a különböző lehetséges megoldások feltárását is a biztonságosabb és folyamatosabb foglalkoztatás elérése érdekében. (0709-20/2021/1)

Az ajánlás állapota: ● Figyelembe véve.

Ajánlás a köztisztviselők értékeléséről

A Hivatal hatáskörének megfelelően körlevél kiadását javasolta a Közigazgatási Minisztériumnak, amelyben emlékeztetni kell minden állami szervet és közintézményt, hogy az éves teljesítményértékelés igazolt távollét miatti csökkentése közvetett diszkriminációt jelent, amelyet tilt a törvény, és a munkavállalók értékeléséért felelős személyek kötelesek ezt betartani az éves teljesítményértékelések kiosztásánál. **(0700-26/2020/42)**

Az ajánlás állapota: ● Figyelembe véve.

Ajánlás a Családi Törvénykönyv módosításával kapcsolatban

A Hivatal azt javasolta az MDDSZ-nek, hogy végezzen megfelelő módosítást a Családi Törvénykönyv átmeneti rendelkezéseiben, hogy a bíróságok is elrendelhessék ezeket a megosztott gondnokságokat minden 2019.4.15. előtt indult ügyben, amikor ez a gyermek mindenkifelett álló érdekét szolgálja. **(0709-34/2021/1)**

Az ajánlás állapota: ● Figyelembe nem véve.

1.14 Állampolgárság

1.14.1 Tanácsadás, tájékoztatás és támogatás az állampolgárság, mint személyes körülménnyel kapcsolatban

Tanácsadás az ügyfélnek az állampolgárságon és etnikai hovatartozáson alapuló állítólagos munkahelyi diszkriminációval kapcsolatban

Egy bolgár nemzetiségű ügyfél fordult segítségért a Hivatalhoz. Állítása szerint állampolgárságon és etnikai hovatartozáson alapuló diszkriminációban részesült, különösen a munkakörülmények és a foglalkoztatás tekintetében. Többek között sok munkáltatót említett lehetséges szabálysértőként, valamint adminisztratív egységeket és szociális munkaközpon-
tokat. A Hivatal kifejtette, mit jelent a diszkrimináció, és hogy a jelen ügyben nincs megadva minden olyan tény, amely alátámasztja azt az állítást, hogy megsértették a diszkrimináció tilalmát, és a bizonyítási teher a feltételezett jogsértőkre hárulna. Az állítása bizonyítása érdekében a diszkriminációt állító ügyfélnek konkrét körülményt kell bemutatnia ügyében, és legalább néhány olyan bizonyítékot be kell mutatnia, amelyekből arra lehet következtetni, hogy az esetben diszkrimináció történt. Az a pusztán állítás, hogy egy személlyel személyes körülménye miatt kevésbé jól bántak, nem elegendő a diszkriminációs-megállapítási eljárásban. A Hivatal kifejtette az ügyfélnek, hogy minden szabálytalanság és igazságtalanság nem minősül diszkriminációnak, és tájékoztatta őt a diszkrimináció-megállapítási eljárás lefolytatásának módjáról. Az ügyfél nem reagált a Hivatal magyarázatára. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. (0702-113/2021)

A munkáltatónak a munkára jelentkező állampolgárságára vonatkozó kérdésének elfogadhatósága a konkrét helyzettől függ

A Hivatalt az ügyfél egy állásinterjúval kapcsolatban kereste meg, amelyen a munkáltatója megkérdezte tőle, milyen állampolgársága van. Azon töprengett, hogy fel lehet-e tenni ilyen kérdést, vagy ez diszkrimináció. A Hivatal az ügyfélnek kifejtette, hogy mind a ZDR-1, mind a ZVarD kötelezi a munkáltatót arra, hogy a foglalkoztatás során egyenlő bánásmódban részesítse az álláskeresőket. A külföldiek foglalkoztatását és munkavállalását egyébként külön a Külföldiek foglalkoztatásáról, önfoglalkoztatásáról és foglalkozásáról törvény szabályozza. Ez a törvény szerint a külföldiek csak bizonyos csoportjai jogosultak a szabad munkaerőpiacra való belépésre, míg a külföldiek egyéb foglalkoztatását az abban a törvényben meghatározott külön eljárások szerint kell végezni. Emellett bizonyos esetekben az állampolgárság törvényi feltétele a megüresedett állásra való jelentkezésnek (pl. hadsereg, rendőrség, államigazgatás). Az ügyfél kérdéséből nem derült ki, milyen munkakörrel van szó, az ügyfélnek feltett állampolgárságra vonatkozó kérdés megfelelőségének megítélése pedig a konkrét helyzettől függ. Ha a munkavégzés feltételeinek vagy a munkavégzés módjának ellenőrzéséről van szó, akkor ez releváns kérdés lehet. Ugyanis egyes külföldieknek a foglalkoztatási intézet hozzájárulása vagy engedélye kell az idegnyomkához, amit a munkáltató szabályoz.

Ha azonban nem a munkaviszonnyal közvetlenül összefüggő információról van szó, és a munkáltató azért szeretné megtudni ezt az információt, hogy az álláskereső állampolgársága alapján diszkriminálja, akkor ez egy tiltott kérdés. Ezekben az esetekben az álláskeresőnek jogában áll megtagadni az ilyen kérdés megválaszolását. Az ügyfél nem reagált a Hivatal magyarázatára. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. **(0702-47/2021)**

Hozzáférés szociális lakásokhoz a Szlovén Köztársaság elutasított lakosai számára

A Hivatalt a Szlovén Köztársaság állandó lakosainak nyilvántartásából törölt személyek családjából származó ügyfél kereste meg. Mivel nem szlovén állampolgár vagy más Európai Unió tagállam állampolgára, és nem rendelkezik elismert kedvezményezetti státusszal, akit töröltek az állandó lakosok nyilvántartásából, ezért nem jogosult szociális lakáshoz jutni. A Hivatal tanácsot adott neki, hogyan tudna mégis részt venni az eljárásban, és milyen érvekkel éljen ennek során. Külön felhívta a figyelmet a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgáraival egyenlőtlenül bánó lakástörvény problémájára, és tanácsot adott az Európai Unió 2003/109/EK rendeletére. Az ügyfél nem reagált a Hivatal magyarázatára. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. **(0702-218/2021)**

Tanácsadás uniós polgárnak az öt évig érvényes lakcímbegyvezési igazolás kiállítására irányuló kérelem beadásának lehetőségéről

A Hivatalt egy bolgár állampolgár kereste meg, aki elmagyarázta, milyen akadályokba ütközik a lakcím-nyilvántartási igazolások megszerzése során. Azt állította, hogy diszkriminálva van más uniós állampolgárokhoz képest, akiknek ötéves tartózkodási engedélyt adtak ki. Kijelentette, hogy minden hónapban be kell szereznie a lakcímbegyvezési igazolást, mivel rövid távú munkaszerződése van. Azt is elmondta, hogy fényképét gyakran elutasítják az adminisztratív egységen, ezért mindig új fotót kell készítenie. Ez további költségekkel jár, és leterheli az idejét. A Hivatal az ügyfél kijelentéseivel kapcsolatban megkereséssel fordult a közigazgatási egységhez, hogy a bemutatott körülményekre tekintettel a lakcím-nyilvántartási igazolvány beszerzési eljárásában az ügyfél benyújthat-e nyilatkozatot a Szlovén Köztársaságban való tartózkodási szándékáról, hogy hosszabb időre kapjon igazolást (legfeljebb öt évre), valamint feltette neki a fényképek elutasításával kapcsolatos kérdést. A közigazgatási egység válasza azt mutatja, hogy egy adott közigazgatási egységnél változás történt, és ha a külföldiek megfelelnek a törvényi feltételeknek, akkor mostantól öt évig érvényes igazolást állítanak ki nekik, kivéve, ha az ügyfél kifejezetten kijelenti, hogy rövidebb ideig marad Szlovéniában. A Hivatal azt javasolta az ügyfélnek, hogy legközelebb uniós állampolgárként kifejezetten kérjen a közigazgatási egységtől ötéves bizonyítványt. A Hivatal a fényképek elutasításával kapcsolatban javasolta, hogy éljen az elektronikus fotótárból származó hivatkozási számos fotó (e-fotograf) lehetőségével, amelyet az arra jogosult fotós ad ki. A fényképet egy évig tárolják a központi elektronikus fotótárban, amely ez idő alatt korlátlanul felhasználható dokumentumok készítésére. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. **(0702-198/2021)**

Tanácsadás egy ügyfélnek a Szlovén Köztársaságban törölt lakos jogainak szabályozásával kapcsolatban

Az ügyfél apja levelét továbbította a Hivatalnak, amelyben közölte, hogy ő egyike a törölt lakosoknak, és segítséget kért tőle. A Hivatal kifejtette az ügyfélnek, hogy mind a Szlovén Köztársaság Alkotmánybírósága, mind az EJEB megerősítették határozataikban a törlés diszkriminatív jellegét. A Hivatal kihangsúlyozta, hogy a kitörölt státuszának megszerzésére nem tartozik a hatáskörébe. Az ügyfelet a közigazgatási egységhez irányította, de ha ez már döntött a letelepedési engedély kiadásáról, annak megtagadása esetén jogorvoslattal kell élni – fellebbezni a Belügyminisztériumnál. A Hivatal további kérdéseket tett fel annak érdekében, hogy további segítséget nyújtson az ügyfélnek. A Hivatal nem kapott választ. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. (0702-138/2021)

A sportcsapatban szlovén állampolgársággal nem rendelkező külföldiek számának korlátozása megengedhető, ha azt arányossági vizsgálat indokolja

Az egyik sportszövetség versenyszabályai előírják, hogy csak szlovén állampolgárok vehetnek részt nemzeti bajnokságokon, ami nem vonatkozik azokra a nemzeti bajnokságokra, ahol két külföldi játékos is indulhat, ezért az ügyfélt az érdekelte, hogy az ilyen korlátozások diszkriminatívak-e. A Hivatal rámutatott az EU Bíróság ítéletének arra az álláspontjára, miszerint már első ránézésre is jogosnak tűnik, hogy egy sportágban az országos bajnoki cím birtoklása hazai állampolgár számára van biztosítva, mivel ez az állampolgársági elem az országos bajnoki cím sajátosságának tekinthető. Emellett a csapatban a külföldi játékosok számának korlátozásának célja az is lehet, hogy elősegítse a helyi környékről érkező játékosok fejlődését és ezzel a sportág elterjedését. Másrészt a szabályozás célja az is lehet, hogy lehetővé tegye a sportág erősítését olyan más országok játékosával, ahol ez a sportág fejlettebb. A sportág sajátosságai olyanok, hogy kis számú élvonalbeli játékos is döntően valamelyik csapat oldalára tudja tolni az erőviszonyokat, miközben természetesen a csapatlétszám kérdése is aktuális. Ennek eredményeként egy sok külföldi játékosal rendelkező szlovén csapat le tudná győzni a többi csapatot, amelyeknek nem lenne lehetőségük ilyen minőségi külföldi játékosokat szerezni. A Hivatal kifejtette az ügyfélnek, hogy egy ilyen szabályozás akkor lehet megfelelő, ha azt legitim cél igazolja, és megfelel az arányosság elvének. Felkérte az ügyfelet, hogy nyújtson be javaslatot a diszkrimináció kezelésére. Az ügyfél nem döntött ez mellett. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. (0702-51/2021)

1.14.2 Diszkrimináció-megállapítás az állampolgárság, mint személyes körülmény miatt

2021-ben a Hivatal nem adott ki határozatokat az állampolgárság, mint személyes körülmény miatti diszkrimináció-megállapításokról.

1.14.3 A szabályok diszkriminatív jellegének értékelése az állampolgárság, mint személyes körülmény vonatkozásában

Nem diszkrimináció a külföldi hallgatók kizárása a szolidaritási támogatásból a covid-19 járvány idején

A Hivatalhoz olyan kezdeményezés érkezett, amelyben a kezdeményező kijelenti, hogy véleménye szerint a PKP7-ben a hallgatók szolidaritási támogatásának folyósítása során közvetett diszkrimináció történt, mivel a segélyre való jogosultság feltétele a szlovéniai állandó lakcím. Kizárták az intézkedésből azokat a nemzetközi hallgatókat, akik rendszeresen Szlovéniában tanulnak, élnek és dolgoznak. A Hivatal úgy értékelte, hogy a Szlovén Köztársaságban állandó lakóhellyel rendelkező felnőttek helyzete lényeges ténybeli és jogi elemeiben nem hasonlítható össze a Szlovén Köztársaságban állandó lakóhellyel nem rendelkező felnőttek helyzetével. Nincs olyan jogi vagy alkotmányos alap, amely alapján igazolható lenne, hogy a Szlovén Köztársaságban bejelentett ideiglenes lakóhellyel rendelkező hallgatók is részesüljenek egyszeri szolidaritási juttatásban. A szűken meghatározott gazdasági és szociális jogok vagy kedvezmények, amelyeket az ideiglenes lakosokat megilletik, egészen más jellegűek, és teljesen más célokat követnek, mint például a gyermeki jogok és a munkajogok védelme, ahol az ideiglenes és az állandó lakosok jogai egyenlőek. Emellett a Szlovén Köztársaságban végzett tanulmányok és az ideiglenes tartózkodási engedély megszerzése révén az egyén továbbra is fenntartja a járvány korlátozására irányuló intézkedésekből származó jogait és előnyeit, amelyeket azon ország kínál, amelyben állandó lakhelye van, vagy amelynek állampolgára. A fentiekre tekintettel a Hivatal úgy döntött, hogy nem végez részletesebb diszkrimináció-értékelést. A diszkrimináció-értékelés folyamata ezzel befejeződött. (050-7/2021/3)

A Hivatal értékelése szerint a szlovéniai tartózkodási hellyel nem rendelkező külföldiek bírósági illetékmentességének szabályozása nem diszkriminatív.

A Hivatal hivatali kötelességéből vizsgálta meg a külföldiek bírósági illetékmentességének szabályozását, nevezetesen azt a kérdést, hogy a Szlovén Köztársaságban (továbbiakban: SZK) állandó vagy ideiglenes lakóhellyel rendelkező külföldiek, illetve a Szlovén Köztársaságban lakóhellyel nem rendelkező külföldiek ki vannak-e zárva a bírósági illetékmentesség alól. A külföldi állampolgárok már a törvény alapján mentesültek a bírósági illeték alól, ha ezt nemzetközi szerződés előírja, vagy ha viszonyosság van érvényben. Ha e két feltétel egyike nem teljesül, a Szlovén Köztársaságban tartózkodó külföldiek nem mentesülnek a bírósági illetékek megfizetése alól. Ezért a külföldi állampolgárok csak akkor mentesülhetnek a bírósági illeték megfizetése alól, ha azt nemzetközi szerződés előírja, vagy ha viszonyosság van érvényben. A Hivatal úgy értékelte, hogy az olyan ország külföldi állampolgárai, amellyel a Szlovén Köztársaság nem kötött nemzetközi szerződést, vagy amelyre nem vonatkozik a viszonyosság feltétele (nem olyan harmadik ország állampolgárai, akik a 2003/8/EK irányelv 4. cikke értelmében jogszerűen tartózkodnak valamelyik tagállamban), jogalap hiányában nincsenek összehasonlítható helyzetben olyan külföldi ország állampolgáraival, amellyel a Szlovén Köztársaság nemzetközi megállapodást kötött, vagy amelyre vonatkozóan a viszonyosság érvényesül.

A Hivatal úgy értékelte, hogy az olyan országból érkező külföldiek, amelyekkel a Szlovén Köztársaság nem kötött megfelelő nemzetközi szerződéseket, illetve a viszonyosság hatálya alá nem tartozó külföldiek esetében a mentesség lehetőségének kizárása nem minősül diszkriminációnak, mivel az eltérő bánásmód jogos célon alapul, és úgy értékelte, hogy az e cél eléréséhez szükséges eszközök megfelelőek, szükségesek és arányosak. Ha egy ebbe a körbe tartozó külföldinek lehetőséget adnának arra, hogy bírósági illetékmentességet igényeljen, és a jogalap hiányában nem lehetne tájékozódni az anyagi helyzetéről, akkor a bírósági eljárásokban patthelyzet alakulna ki. Egy ilyen helyzet problémás lenne a hatékony bírói védelem szempontjából a per szükségtelen késedelem nélküli lefolytatása vagy az ésszerű időn belüli tárgyaláshoz való jog szempontjából. A diszkrimináció-értékelés folyamata ezzel befejeződött. (050-9/2019/5)

Megszűnt az idegenek kizárása a karantén negatív covid-19 teszttel történő megszüntetésének lehetőségéből, diszkrimináció nem állapítható meg

A Hivatal kezdeményezést kapott a karantén covid-19 negatív teszt történő megszüntetésének lehetőségéről, amit a szlovén állampolgároknak elismertek, de a külföldiek nem. Ezt a lehetőséget az akkor hatályos, a Covid-19 fertőző betegség leküzdését szolgáló, a Szlovén Köztársaságba történő beutazás feltételeinek meghatározásáról szóló rendelet (Szlovén Köztársaság Hivatalos Lapja, 196/20 és 204/20) rendelkezései biztosították. A kezdeményező rákérdezett egy olyan rendelkezés érvényességének okaira és céljára, amely szerint a karantén megszüntetése az új koronavírus jelenlétére vonatkozó negatív teszteredménnyel csak a Szlovén Köztársaság állampolgárai számára lehetséges. A Hivatal az ügyben felismerte a szabályozás diszkriminatív jellegét az állampolgárság személyes körülmény alapján. Ezt követően megállapította, hogy a Szlovén Köztársaság kormánya úgy módosította a vitatott rendelkezést, hogy a rendelkezés személyre, és már nem állampolgárra vonatkozott. Mivel a Kormány a következő rendeletben az esetleges diszkriminációt megszüntette, a Hivatal nem értékelte részletesebben a rendelet diszkriminatív jellegét. A diszkrimináció-értékelés folyamata ezzel befejeződött. (050-2/2021/3)

1.14.4 A Hivatal az állampolgárság, mint személyes körülményre vonatkozó ajánlásai

Recommendation aimed at the Draft Act Amending the Labour Market Regulation Act

A Hivatal azt javasolta az MDDSZ-nek, hogy a törvényjavaslatban pontosítsa a megfelelő foglalkoztatás újrafogalmazására, a közmunka időtartamának meghosszabbítására, valamint a Foglalkoztatási Szolgálat határozatai elleni fellebbezések elbírálására vonatkozó jogszabály-módosítási javaslatok céljait. Javasolta továbbá, hogy a törvényjavaslat egészítse ki és szüntesse meg a hatályos törvény azon rendelkezését, amely a külföldiek számára előírja a szlovén nyelv alapismeretének követelményét, mivel ez különbséget tesz a nyilvántartott munkanélküliek között állampolgárság (személyes körülmény) alapján, illetve közvetve más személyes körülmények alapján is. (0709-29/2021/1)

Az ajánlás állapota: ● A jogalkotási eljárás még folyamatban van.

Ajánlás a Covid-19 járvány második hullámának következményeinek enyhítésére irányuló intervenciós intézkedésekről szóló törvényre vonatkozóan (egyszeri szolidaritási juttatás újszülött után)

A Hivatal értékelte a Covid-19 járvány második hullámának következményeinek enyhítésére irányuló intervenciós intézkedésekről szóló törvényt (PKP7), és úgy ítélte meg, hogy a szabályozás indokolatlanul zárja ki azokat, akik ideiglenes lakcímmel rendelkeznek Szlovéniában és Szlovéniában is élnek. Ugyanis a törvény kiköti, hogy rendkívüli segélyben csak a Szlovéniában állandó lakhellyel rendelkező kedvezményezettek részesülhetnek. A Hivatal azt javasolta, hogy az MDDSZ haladéktalanul kezdje meg a törvény diszkriminatív jellegének felszámolását. **(050-9/2021/8)**

Az ajánlás állapota: ● Figyelembe nem véve. A Hivatal alkotmányossági felülvizsgálati indítványt terjesztett elő.

Ajánlás a Lakástörvény módosításáról szóló törvény tervezetével kapcsolatban

A Hivatal a lakbértámogatás mértékének módosítását (emelését) javasolta a Nemzetgyűlésnek a nonprofit bérleti díj összegének tervezett emelésére, egy olyan új rendelkezés meghozatalát, amely kifejezetten tiltaná a diszkriminációt az ingatlanhirdetésekből és az ingatlanpiacon. Javasolta továbbá a nonprofit bérlakások kedvezményezetti körének bővítését a tartósan nem uniós polgárok jogállásáról szóló 2003/109/EK irányelvnek megfelelően, valamint azt, hogy a törvény igazolja a bérlők egyenjogúságát biztosító pályázati kritériumokat a ZVarD szerint). **(0709-62/2020/2)**

Az ajánlás állapota: ● Figyelembe nem véve.

Ajánlás az ország elhagyásának tilalmáról

A Hivatal az országba történő beutazási és az országból történő kiutazási jogot korlátozó rendelet rendelkezéseire vonatkozó ajánlásában felhívta a figyelmet a védőoltásban nem részesülőkkel, a covid-19-en át nem esettekkel, valamint a bevándorlók és külföldi állampolgárok leszámazottjaival szembeni potenciális rosszabb bánásmódra. A Hivatal hozzátette, hogy a rendelettel, a fertőző betegségekről szóló törvényekkel és az Alkotmánnyal potenciálisan összeegyeztethetetlen az, hogy az ország elhagyását pénzbírság fizetéséhez kötik azok esetében, akik személyes körülményeik miatt nem felelnek meg a távozás feltételeinek. **(050-18/2021/3)**

Az ajánlás állapota: ● A rendelet lejártával figyelembe véve.

1.15 Tartózkodási hely vagy állandó lakóhely

1.15.1 Tanácsadás, tájékoztatás és támogatás a tartózkodási hely vagy állandó lakhely, mint személyes körülménnyel kapcsolatban

Az állandó lakóhelytől függően eltérő szintű társfinanszírozás nem feltétlenül jelent tartózkodási hely alapján történő diszkriminációt

A Hivatal egy olyan lány apja kereste meg, aki fogyatékosága miatt napi kezelésre került egy intézetbe. Az Oktatási, Tudományos és Sportminisztérium csak az iskolai naptár idejére vonatkozó költségeket fedezi, az ezen az időszakon kívüli nem standard tevékenységek költségeit pedig a szülők állják. Az intézet megegyezett az önkormányzatokkal a nem standard tevékenységek (azaz iskolai naptáron kívüli kezelés) társfinanszírozási lehetőségéről. Az önkormányzatok különbözőképpen fedezik a költségeket, egyesek teljes egészében, mások részben. Az ügyfél azt állítja, hogy az állandó lakóhely miatt diszkrimináció következik be, mivel az intézmény egyazon védelmi programon belül a nem standard tevékenységeket a szülőknek különböző módon számítja fel, egyeseknél évente, másoknál havonta. A Hivatal kifejtette, hogy az eltérő felszámítás (havi, éves) valójában nem jár eltérő hatással. A felhasználók szüleit terhelő befizetések összege között azonban eltérések mutatkoznak, mivel önkormányzattól függ, hogy milyen összegű támogatást nyújtanak a nem standard programok társfinanszírozásához. A Hivatal kifejtette, hogy a társfinanszírozás az egyes önkormányzatok belátása szerint történik, és az önkormányzat eredeti hatásköreinek gyakorlásához tartozik. Kifejtette azt is, hogy a szlovén társadalomban az önkormányzatok konkrét segítsége mellett léteznek más formái is az anyagilag veszélyeztetett személyek megsegítésének, amelyeket vagy az állam, vagy az önkormányzatok kínálnak. A Hivatal az ügyfélnek kifejtette, anyagi veszélyeztetettség esetén a szülők különféle segítséget kérhetnek, többek között a gyermekgondozási költségek fedezése céljából. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. **(0702-241/2021)**

A napelemes erőmű építésének elutasítása a műemléki védettségű épületek esetében nem diszkrimináció

A Hivatal levelet kapott egy ügyféltől, aki nehézségekbe ütközött a naperőmű építése során. Mivel az erőműnek tervezett ingatlant műemléki védelem alatt álló épületek veszik körül, az ilyen építkezés el vannak utasítva, és ezzel az ügyfél önellátási jogába beleszólnak. Az ügyfél állandó lakóhely alapján történő diszkriminációt állított. A Hivatal kifejtette, hogy a napelemes erőmű létesítésének és építésének feltételei között szerepelhetnek műemlékvédelmi kivételek, amely nem az ügyfél lakóhelyéhez, hanem az épület státuszához kapcsolódnak. Kifejtette, hogy végleges álláspontot a megállapítási eljárás után foglalhat el. Felszólította az ügyfelet, hogy nyújtson be javaslatot a diszkrimináció kezelésére, és mutasson be minden dokumentumot is. Az ügyfél nem döntött az eljárás lefolytatása mellett. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. **(0702-158/2020)**

A Szlovéniában és Horvátországban eltérő istentiszteleti szabályozás a covid-19 idején nem diszkrimináció kérdése

A Hivatal az új koronavírus-járvány elleni intézkedésekkel kapcsolatban kapott kérdést egy ügyféltől az istentisztelet szlovéniai szabályozására vonatkozóan. A Szlovén Köztársaság területén egy hívőre harminc négyzetméter volt a korlátozás. Horvátország ugyanazt a kérdést másként szabályozta, nevezetesen hét négyzetméteres határt írt elő személyenként. A Hivatal kifejtette, hogy nem ismert fel olyan egyenlőtlen bánásmódot, ami az ügyfél személyes körülményei miatt történt volna. Minden ország olyan intézkedéseket fogad el, amelyek a saját területén hatályosak, és egyformán vonatkoznak a területén tartózkodó minden személyre, tekintet nélkül az országon belüli lakóhelyükre. Az ügyfél nem reagált a Hivatal magyarázatára. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. (0705-47/2020/2)

1.15.2 Diszkrimináció-megállapítás a tartózkodási hely vagy állandó lakóhely, mint személyes körülmény miatt

Együttes hulladék-égetési terület a Šoštanji Hőerőműben

A Hivatal javaslatot kapott diszkrimináció kezelésére a Šaleška-völgy lakosaitól, ugyanis diszkriminációt állítottak a Šoštanji Hőerőműben (TEŠ) meghirdetett nem veszélyes hulladék együttes égetése miatt. A javaslatból az következett, hogy a tevékenység állítólagosan diszkriminatív volt, mivel a Šaleška-völgy lakosait állandó lakóhely személyes körülményük alapján diszkriminálták. Az együttes hulladék-égetési művekről és az együttes hulladék-égetési készülékekről szóló rendelet is állítólag diszkriminatív, amely lehetővé teszi a hulladékok ilyen együttes égetését a TEŠ-ben. A rendelet eltérő kibocsátási határértékeket szabályoz az égetésre és az együttégetésre. A Hivatal előtti eljárás során a TEŠ-nél a hulladék-együttégetési tervet visszavonták, így a diszkrimináció egyik eleme, azaz a jogba, érdekebe, haszonba való beavatkozás megszűnt. A fentiekre tekintettel a Hivatal a kezelési javaslatot elutasította. A határozat jogerős lett (0700-9/2020/21 sz. rendelet 2021.9.8-ról)

Állandó lakóhely alapú diszkrimináció megállapítása az egészséges lakókörnyezet megőrzése tekintetében

A Hivatal javaslatot kapott diszkrimináció kezelésére annak a régióknak a lakosságától, ahol komlótermesztési tevékenység terjed. Állandó lakóhelyen alapuló diszkriminációt állítottak, valamint az egészséghez és az egészséges lakókörnyezethez való joguktól való megfosztást. A Hivatal megállapította, hogy az előterjesztők állításai a környezetvédelem és a komlótermelés területét szabályozó jogrend hiányosságára vonatkoznak, ugyanis nincsenek meg szabva a kibocsátási határértékek, termőföld kellő távolsága a településektől, valamint a kötelezettségek nem teljesítése és az illetékesek felügyelői intézmények ellenőrzésének hiánya is problémát jelent. A Hivatal megállapította, hogy az ügyben nem lehetett olyan összehasonlító csoportot azonosítani, amelynek helyzete lényegében megegyezne a völgy lakóival. Az összehasonlító csoport elengedhetetlen feltétele a diszkrimináció megállapításának. Mivel ezt nem sikerült beazonosítani, a Hivatal a diszkriminációt nem tudta megállapítani, de az ügyről tájékoztatta az ombudsmant, és átadta neki az ügyet. A határozat jogerős lett (0700-40/2019/21 sz. határozat 2021.12.15-ről)

1.15.3 A szabályok diszkriminatív jellegének értékelése a tartózkodási hely vagy lakóhely, mint személyes körülmény vonatkozásában

A Hivatal szerint diszkriminatív a gyermek születése utáni szolidaritási segély igénybevehetőségének korlátozása a Szlovéniában állandó lakóhellyel rendelkezőkre

A Hivatal a covid-19 járvány második hulláma következményeinek enyhítését segítő intervenciós intézkedésekről szóló törvény (PKP7) 101. cikkének értékelte diszkriminatív jellegét. Ez a cikk az új koronavírus-járvány előtt, alatt és azt követően egy évvel, azaz 2022. június 15-ig született gyermekek egyszeri szolidaritási támogatásának értékét és feltételeit határozza meg. A Hivatal úgy értékelte, hogy a szabályozás indokolatlanul zárja ki a szociális ellátásból azokat, akik csak tartózkodási hellyel rendelkeznek Szlovéniában és Szlovéniában is élnek. Ugyanis a törvény kiköti, hogy rendkívüli segélyben csak a Szlovéniában állandó lakóhellyel rendelkező kedvezményezettek részesülhetnek. Ezért a Hivatal értékelése szerint egyes személyeket az állandó lakóhely és az állampolgárság személyes körülményeik alapján diszkriminálja. Mivel a diszkrimináció áldozatai gyerekek, a Diszkrimináció elleni védelemről szóló törvény értelmében a diszkrimináció súlyosabb formájáról van szó. A Hivatal azt javasolta a Munkaügyi, Családügyi és Szociális Minisztériumnak, hogy haladéktalanul indítsák meg a törvény diszkriminatív jellegét megszüntető eljárást, ellenkező esetben kérelmet nyújt be az Alkotmánybírósághoz, hogy a Diszkrimináció elleni védelemről szóló törvénynek megfelelően vizsgálja felül a szabályozás alkotmányosságát. A minisztérium nem követte az ajánlást, ezért a Hivatal kérelmet nyújtott be a PKP7 101. cikke alkotmányosságának felülvizsgálatára. Javasolta az Alkotmánybíróságnak, hogy az ügyet kiemelten kezeljék, mivel a szóban forgó ügy a Hivatal álláspontja szerint a diszkrimináció súlyos formája. A diszkrimináció áldozatai olyan gyermekek, akiknek a rendkívüli szolidaritási segélyt szánják, és a diszkrimináció tömeges is. A Hivatal szerint a szabályozás nem egyeztethető össze az Alkotmány 2., 3a., 8., 14., 15., 50., 53. és 56. cikkeivel, az Emberi Jogok és Alapvető Szabadságok Védelméről Szóló Európai Egyezmény egyes cikkeivel, az Európai Szociális Chartával, a Szociális, Gazdasági és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya és a Gyermekek Jogairól Szóló Egyezményvel. Az Alkotmánybíróság előtti eljárás még folyamatban van. (050-9/2021/7)

1.15.4 A Hivatal ajánlásai a tartózkodási hely vagy állandó lakóhely, mint személyes körülményre vonatkozóan

Ajánlás a Covid-19 járvány második hullámának következményeinek enyhítésére irányuló intervenciós intézkedésekről szóló törvényre vonatkozóan (egyszeri szolidaritási juttatás újszülött után)

A Hivatal értékelte a Covid-19 járvány második hullámának következményeinek enyhítésére irányuló intervenciós intézkedésekről szóló törvényt (PKP7), és úgy ítélte meg, hogy a szabályozás indokolatlanul zárja ki azokat, akik ideiglenes lakcímmel rendelkeznek Szlovéniában és Szlovéniában is élnek. Ugyanis a törvény kiköti, hogy rendkívüli segélyben csak a Szlovéniában állandó lakhellyel rendelkező kedvezményezettek részesülhetnek. A Hivatal azt javasolta, hogy az MDDSZ haladéktalanul kezdje meg a törvény diszkriminatív jellegének felszámolását. **(050-9/2021/8)**

Az ajánlás állapota: ● Figyelembe nem véve. A Hivatal alkotmányossági felülvizsgálati indítványt terjesztett elő.

1.16 Családi állapot

1.16.1 Tanácsadás, tájékoztatás és támogatás a családi állapot, mint személyes körülménnyel kapcsolatban

A Hivatal 2021-ben nem nyújtott tanácsadást és támogatást a családi állapot, mint személyes körülménnyel kapcsolatban.

1.16.2 Diszkrimináció-megállapítás a családi állapot, mint személyes körülmény miatt

2021-ben a Hivatal nem adott ki határozatokat a családi állapot, mint személyes körülmény miatti diszkrimináció-megállapításokról.

1.16.3 A szabályok diszkriminatív jellegének értékelése a családi állapot, mint személyes körülmény vonatkozásában

A Hivatal szerint az orvos-biológiailag asszisztált mesterséges megtermékenyítési eljárásokhoz való hozzáférést szabályozó szabályozások diszkriminatívak a házastársi vagy házasságon kívüli kapcsolatban nem élő meddő nőkkel szemben

A Hivatal úgy értékelte, hogy az orvos-biológiailag asszisztált mesterséges megtermékenyítési eljárásokhoz való hozzáférést szabályozó jogszabályok diszkriminatívak a házastársi vagy házasságon kívüli kapcsolatban nem élő meddő nőkkel szemben. Ezek a nők nem jogosultak teherbeesési segítségre pusztán azért, mert egyedülállóak, elváltak, özvegyek, vagy más típusú párkapcsolatban vagy közösségben élnek, beleértve az azonos neműek élettársi kapcsolatát is. A Hivatal szerint megalapozatlan és indokolatlan az a kedvezőtlenebb bánásmód, amelyben az ilyen nők részesülnek ez a személyes körülményük miatt az egészségügy területén. Ezért kérelmet nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, hogy végezzenek alkotmányossági vizsgálatot az orvos-biológiailag asszisztált mesterséges megtermékenyítési eljáráshoz való hozzáférést szabályozó törvények esetében. Az Alkotmány 14. paragrafusa szerint ugyanis az emberi jogok személyes körülményre való tekintet nélkül mindenkit megilletnek, az Alkotmány 55. cikke pedig mindenkinek biztosítja a gyermek születése kérdésében való döntés szabadságát. Az SZK Alkotmánybírósága előtti eljárás még folyamatban van. . (050-1/2017/24)

1.17 Minden személyes körülmény

1.17.1 Tanácsadás, tájékoztatás és támogatás

A Hivatal 2021-ben nem nyújtott tanácsadást és támogatást az összes személyes körülményrel kapcsolatban egyszerre.

1.17.2 Diszkrimináció-megállapítás

2021-ben a Hivatal nem adott ki határozatokat diszkrimináció-megállapításokról az összes személyes körülmény miatt egyszerre.

1.17.3 A szabályok diszkriminatív jellegének értékelése

2021-ben a Hivatal nem végzett értékelést a szabályok diszkriminatív jellegéről egyszerre az összes személyes körülménnyel kapcsolatban.

1.17.4 A Hivatal ajánlásai

Ajánlás a covid-19 tesztelés hozzáférhetőségére és ingyenességére

A Hivatal azt javasolta a kormánynak, hogy a HAG-tesztekkel való tesztelést továbbra is általánosan és ingyenesen hozzáférhető legyen. [\(050-32/2021/9\)](#)

Az ajánlás állapota: ● Figyelembe véve.

Ajánlás a 2021–2030-as nemzeti felsőoktatási programról

A Hivatal javasolta az eltérő személyes körülményekkel rendelkező hallgatók esélyegyenlőségének tényleges biztosításának nyomon követését célzó új célok és intézkedések bevezetését a programba, speciális ösztöndíjak bevezetését a speciális igényű hallgatók számára, valamint a pedagógiai személyzet képzésének és tudatosításának ösztönzését az emberi jogok védelme és a speciális igényű tanulók diszkriminációja elleni intézkedések terén. [\(0070-19/2021/1\)](#)

Az ajánlás állapota: ● A törvény még az elfogadás folyamatában van.

Ajánlás a Fogyasztóvédelmi törvényről szóló törvényjavaslatról

A Hivatal javasolta az MGRT-nek, hogy foglaljon törvénybe egy egyértelmű rendelkezést, amely tiltja a fogyasztókkal szembeni diszkriminációt; kötelezettségeket a fogyatékkal élő fogyasztók kommunikációhoz való hozzáféréseinek biztosítására a megfelelő nyelveken és írásmódokon, valamint az egyenlőtlenségre, intoleranciára és gyűlöletre ösztönző reklámok tilalmát. (0070-14/2021/1)

Az ajánlás állapota: ● A jogalkotási eljárás még folyamatban van.

Ajánlás a 2025-ig tartó nemzeti programról a mesterséges intelligencia fejlesztésének és használatának elősegítésére a Szlovén Köztársaságban

A Hivatal az MJU-nak tett ajánlásában kihangsúlyozta, hogy a diszkrimináció tilalmának megsértése jelenti az egyik legfontosabb kockázatot az emberi jogok számára a mesterséges intelligencia fejlesztése és alkalmazása kapcsán, ezért javasolta, hogy ezt a kérdést, avagy kockázatot a program keretein belül külön emeljék ki. (382-3/2021/1)

Az ajánlás állapota: ● A tervezet kiegészítésével figyelembe véve.

Ajánlás a Szlovén Köztársaság Jogi Információs Rendszerének (Pravno-informacijski sistem RS) hozzáférhetőségéről

A Hivatal az összes jogi és természetes személy jogbiztonságának biztosítására tekintettel azt javasolta a SZK Kormányának, hogy biztosítson hozzáférést a Szlovén Köztársaság Jogi Információs Rendszeréhez (PISRS), mint a hatályos jogszabályokhoz való központi ingyenes adatforráshoz. (0702-93/2021/2)

Az ajánlás állapota: ● Figyelembe véve.

1.17.5 Oktatás és tudatosságnövelés

Polgári Jogi Bírói Iskola

Az Igazságügyi Minisztérium Igazságügyi Képzési Központja szervezésében 2021. március 25-én a Polgári Jogi Bírói Iskola 2020-ban megszervezte az „Új jogi fogalmak a diszkriminációellenes jog területén” előadást. Az előadásban bemutatta a diszkriminációellenes jog területén (és mellette) kialakuló szlovén terminológiát, valamint a diszkrimináció formáival, a diszkrimináció tilalma alóli kivételekkel, a speciális intézkedésekkel és az egyéni személyes körülményekkel kapcsolatos terminológiát. A terminológia bemutatásával a résztvevők mélyrehatóan megismerkedtek a diszkriminációellenes joggal, valamint a döntéshozatal során kezelendő jogi, elméleti és gyakorlati kérdésekkel.

Kerekasztal az egyenlőségről az üzleti környezetben

2021. május 12-én Miha Lobnik, a Hivatal vezetője is részt vett a Fiatal Projektmenedzserek diákszervezet által szervezett kerekasztalon a Projektmenedzsment Nap alkalmából, ahol bevezetésül bemutatta a Hivatal létrejöttét és munkásságát, valamint a rendszerszintű munkáját a különböző feladatok során. Kiemelte, hogy a cégek kötelesek védelmet nyújtani alkalmazottjaiknak és szolgáltatásaikat igénybe vevőiknek is a diszkrimináció ellen. Beszélt a szlovéniai diszkrimináció területén kialakult általános helyzetről, és bemutatott néhány adatot az Hivatal közvélemény-kutatásából, pl. hogy minden ötödik szlovén úgy véli már élt át diszkriminációt, leggyakrabban a munka és a foglalkoztatás területén. Miha Lobnik vezető gyakorlati kérdésekre is válaszolt, hogyan kell a cégeknek fellépniük a diszkriminatív alkalmazottakkal szemben.

Kerekasztal a mesterséges intelligencia etikai dilemmáiról

A Hivatal képviselője 2021. június 17-én aktívan részt vett a Nova Ljubljanska banka (NLB) A mesterséges intelligencia etikai dilemmái című kerekasztalán, amely egy mesterséges intelligencia alapú, magánszemélyek hitelképességét, felmérő számítógépes alkalmazás fejlesztésére kiírt nyilvános pályázat keretében zajlott. Bemutatta a Hivatal törvény szerinti hatásköreit és feladatait, valamint a diszkrimináció különböző formáit és területeit, amelyek leginkább kapcsolódnak a mesterséges intelligencia alapú technológiákhoz.

A mesterséges intelligencia szabályozása etikai és emberi jogi szempontból Nemzetközi konferencia

Szlovénia Európai Uniói Tanácsának elnöksége keretében 2021. június 20-án nemzetközi konferencia zajlott a mesterséges intelligencia szabályozásáról (Regulation of Artificial Intelligence – Ethical and Fundamental Rights Aspects), amelyet az Igazságügyi Minisztérium szervezett. A legmagasabb politikai szintű rendezvény azokra az emberi jogokat és egyenlő bánásmódot fenyegető kockázatokra figyelmeztetett, amelyeket a mesterséges intelligencia alkalmazása okoz az élet számos területén. A konferencián a Hivatal és az Equinet képviselőjében Miha Lobnik, a Hivatal vezetője is részt vett. Kihangsúlyozta, hogy a mesterséges intelligencia területe az egyik legizgalmasabb, hisz hozzájárulhat az emberek életminőségének javításához. A mesterséges intelligencia bevezetése ugyanakkor kockázatot jelent, és valójában veszélyezteti az olyan emberi jogok tiszteletben tartását, mint az egyenlő bánásmóddhoz és az esélyegyenlőséghez való jog. A Hivatal vezetője kifejtette, még mindig ritkán történnek feljelentések az algoritmikus döntéshozatal miatt, ami a mesterséges intelligencia működésének titkosságára is visszavezethető. Kihangsúlyozta azt is, hogy a mesterséges intelligencia használatával foglalkozó állami szervek szakértőit be kell vonni a mesterséges intelligencia használatát szabályozó jogszabályok kidolgozásába, hogy megvédjük az embereket a diszkriminációtól.

Webinárium az igazságügyi alkalmazottak számára

„Az EU diszkriminációellenes jogának alkalmazása – webinárium igazságügyi alkalmazottaknak” című szemináriumon, amelyet az Európai Jogi Akadémia szervezett 2021. szeptember 3-án, és amelyre a SZK Igazságügyi Minisztériumának Igazságügyi Képzési Központjában került sor, a Hivatal képviselője előadást tartott a Jogérvényesítés: jogorvoslatok, szankciók és megoldások diszkrimináció esetén címmel. Bemutatta a diszkrimináció esetén alkalmazható jogorvoslatokat, az igazságtalanságok és az illetékes hatóságok által kiszabható szankciók elleni lehetséges jogorvoslati módokat, valamint az ezen a területen felmerülő problémák egyéb lehetséges megoldásait (egyezség, közvetítés). Bemutatta a különböző EU-tagállamokból származó eseteket az európai diszkriminációellenes törvény végrehajtásával összefüggésben.

Szlovén Szociológiai Találkozó 2021: Pandémiai társadalom

A Hivatal képviselői részt vettek a Szlovén Szociológiai Társaság 2021. évi Pandémiai társadalom című találkozásán, amelyet 2021. szeptember 24-én és 25-én szerveztek online. A találkozó fő témája a covid-19 járvány volt, a résztvevők különböző kerekasztal-beszélgetéseken beszéltek a járvány társadalmi következményeiről, valamint olyan témákról, mint az időskor, a nemek közötti egyenlőtlenség, az oktatás és még sok más téma. A Hivatal képviselője több panelen is részt vett a beszélgetésekben, és ismertette a Hivatal hatásköreit és néhány konkrét tevékenységét.

Az esélyegyenlőség ellentmondásai kerekasztal

Miha Lobnik, a Hivatal vezetője 2021. október 8-án részt vett a Szlovén Szociális Kamara XXVII. napjain Az esélyegyenlőség ellentmondásai kerekasztal keretein belül, ahol a Hivatal bemutatta hatásköreit és feladatait mint független állami szerv, amely a diszkrimináció elleni védelemre van specializálódva. Kifejtette, hogyan nyújt tanácsadást az embereknek, és hogyan állapít meg diszkriminációt egyéni esetekben. Társadalmi szinten mutatta be a Hivatal munkáját, hangsúlyt fektetve a szociális védelemre.

A Szlovén Szociális Kamara Napjain Miha Lobnik, a Hivatal vezetője bemutatta a Hivatal társadalmi szintű működését, hangsúlyt fektetve a szociális védelemre.

Konferencia a gyűlöletbűncselekményekről

„A gyűlöletbűncselekmények és a gyűlöletbeszéd felszámolása – Hatékony küzdelem a gyűlöletbeszédrel és gyűlöletkeltéssel szemben, valamint az áldozatok védelme” konferencián, amelyet a Szlovén Köztársaság Igazságügyi Minisztériuma szervezett 2021. október 28-án az Európai Bizottsággal együttműködésben az EU Tanácsának szlovén elnöksége alatt, a Hivatal képviselője előadást tartott Az Esélyegyenlőségi Biztosi Hivatal szerepe az online gyűlöletbeszéd kezelésében címmel. Bemutatta a Hivatal hatásköreit és azt, hogy a Hivatal hogyan járhat el a ZVarD alapján, és már járt el az online diszkriminatív beszéd esetén. A Hivatal hatáskörökkel való felhatalmazása a diszkriminatív beszéd, megjegyzés és publikáció terén azt a célt szolgálja, hogy ezzel lehetőséget teremtsünk a gyűlöletbeszéd azon eseteinek kezelésére, amelyekre nem terjed ki a büntetőjogi rendszer.

1.17.6 A Hivatal együttműködése a civil társadalommal

Találkozó a Platforma Sloga képviselőivel a 2030-a fenntartható fejlődési napirend megvalósításáról

Május 6-án a 36 civil szervezetet tömörítő Platforma Sloga kezdeményezésére a Hivatal munkatársai online találkoztak a szervezetek képviselőivel. A találkozó célja a tevékenységek kölcsönös bemutatása volt, a SLOGA képviselői pedig részletesebben beszéltek arról a fejlesztési együttműködésről, amelyet a platform az EU Tanácsának szlovén elnöksége alatt kívánt kiemelni. A találkozón a 2030-as fenntartható fejlődési napirend megvalósításáról is szó esett, mind a fejlesztési együttműködési politikák keretében, mind itthon Szlovéniában. Az egyenlőtlenségek felszámolása a 2030-as napirend átívelő kérdése, és a napirend egyes témái közvetlenül is bekerülnek a szlovén külpolitika (a nemek közötti egyenlőség) tartalmába. A SLOGA többek között „felügyelői” (watchdog) funkciót lát el a 2030-as napirend megvalósítása során. Ebben a témában árnyékjelentések is készülnek. Kifejtették, hogy a szlovéniai SLOGA platform fő célja, hogy az állam a GDP 0,4%-át fordítsa nemzetközi fejlesztési együttműködési projektekre, ami egyben Szlovénia nemzetközi kötelezettségvállalása is. Szlovéniában a SLOGA az úgynevezett globális tanulás népszerűsítésében is részt vesz, amelynek középpontjában az emberi jogok tudatosítása, valamint azok előmozdítása áll a globális szolidaritás összefüggésében. Ebben fontos szerepet játszik az egyenlőtlenségek felszámolásának kérdése.

1.18 Egyéb körülmények, amelyek nem számítanak személyes körülményeknek a ZVarD szerint

Az alábbiakban bemutatott ügyek olyan esetek, amelyeket az *egyéb személyes körülmények* közé lehetne sorolni, azonban a Hivatal nem ismerte fel őket személyes körülményként. Ugyanis ezek olyan tulajdonságok, amelyeket az egyén befolyásolni tud, és könnyen lemondhat róla, valamint választás kérdése is lehetnek. Ezek az egyén nem megváltoztathatatlan és elidegeníthetetlen tulajdonságai, amelyeket szabályozások vagy nemzetközi egyezmények külön védenek.

Egyéb olyan személyes körülmények, amelyeket a Hivatal 2021-ben nem ismert fel személyes körülményként:

- PCT feltétel (átesettség, beoltottság, tesztelés),
- védőeszközök használatának kötelezettsége,
- önálló tesztelés,
- munkahely,
- munkavállalási státusz, egyéni vállalkozói státusz,
- az egyéni vállalkozók nyilvántartásába való bejegyzésének dátuma,
- devizában kapott fizetés,
- foglalkozás,
- tudományos cím.

1.18.1 Tanácsadás, tájékoztatás és támogatás

PCT feltétel (átesettség, beoltottság, tesztelés)

A védőoltás feltétele a munkafeladatok ellátásához elvileg nem minősül diszkriminációnak

A Hivatalt többször is felkereste az egyik szakszervezet a PCT-feltétel diszkriminatív jellegével kapcsolatban. A szakszervezet a (nem) beoltott munkavállalók személyes adataival való jogellenes visszaélést, az egyenlőség és egyéb, a munkaviszonyból származó alapvető jogok megsértését, valamint a munkavállalók a feletteseik általi zsarolását állította, pontosabban azt, hogy a beoltottságot szabták ki feltételként a munkafeladatok kiosztása során, hogy az alkalmazottak döntsenek az egyébként szabadon választható covid-19 elleni oltás mellett. A Hivatal kifejtette a szakszervezetnek, hogy ezek a vádak más állami szervek hatásköreibe tartoznak. A diszkrimináció szemszögéből kifejtette a szakszervezetnek a Hivatal PCT feltétellel kapcsolatos álláspontját, mégpedig azon munkavállalók diszkriminációjára vonatkozóan, akik egészségügyi okok miatt nem kaphatnak védőoltást, illetve akik vallásuk vagy meggyőződésük miatt utasítják el a védőoltást.

Ezt azonban a Hivatal csak külön tudja megállapítani egyéni esetben. Azt tanácsolta a szak-szervezetnek, hogy amennyiben a munkavállalók valamelyike a kivételek valamelyikére hivatkozik, egyéni feljelentést nyújtson be, és indokolja meg személyes körülményét vagy körülményeit. A Hivatal a többi kérdéssel kapcsolatban – állítólagos bűncselekmények és egyéb, nem diszkriminatív joggal összefüggő szabálysértések – nem foglalhat álláspontot. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. (0702-146/2021)

Az államigazgatási rendeletben meghatározott PC (átesettség vagy beoltottság) feltétele nem a diszkrimináció, hanem a törvényesség alkotmányossági elvének való megfelelés kérdését veti fel

A Hivatalt egy államigazgatási alkalmazott kereste fel, akinek a munkájához teljesítenie kell a PC (átesettség vagy beoltottság) feltételt. Az államigazgatásban dolgozók PC-feltételét a SARS-CoV-2 vírus terjedésének megfékezését célzó PCT feltételnek való megfelelés módjáról szóló rendeletet határozta meg. Kijelentéseiből egyértelműen kiderült, hogy a Szlovén Köztársaság Kormánya már korábban is figyelembe vette az egyik lehetséges kivételt, amely esetében a PC-feltétel megengedhetetlen egyenlőtlen bánásmódot jelenthet – azok a munkavállalók, akiket egészségügyi okokból nem szabad beoltani. Az úgynevezett megfelelő munkarendváltoztatást biztosították számukra. A többi csoport esetében nem biztosítottak kivételeket. A Hivatal kifejtette, hogy a PC-feltétel nem a diszkrimináció kérdését veti fel, hanem a rendeletben rögzített feltételnek a törvényesség alkotmányos elvének való megfelelését a Fertőző betegségekről szóló törvény, a Foglalkoztatási törvény és a Munkahelyi biztonságról és egészségről szóló törvény tükrében. Az ügyfélnek kifejtette, hogy az alkotmányossági felülvizsgálati kérelmet már benyújtottak az Alkotmánybírósághoz, amely az egyetlen, amely hatályon kívül helyezheti a rendeletet, ha a Szlovén Köztársaság kormánya magát a rendeletet nem változtatja meg. Kifejtette továbbá az ügyfélnek, hogy egyéni szinten a munkavállalónak lehetősége van feljelentést tenni a Munkaügyi Felügyelőségnél a nem beoltottság negatív következményei ellen, a munkaszerződés felmondása ellen pedig a ZDR-1 szerint lehetősége van bírósági védelemhez jutni. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. Az Alkotmánybíróság 2021.11. 29-én a U-I-210/21-25 sz. határozattal eldöntötte, hogy a PC-feltétel alkotmányellenes. (0702-210/2021)

A legkiszolgáltatottabbak védelmét szolgáló idők otthona látogatásának PCT-feltétele nem diszkrimináció

A Hivatalt egy civil szervezet kereste meg azzal, hogy a PCT feltétel az idők otthonába való belépéshez diszkriminatív az ellátottakat szemben, különösen a mozgásképtelennel. A Hivatal kifejtette a szervezetnek a PCT-feltétellel kapcsolatos álláspontját. Kiemelte, hogy az eddigi eredmények azt mutatják, hogy a covid-19 betegség súlyosabb lefolyásának és a halálozásának kockázata az életkor előrehaladtával exponenciálisan növekszik, és bizonyos krónikus betegségekben szenvedőknél is magasabb a kockázat. A PCT-feltétel, mint az idők otthonába való feltétel elsődleges célja az ellátottak egészségének védelme. Ezért a Hivatal a biztonságos látogatáshoz feltétlenül szükséges biztonsági intézkedésnek tartja a PCT-feltételt a hozzátartozók esetén. Egyetértett a civil szervezet megállapításával, miszerint a mozgásképes ellátottak hozzátartozói elkerülhetik a PCT-feltételt, ha az idők otthonán kívül találkoznak a gondozókkal, a mozgásképtelen lakóknak pedig nincs erre lehetőségük.

Ez viszont az intézkedések betartása feletti ellenőrzés, illetve ennek a kijátszásának, és nem a diszkrimináció kérdése. A Hivatal kihangsúlyozta, nem ő dönti el, hogy az egyes intézményekben milyen feltételek vannak, hanem az egészségügyi szakma. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. [\(0702-178/2021\)](#)

Annak a rendeletnek a megfelelése a Páciensek jogairól szóló rendelettel, amely az egészségügyi ellátáshoz való hozzáféréshez a PCT-feltételt szabta meg, nem a Hivatal hatásköreibe tartozik, és ezért nem veti fel a diszkrimináció kérdését

A Hivatal több személy is megkereste a PCT-feltétellel és az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáféréssel kapcsolatban. Egyesek azon véleményüket fejezték ki, hogy az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés PCT-től függővé tétele nincs összhangban a Páciensek jogairól szóló törvénnyel, és diszkriminációt jelent. A Hivatal ismertette a kezdeményezőknek a PCT-feltételszabályozását 2021.9.6-tól és az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés e feltétele alóli kivételeket. A Hivatal kihangsúlyozta, hogy a sürgősségi egészségügyi ellátást nem szabad függővé tenni a PCT-feltétel betartásától, amely az akkor hatályos rendeletekben figyelembe volt véve. A Hivatal kifejtette, hogy az intézkedések magyarázata szerint a feltétel célja az egészségügyi szolgáltatásokhoz való biztonságos hozzáférés biztosítása. Felmerült azonban a kérdés, hogy egy ilyen rendelet összhangban van-e a Páciensek jogairól szóló törvénnyel. Kihangsúlyozta, hogy ez egy olyan kérdés, amely meghaladja a Hivatal hatásköreit. Úgy értékelte, hogy az ombudsman lehet felelős a kérdés megválaszolásáért, ezért az ügyet hozzá utalta. Ezzel befejeződtek a tanácsadási folyamatok. [\(0702-144/2021, 0702-150/2021, 0702-170/2021\)](#)

Az iskolai szülői értekezlet lebonyolításának vagy a hibrid formában történő értekezlet lebonyolításának PCT-feltétele nem diszkrimináció

Az általános iskola igazgatója tájékoztatta a Hivatalt az iskolával szembeni panaszokról a javasolt hibrid szülői értekezlet lebonyolítási móddal kapcsolatban, mivel nem minden szülő felelt meg a PCT-feltételnek. A Hivatal kifejtette az ügyfélnek a PCT-feltétellel kapcsolatos álláspontját a diszkriminatív jog szempontjából. Állásfoglalása az Áruk és szolgáltatások a Szlovén Köztársaság fogyasztóinak történő kínálásának és eladásának ideiglenes tilalmáról szóló 050-27/2021/6 sz. rendeletben található. Kiemelte, hogy a normatív szabályozás szerint a PCT-feltétel a szülői értekezleten való (fizikai) részvételhez minden résztvevő feltétele. Az iskola nem sért jogszabályt, ha a vonatkozó előírásoknak megfelelően megköveteli a PCT-feltételt. Amíg az Alkotmánybíróság úgy nem dönt, hogy a PCT-feltétel általánosságban vagy egy adott helyzetben alkotmányellenes, minden, a világjárvány következményeinek csökkentését célzó intézkedésre vonatkozó rendelet és jogszabály alkalmazandó. Alternatív megoldásként a Hivatal opcionálisan azt javasolta, hogy az iskola tartson egy kizárólag online értekezletet minden szülő számára. Felhívta a figyelmet arra, hogy ez a megoldás egyenlőtlenségekhez vezethet azokkal a szülőkkel szemben, akik nem rendelkeznek internetkapcsolattal és megfelelő számítástechnikai eszközökkel. Ha egy adott esetben vannak ilyen szülők, akkor ellenőrizni kell, hogy megfelelnek-e a PCT-feltételnek. Számukra az online szülői értekezlet az iskola számítógépjein, az iskola területén lehetne követhető. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. [\(0702-224/2021\)](#)

A PCT-feltétel teljesítésének követelménye nem diszkrimináció

A Hivatalhoz számos kérdés, panasz és kezdeményezés érkezett olyan személyektől, akik azt a véleményt nyilvánították, hogy a PCT-feltétel kijelölése a munkahelyhez, az áruk és szolgáltatások piacához, az egészségügyi ellátáshoz stb. való hozzáféréshez diszkriminációt jelent. A Hivatal a C és T feltételekre (beoltottság és tesztelés) vonatkozó magyarázataiban azt az álláspontot foglalta, hogy a feltétel elvileg nem jelent az egyén személyes körülményei alapján történő diszkriminációt. Állásfoglalása az Áruk és szolgáltatások a Szlovén Köztársaság fogyasztóinak történő kínálásának és eladásának ideiglenes tilalmáról szóló 050-27/2021/6 sz. rendeletben található. Álláspontjában felhívta a figyelmet azokra a lehetséges kivételekre, amikor a feltétel egészségi, vallási vagy meggyőződési alapon történő diszkriminációt jelenthet. A Hivatal a PCT-feltételt előíró rendeletek alkotmányosságával kapcsolatban kifejtette, hogy a covid-19 járvány visszaszorítása terén hozott intézkedésekre vonatkozó szabályozásokat csak az Alkotmány 14. cikkén és a ZVarD-on keresztül tudja értékelni, viszont általánosságban az alkotmányosság szempontjából nem. A Hivatal nem az az állami szerv, amely végső döntést hozhat arról, hogy a szabályozás összhangban van-e az Alkotmánnyal, és semmilyen módon nem tud hatással lenni magára a szabályozás tartalmára. Egyedül a Szlovén Köztársaság Alkotmánybírósága rendelkezik hatáskörrel annak eldöntésére, hogy egy egyéni szabályozás alkotmányellenes-e. Ez utóbbinak joga van végleges határozatot hozni arról, hogy a szabályozás nincs összhangban a Szlovén Köztársaság alkotmányával vagy más törvénnyel. Kifejtette, hogy amíg az Alkotmánybíróság nem dönt az ügyben, a járvány következményeit mérséklő intézkedésekről szóló minden hatályos rendelet és jogszabály hatályos marad, és azt a lakosok kötelesek tiszteletben tartani. A Hivatal válaszaiban ismertette a magánszemélyekkel a rendeletek tartalmát, a PCT feltétel alóli kivételeket és a tesztelések költségeinek munkáltató általi fedezési kötelezettségét. Ezzel befejeződtek a tanácsadási folyamatok. (0702-118/2021, 0702-120/2021, 0702-196/2021, 0702-202/2021, 0702-203/2021, 0702-264/2021)

A PCT-feltételnek való megfelelés igazolásának elutasítása diszkriminációt jelentene, ha az valamelyik személyes körülményen alapulna

A Hivatalt egy magánszemély kereste, aki diszkrimináció fennállását állította. Elmondta, hogy egy benzinkút alkalmazottja PCT-t kért tőle. Az egyén megmutatta neki az SMS üzenetet, amelyből látható, hogy a covid-19 teszt eredménye negatív volt. Az SMS-ben szerepeltek a személy nevének kezdőbetűi is. Hozzátette, hogy ő maga a személyes adatok védelme miatt nem rendelkezik digitális tanúsítvánnyal. A Hivatal kifejtette az ügyfélnek, hogy a PCT-feltételnek való megfelelés igazolásának elutasítása mindaddig nem minősül diszkriminációnak, amíg az elutasítás nem a ZVarD értelmében vett személyes körülményen alapul. Az illetékes hatóságok magyarázatai azt mutatják, hogy azokat az igazolásokat fogadják el hitelesnek, amelyekből egyértelműen kiderül az oltás vagy a tesztelés azonossága és időpontja. Ha valaki nem rendelkezik európai digitális tanúsítvánnyal sem digitális, sem papír formátumban, igazolásként oltási kártyát vagy papíralapú jegyzőkönyvet is felmutathat a negatív koronavírus-tesztről. Az Egészségügyi Minisztérium szerint az elvégzett gyorstesztről (HAG) szóló SMS-üzenet nem minősül a PCT-feltétel teljesítésének bizonyítékának, mivel az SMS-ből nem derül ki az illető személyazonossága. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. (0702-276/2021)

A PCT-igazolás bemutatásának követelménye a határátlépéskor és a kiszabott karantén nem diszkriminatívak

A Hivatal több személy is megkereste tanácskéréssel a határátlépéskor érvényes PCT feltétellel kapcsolatban. Az egyik személy a határátlépéskor nem mutatott fel PCT-igazolást, ezért karantén határozatot kapott. A Hivatal az ügyfélnek kifejtette, hogy a karantén elkerülését biztosító PCT-feltételt előíró határátlépési szabályok nem minősülnek diszkriminációnak, mivel a covid-19 fertőzésen át nem esett személyek számára elérhető C és T feltétel nem függ össze az egyén személyes körülményeivel. A Hivatal ismertette az ügyféllel a határátlépés szabályait, a Szlovéniába történő beutazáskor érvényes bizonyítéktípusokat a PCT-feltétel igazolására, valamint azt, hogy tíz napig otthoni karanténba kerül az a személy, aki nem mutatja fel valamelyik bizonyítékot. A Hivatal azt tanácsolta az ügyfélnek, hogy éljen a karantén idő előtti megszüntetésének lehetőségével, amelyre akkoriban lehetőség volt. Az egyik személy hivatkozott az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének 2361. sz. határozatára, amely tiltja a (nem) beoltottságon alapuló diszkriminációt, és az EU 2021/953. sz. rendeletére. A 2361. számú határozattal kapcsolatban a Hivatal rámutatott, hogy ez egy jogilag nem kötelező erejű állásfoglalás, a rendelet tekintetében pedig arra, hogy a diszkrimináció tilalmáról szóló nyilatkozat a rendelet bevezető preambulumbekzdésében, nem pedig a jogilag kötelező erejű részében szerepel. Kifejtette, hogy a szabályozás lényege az egységes uniós digitális tanúsítvány jogalapjának megteremtése, és a 2361-es határozat nem értelmezhető úgy, hogy az ellentmondjon az EU digitális COVID-tanúsítványának vagy a PCT-feltételnek. Ezzel befejeződtek a tanácsadási folyamatok. (0702-156/2021, 0702-197/2021)

A covid-19-intézkedések betartásának ellenőrzése nem diszkriminációs

A Hivatal egy magánszemély kereste meg az országban lévő covid-19 helyzettel kapcsolatban. Nem ért egyet a határátlépés kialakított rendszerével, valamint az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés korlátozásával a PCT-vel. Kiemelte, hogy a PCT-vel az embereket kényszerítik a tesztelésre, ahol sokan szükségtelenül megfertőződnek. Rámutatott a maszk nem megfelelő viselésére, a nem megfelelő kézmosásra és a védőintézkedések általános be nem tartására, valamint az ezzel kapcsolatos ellenőrzés hiányára. A Hivatal ismertette az ügyfélnek a PCT-feltétellel kapcsolatos állásfoglalását, amelyet az Áruk és szolgáltatások a Szlovén Köztársaság fogyasztóinak történő kínálásának és eladásának ideiglenes tilalmáról szóló rendelet értékelésében fogalmazott meg. Az egyéb vádakkal kapcsolatban kifejtette, hogy nem tartoznak a hatáskörébe, és az ügyfelet a covid-19 miatti intézkedések betartásának ellenőrzéséért felelős hatóságokhoz irányította. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. (0702-171/2021)

A PCT-feltétel nem diszkriminálja a beoltott személyeket

A Hivatalhoz panasz érkezett egy magánszemélytől, amely szerint a PCT-feltétel ellentétes irányú diszkriminációt hoz létre. Úgy vélte, hogy beoltottként az beoltatlanokhoz képest alárendelt helyzetben van, illetve kevesebb joga és nagyobb mozgáskorlátozása van, ha el akarja kerülni a covid-19 fertőzést. A Hivatal ismertette az ügyféllel a PCT-feltétellel kapcsolatos álláspontját, és kifejtette, hogy az oltásról szóló döntés nem ismerhető el a ZVarD rendelkezései értelmében személyes körülményként. Ugyanis az egyén dönti el, hogy beoltja magát, vagy sem. Itt tehát az egyén választásáról van szó, nem pedig kényszerről, amelyet az egyén megváltoztathatatlan és elidegeníthetetlen tulajdonságai szabnának meg. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. (0702-173/2021)

Védőeszközök használatának kötelezettsége

A nem megfelelően felhelyezett védőmaszk a munkahelyen nem személyes körülmény, ezért nem minősül diszkriminációnak.

A Hivatalt megkereste egy munkavállaló, aki a maszk megfelelő viselésének megtagadása miatt írásbeli figyelmeztetést kapott a munkavégzési kötelezettségek teljesítésére és a munkaszerződés felmondásának lehetőségére. Ennek eredményeként a munkavállaló nem volt jogosult teljesítménybónuszra. A Hivatal kifejtette, hogy az írásbeli figyelmeztetést a kötelezettségek teljesítéséről és a munkaszerződés felmondásának lehetőségéről nem lehet megindokolni kizárólag ZVarD szerinti személyes körülménnyel. A Hivatal a munkahelyen helytelenül felhelyezett védőmaszkot nem ismerte el a ZVarD értelmében vett személyes körülményként. A Hivatal kihangsúlyozta azt is, hogy a teljesítménybónusz folyósításának kritériumai nem alapulhatnak a munkavállalók személyes körülményei alapján történő diszkrimináción. A dolgozó teljesítménybónuszának egy részét azonban egy felmondás előtti figyelmeztetés miatt nem fizették ki, amit éppen a munkahelyi védőmaszk megfelelő viselésének megtagadása miatt küldtek neki, és ez a ZVarD alapján nem személyes körülmény. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. (0702-76/2021)

A maszk viselésének megtagadása az egyén döntése, illetve gyerek esetén a szüleié, tehát nem minősül diszkriminációnak

A Hivatal egy általános iskolás diák egyik szülője kereste meg, akinek gyermekét nem engedték be az előadás megtekintésére, mivel a gyerek a szülők döntése alapján nem visel védőmaszkot. A Hivatal kifejtette, hogy a kérdés nem tartozik a diszkrimináció területére. Ha az előadás megtekintésének eltiltása megváltoztathatatlan és elidegeníthetetlen személyes tulajdonságokon (például nem, nemzetiség, faji vagy etnikai származás, nyelv, vallás vagy meggyőződés, fogyatékoság, életkor, szexuális irányultság, nemi identitás és szexuális megnyilvánulás, társadalmi státusz, vagyon, iskolai végzettség vagy bármely más személyes körülmény) alapulna, akkor beszélhetnénk a ZVarD rendelkezései szerinti személyes körülményről, és ezzel egyaránt (egyéb elemeket figyelembe véve) a diszkriminációról. A maszk viselésének megtagadása viszont az egyén döntése, illetve gyerek esetén a szüleié. A Hivatal kifejtette a szülőknek, hogy a védőmaszk viselésének mellőzése nem jelent elidegeníthetetlen és megváltoztathatatlan személyes körülményt (a ZVarD rendelkezései szerinti „egyéb személyes körülmény” értelmében). Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. **(0702-175/2021)**

A védőmaszk viselése vagy annak megtagadása nem személyes körülmény, tehát nem diszkrimináció

A Hivatal több személy is megkereste, akik a beltéri védőmaszk-viselés kötelezettségével kapcsolatos diszkriminációt állítottak. A Hivatal kifejtette az ügyfeleknek, hogy a védőmaszk viselése vagy annak megtagadása nem ismerhető el a ZvarD értelmében személyes körülményként – és „egyéb személyes körülményként” sem, mivel nem veleszületett vagy megszerzett személyes jellemzőről, tulajdonságról, állapotról vagy státuszról van szó, amely általában tartósan és elválaszthatatlanul kapcsolódik egy adott egyénhez és személyiségéhez, különösen identitásához, vagy amelyet az egyén nem tud könnyen megváltoztatni. Ha a szolgáltatás megtagadása változhatatlan és elidegeníthetetlen személyes tulajdonságokon alapulna, akkor beszélhetnénk diszkriminációról. A maszk viselésének megtagadása azonban egyéni döntés, és nem jelent elidegeníthetetlen és változatlan személyes körülményt. A maszk viselésének kötelezettségét a nyilvános zárt helyiségekben a járványügyi egészségügyi szakvélemény írta elő, hogy a maszkok jelentősen megakadályozzák a SARS-CoV-2 vírus és ezzel a covid-19 járvány terjedését, és ennek helyességének megítélése nem tartozik a Hivatal hatáskörébe. Ezzel befejeződtek a tanácsadási folyamatok. **(0702-107/2021, 0702-149/2021, 0702-204/2021)**

Önálló tesztelés

Az önálló tesztelés végrehajtása miatti késés a munkából nem veti fel a diszkrimináció kérdését

A Hivatal a munkába érkezés új szabályozása miatt kereste meg egy ügyfél, ugyanis önálló tesztelést kell kiviteleznie. Kijelentette, hogy a munkába a covid-19 ellen beoltott munkatársai előtt egy órával meg kell érkeznie. A Hivatal kifejtette, hogy a PCT-feltétel kérdésében már döntött, és ez nem minősül diszkriminációnak. Azt tanácsolta az ügyfélnek, hogy esetleges munkajogi szabálysértés miatt először a munkáltatóhoz forduljon, mivel a tesztelést általában munkaidőn belül és a munkáltató költségére szervezik. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. **(0702-251/2021)**

Az önálló tesztelés feltételének megszabása a személyi asszisztens munkájának végzéséhez nem minősül diszkriminációnak

A Hivataltól egy súlyos mozgási nehézségekkel küzdő személy kért segítséget, aki személyi asszisztensek segítségével tud csak át menni a mindennapok akadályain. Kifejtette, hogy a személyi asszisztens munkája nem csak otthon valósul meg, hanem lehetővé teszi számára, hogy el tudjon menni dolgozni, boltba, orvoshoz stb., ami a személyi asszisztensek önálló tesztelésének bevezetése óta rendkívül meg van nehezítve. Elmagyarázta, hogy a teszt csak az otthonára vonatkozik. A Hivatal megvizsgálta a jelenlegi szabályozást. Megállapította, hogy a személyi asszisztensek akkor felelnek meg a PCT-feltételnek, ha szűrés-szerűen tesztelik magukat HAG teszttel. A Hivatal kihangsúlyozta, hogy a személyi asszisztensi munka elvégzése többet jelent, mint a személyi segítségnyújtás igénybe vevőjének otthoni segítségét. Ennek során a személyi segítségnyújtás definíciójára támaszkodott, amely Személyi segítségnyújtásról szóló törvényben szerepel. A fentiekre tekintettel azt az álláspontot foglalta, hogy a személyi asszisztens önálló tesztelésének elegendőnek kell lennie ahhoz, hogy kísérelje a személyi segítség igénybevevőjét a napi feladatok során. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult **(0702-193/2021)**

Az önálló tesztelés megtagadása diákok esetében a szülők döntése, amelynek nincs köze személyes körülményhez, tehát nem diszkrimináció

A diákok kötelező önálló tesztelésének bevezetése után a Hivatal rengeteg levelet kapott a szülőktől, akik ezt a kötelezettséget nyilvánvaló diszkriminációnak minősítették. A Hivatal kifejtette az ügyfeleknek, hogy az önálló tesztelés megtagadása a ZVarD rendelkezései szerint nem jelent elidegeníthetetlen és megváltoztathatatlan körülményt az „egyéb személyes körülmény” értelmében. Ebben az esetben nem olyan veleszületett vagy megszerzett személyes tulajdonságról, állapotról vagy státuszról van szó, amely általában tartósan és összeegyeztethetetlenül kapcsolódna egy adott egyénhez és személyiségéhez, különösen identitásához, vagy amelyet az egyén nem tud könnyen megváltoztatni. Az önálló tesztelés elutasítása az egyén döntése, illetve gyerek esetén a szüleié. A gyermeket nem személyes körülményei miatt rendelik távoktatásra, hanem az önálló tesztelés megtagadása, ami mellett a szülők döntöttek. Következésképpen a diszkrimináció ilyen esetekben nem jöhet szóba. A Hivatal a fentiek alóli lehetséges kivételként olyan esetet említett, amikor az önálló tesztelés képtelensége a gyermek egészségi állapotával függ össze. Ilyen esetben lehet szó személyes körülményről (az egészségi állapot személyes körülményével kapcsolatban), de szükséges, hogy a gyermek ilyen egészségügyi állapotát orvos igazolja. A Hivatal indoklásában arra is rámutatott, hogy kizárólag a diszkrimináció elleni védelemre vonatkozó kompetenciája szempontjából foglalkozik az ügyekkel, ami nem jelenti azt az ítéletet is, hogy a gyermekek önálló tesztelésének követelménye alkotmányos, törvényes vagy szakmailag indokolt. Ezekre a kérdésekre, illetve az ügy szempontjaira tekintettel a Hivatal nem tud álláspontot foglalni, mivel ez meghaladja a hatáskörét. Ezzel befejeződtek a tanácsadási folyamatok. **(0702-270/2021, 0702-267/2021)**

Munkahely

A kutatói munkahelyen való munkavégzés nem személyes körülmény, és nem is a finanszírozási forrása ennek a munkahelynek, tehát nincs szó diszkriminációról

A Hivatal felhívást kapott egy szakszervezettől, hogy értékelje a nemrégiben elfogadott Tudományos kutatási és innovációs tevékenységről szóló törvény (ZZrID) 64. cikkének diszkriminatív jellegét. A szakszervezet megállapította, hogy a ZZrID azáltal, hogy a projekteken dolgozó kutatók számára meghatározott ideig törvényi felmentést ír elő a közsféra általános bérrendszere alól, lehetővé teszi a hasonló munkakörökben, jogcímeken és funkciókon végzett munkáért járó egyenlő bértől való eltérést. Ezért a szakszervezet diszkriminatívnak tartja a rendelkezést. A Hivatal kifejtette, hogy a ZZrID esetében a diszkrimináció szempontjából meg kell határozni, hogy milyen alapon lehet eltérni a ZSPJS szerinti általános bérrendszertől az állami szektorban, tehát hogy az eltérő bánásmód oka a ZvarD értelmében vett személyes körülmény-e. Az SSPSA szerinti általános bérrendszertől való eltérés az állami szektorban azon kutatók munkahelyén alapul, akiket külön szerződés alapján alkalmaztak meghatározott időre. A ZZrID 64. cikke által bevezetett eltérő bánásmód oka tehát a munkahely (kutató) és a munkavállaló fizetésének forrása. A Hivatal kifejtette, hogy a meghatározott munkahelyen végzett munkavégzés nem tekinthető a ZvarD értelmében személyes körülménynek, tekintettel a személyes körülménynek fent leírt jellegére. Ez a finanszírozási forrásra még inkább igaz. A fentiek fényében a jelen ügyből nem tűnik ki, hogy rendszerszintű kérdésről lenne szó a diszkrimináció területén. Csak ha a jogsértés valamely személyes körülményhez kapcsolódik, akkor van szó diszkriminációról a ZvarD értelmében. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. (0702-295/2021)

Az, hogy valaki tisztviselő-e, az a tisztiségre való jelentkezés személyes döntése, ezért nem diszkrimináció

A Hivatal levelet kapott egy magánszemélytől, aki felhívta a figyelmet arra, hogy a covid-19 idejében észrevette, hogy egyes tisztviselők (pl. miniszterek) másokkal (pl. bírók, ügyészek stb.) eltérően nem kapnak juttatásokat az államtól, amit viszont minden alkalmazott kap (pl. fizetett túlóra, kockázati pótlék stb.). A Hivatal figyelmeztette az egyént a közalkalmazotti és tisztviselői pozíciók közötti különbségtételre. A Hivatal a tanácsában a Szlovén Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának VIII. Ips 81/2016. sz. ítéletéből indult ki 2016.8.30-ról, amely figyelmeztet arra, hogy a tisztviselő nincs olyan helyzetben, mint a munkaviszonyban álló közalkalmazott. A tisztviselői beosztás már alaptól eltér a foglalkoztatott közalkalmazotti jogviszonytól, így a tisztviselői munkaviszony szabályozása és a közalkalmazotti jogviszony szabályozása közötti különbségtétel indokolt. A jogalkotó a személyek különböző pozícióinak megfelelően eltérő rendelkezéseket írhat elő, és így azokat eltérően szabályozhatja. Az, hogy valaki tisztviselő, nem személyes körülmény. Személyes döntés, hogy bizonyos pozíciókra jelentkeznek-e. Nem is olyan státuszról van szó, amely tartósan egy személyhez kapcsolódna. Az ügyből tehát nem következett, hogy diszkriminációról lenne szó. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. (0702-38/2021)

A diplomáciával való foglalkozás ideje nem személyes körülmény, tehát nem diszkrimináció

A Hivatal megkereste egy diplomata, aki a nyugdíjba vonulás feltételeinek teljesítését jelző értesítés miatt úgy ítélte meg, hogy munkahelyi diszkrimináció érte. A Hivatal kifejtette, hogy a diszkriminációellenes törvények a munkaszerződés felmondásával kapcsolatban is védelmet biztosítanak a munkavállaló számára. Kiemelte ugyanakkor, hogy meg kell határozni azt a személyes körülményt, amely az eltérő, egyenlőtlen vagy kedvezőtlenebb bánásmód oka, hogy diszkriminatív bánásmódról beszélhessünk. Kifejtette az ügyfélnek, hogy a ZVarD szempontjából nem ismerhető el személyes körülményként, hogy a Szlovén Köztársaság függetlensége idején vállalt diplomáciát, nem pedig a volt közös állam, a JSZK fennállása alatt, amit az ügyfél diszkriminációs indítékként említett. Ugyanez vonatkozik egy állásra, foglalkozásra vagy munkatapasztalatra is. Az életkor és a nyugdíj személyes körülményeivel kapcsolatban a Hivatal felhívta a figyelmet az Alkotmánybíróság U I-146/12 sz. határozatára 2013.13.14-ről. A Hivatal a meggyőződés személyes körülményét az ügyben potenciálisan relevánsnak minősítette, ezért felszólította az ügyfelet, hogy tegyen javaslatot a diszkrimináció kezelésére. Az ügyfél válaszában megköszönte a Hivatalnak a mindenre kiterjedő magyarázatot, de nem döntött a Hivatal előtti eljárás lefolytatása mellett. Ezzel a tanácsadási folyamat lezárult. **(0702-100/2021)**

Az egyéni vállalkozók nyilvántartásába való bejegyzésének dátuma

Az s. p. egy bizonyos időpontban történő regisztrációja nem diszkrimináció

A Hivatalt több egyéni vállalkozó is megkereste, akik mind 2020.9.1. után újonnan bejegyzett s. p. nem voltak jogosultak rendkívüli segélyre havi alapjövedelem formájában. A Hivatal kifejtette az ügyfeleknek, hogy a havi alapjövedelem formájú rendkívüli segélyre való jogosultság „a tevékenység legalább 2020. szeptember 1-jétől való regisztrációja” feltétele nem minősíthető a ZVarD értelmében vett személyes körülménynek. Ugyanis nem veleszületett vagy szerzett személyes tulajdonságról, állapotról vagy státuszról van szó, amely általában tartósan és elválaszthatatlanul kötődik az egyénhez és személyiségéhez, különösen identitásához. A magánszemély az s. p. bejegyzését és törlését is könnyedén megváltoztathatja. Az ügyből tehát nem következett, hogy diszkriminációról lenne szó. A Hivatal a Gazdaságfejlesztési és Technológiai Minisztériumnak adta át az ügyet. Ezzel befejeződtek a tanácsadási folyamatok. **(0702-19/2021, 0702-80/2021)**

1.18.2 Diszkrimináció-megállapítás

Devizában kapott fizetés

A fizetés devizában történő utalása a ZVarD értelmében nem személyes körülmény

A Hivatal egy nemzetközi szervezet külföldön foglalkoztatott szlovén állampolgára kereste meg. Fizetését amerikai dollárban (USD) kapja. Mivel a fizetését nem euróban kapja, a szlovén bankok és takarékpénztárak egyike sem hagyott jóvá egy szlovéniai lakásvásárláshoz szükséges hitelt. A kérelmező ezért azt állította, hogy a bankok és a takarékpénztárak diszkrimináltak. A Hivatal az eljárásban megállapította, hogy nem az állandó lakóhely személyes körülménye volt az oka annak, hogy a bankok nem adtak hitelt a kérelmezőnek, hanem az, hogy USD-ben kapja a fizetést. A Hivatal a Diszkrimináció elleni védelemről szóló törvény alapján nem ismeri el személyes körülményként a fizetés meghatározott pénzenben történő utalását, mivel az nem olyan személyes tulajdonság, állapot vagy státusz, amely tartósan és elválaszthatatlanul kapcsolódna a kérelmező személyiségéhez, identitásához, vagy a kérelmező nem tudja megváltoztatni. A Hivatal ezért az eljárást a diszkrimináció kezelésére irányuló javaslatot elutasító határozattal lezárta. A határozat jogerős lett (0700-10/2021/38 sz. határozat 2021.7.2-ről).

1.18.3 A szabályok diszkriminatív jellegének értékelése

PCT feltétel (átesettség, beoltottság, tesztelés)

A Hivatal szerint a PCT-feltétel a szolgáltatáshoz való hozzáférésnél nem minősül diszkriminációnak

A Hivatal több kezdeményezést kapott magánszemélyektől a SARS-CoV-2 vírus terjedésének megfékezését célzó PCT feltételnek való megfelelés módjáról szóló rendelet (Rendelet) állítólagosan diszkriminatív jellegével kapcsolatban. A benyújtott javaslatokban különböző előterjesztők hívták fel a figyelmet a Rendelet különböző állítólagos diszkriminatív rendelkezéseire. Felhívták a figyelmet a P (átesett) vagy C (beoltott) feltételnek eleget nem tevő (egészséges) személyek állítólagos diszkriminációjára a különböző árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférésben. Ide tartozik az üzemenyaghoz való hozzáférés, a tömegközlekedés, a nem alapvető egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés, a banklátogatás, a bevásárlóközpontok látogatása, a posta stb. A kezdeményezők állítólagos diszkriminációra hivatkoznak a nem beoltott emberekkel szemben a tesztelés során, mivel a tesztelés, amely feltétel a legtöbb áruhoz és szolgáltatáshoz való hozzáféréshez, legtöbb esetben nem ingyenes. Az beoltottaknak nem kell tesztelni magukat. Az egyik kezdeményező rámutatott a PCT-feltétel állítólagos diszkriminációjára a társadalombiztosítási programokhoz való hozzáférésben. A kezdeményezők az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés terén is diszkriminációra hivatkoznak, mivel az árukhoz és szolgáltatásokhoz hozzájutni kívánó ügyfeleket meghatározott egészségügyi szolgáltatónál kell tesztelni, az eredmények csak 48 óráig érvényesek, a vizsgálat költségét pedig mindenkinek magának kell állnia.

Eközben a munkavállalók számára elegendő az antigén gyors tesztekkel végzett önellenőrzés (továbbiakban HAG tesztek), az eredmény egy hétig érvényesek voltak a vonatkozó rendelet szerint, a költségek alacsonyabbak vagy a munkáltatót terhelik, ezért állítólag diszkrimináció éri a nem beoltott egyéneket, akik nem rendelkeznek saját közlekedési eszközzel, és a lakótelepülésükön nincs lehetőség tesztelésre. Az ilyen személyek ezért nem férhetnek hozzá árukhoz és szolgáltatásokhoz tesztelés nélkül. A Hivatal úgy értékelte, hogy a szolgáltatásokhoz való hozzáférés PCT-feltétele a ZVarD értelmében nem minősül az egyének személyes körülményei alapján történő diszkriminációnak. A személyes körülmény meghatározása elengedhetetlen eleme a diszkrimináció megállapításának és annak megítélésének, hogy egy adott szabályozás diszkriminatív-e a ZVarD értelmében. A PCT-feltétel a lakosság minden szegmensére kiterjed a szolgáltatásokhoz való hozzáférésben. A jogokhoz és juttatásokhoz, ahol C és T korlátozások vonatkoznak a covid-19-en át nem esett személyekre, következőképpen nemcsak a beoltottak, hanem más személyek is hozzáférnek, azzal a további feltétellel, hogy van negatív tesztlük. A magánszemélyek kijelentései, amelyekkel diszkriminációra hivatkoztak, mivel a PCT-feltétel bevezetése által a szinte összes szolgáltatáshoz való hozzáférésük korlátozva van, nem az egyének személyes körülményein alapulnak, ahogyan azt a ZVarD előírja. A diszkriminációellenes jog célja a személyes körülményeik által meghatározott „védett csoportok” védelme. A T feltétel, amely nem kapcsolódik az egyének személyes körülményeihez, hanem az erre a feltételre vonatkozó döntésének következménye, így csak az egyik lehetséges feltétele a PCT-nek az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférésre vonatkozóan. Az az álláspont, hogy a PCT-feltétel elvileg nem minősül a ZVarD értelmében az egyén személyes körülményei alapján történő diszkriminációnak, nem jelenti a Hivatal azon állásfoglalását, hogy a PCT-feltétel (illetve a PCT-feltétel az államigazgatásban) alkotmányos, törvényes és szakmailag indokolt. Az Alkotmánybíróság az egyetlen, amely véglegesen dönthet arról, hogy egy szabályozás alkotmányellenes-e, nem sérti-e túlzottan az egyén alkotmány által biztosított jogait és szabadságait, vagy összeegyeztethetetlen-e más törvénnyel. A diszkriminatív jellegének értékelési eljárásai ezzel lezárultak. **(050-27/2021/6, 050-32/2021/8)**

A Hivatal szerint a Szlovén Köztársaságba való beutazás feltételeinek meghatározásáról szóló rendelet a covid-19 fertőző betegség visszaszorítása és ellenőrzése érdekében nem diszkriminatív.

A Hivatal diszkrimináció kezelésére irányuló javaslatot kapott, amelyben a kérelmező azzal érvelt, hogy a közeli családtagokkal való kapcsolattartás céljának figyelmen kívül hagyása a PCT-feltétel alóli kivételként diszkriminációnak minősül. A kezdeményezés idején hatályos rendelet szerint a közeli családtagokkal való kapcsolattartás nem szerepelt azon kivételek között, amelyek lehetővé teszik a határátlépést a PCT-feltétel teljesítése és a karantén elrendelése nélkül. Egy ilyen szabályozás nagyon költséges a kérelmező számára, mivel a határátlépés előtt tesztelnie kell magát. A szabályozást tehát diszkriminatívnak tartja. A Hivatal úgy értékelte, hogy nem minősül a ZVarD szerinti diszkriminációnak az, hogy bizonyos személyek nem szerepelnek kifejezetten azon kivételek között, akiknek a karantén nélküli határátlépéshez nem kell teljesíteniük a PCT-feltételt. Általánosságban elmondható, hogy a szabad határátlépés minden magánszemély számára lehetséges, ha a PCT-feltétel teljesül.

Az ország elhagyására vonatkozó PCT-feltétel meghatározása nem jelent egyenlőtlen bánásmódot bármely személyes körülmény alapján, és nem minősül olyan kivételnek sem, amelyhez a PCT-feltétel és a karantén nem szükséges, így nem minősül a ZVarD szerinti diszkriminációnak. A hatályos szabályozás által érvényesített kivételek észszerűségéről a Hivatal nem tudott álláspontot foglalni, mivel a szabályozások és a kivételek tartalmilag a ZVarD-ben foglalt hatásköröknek megfelelően értékelhetőek, és csak diszkriminációjuk alapján, nem pedig észszerűségük és megalapozottságuk alapján. A diszkrimináció-értékelés folyamata ezzel befejeződött. (050-35/2021/6)

Munkahely

A covid-19 járvány idején a határátlépéskor a szlovéniai lakóhellyel rendelkező külföldi sofőrök helyzete a Hivatal szerint nem diszkriminatív

A Hivatal a nemzetközi fuvarozásban dolgozó sofőrök a COVID-19 fertőző betegség terjedésének megakadályozására vonatkozó intézkedések elrendeléséről és végrehajtásáról a külső határok határátkelőhelyein, a belső határoknál és a Szlovén Köztársaság területét érintő rendelet (2020.11.12-ről) alapján kialakult helyzetével kapcsolatban kapott kezdeményezést. A kezdeményező rámutatott arra a szabályozásra, amely szerint a továbbiakban nem léphet be az országba az a sofőr karantén vagy negatív teszt nélkül, aki az EU-tagállamokon vagy a schengeni övezeten kívüli szűk családi körrel való kapcsolattartás indokával lépi át a határt, és 72 órán belül nem tér vissza a határon. A kezdeményező összehasonlította a Szlovéniában bejelentett lakóhellyel rendelkező sofőrök helyzetét a Szlovéniában bejelentett lakóhellyel nem rendelkező sofőrökével. A Hivatal úgy értékelte, hogy a rendelet nem volt diszkriminatív. Megállapította, hogy a két sofőr csoport helyzete nem összehasonlítható. A különbség közöttük a munkába való érkezés és a munkából való távozás (illetve a feladatra való utalás és a feladatról történő visszautazás), mivel a Szlovén Köztársaságban lakóhellyel nem rendelkező sofőrök közvetlenül külföldről érkeznek dolgozni, és a vezetés befejezése után térnek vissza oda, a Szlovén Köztársaság lakóhellyel rendelkező sofőrök azonban erről a lakóhelyről érkeznek dolgozni és távoznak a munkáról, ezért nem léphetik át a határt azzal az indokkal, hogy munkába jönnek vagy távoznak a munkából. Mindkét csoport esetében az akkor hatályos rendeletek különböző kivételeket írtak elő. A diszkrimináció-értékelés folyamata ezzel befejeződött. (050-27/2020/8)

Foglalkozás

A magas jövedelmű vezetőkkel és a teljes munkaidőben foglalkoztatottakkal szembeni eltérő bánásmód nem diszkrimináció

TA Hivatal javaslatot kapott a vezetők ZPIZ-2 szerinti diszkriminációjával kapcsolatban. Ez a törvény állítólag diszkriminálja a vezetőket az egyéni vállalkozókhöz, társ-vállalkozókhöz és gazdálkodókhöz képest, akikre a ZPIZ-2 145. cikke szerint a legmagasabb nyugdíj- és rokkantsági járulékfizetési alap meghatározása vonatkozik. Ennek eredményeként hozzájuk képest a vezetői szakmában foglalkoztatott biztosítottak magasabb járulékot fizetnek a ZPIZ-2 alapján. Mindegyikükre a ZPIZ-2 36. cikkének rendelkezése szerinti nyugdíjalap vonatkozik, amely a legalacsonyabb nyugdíjalap négyeszerese.

A kezdeményező a fennálló nyugdíjrendszert rendkívül igazságtalannak tartotta a vezetői szakmák munkavállalóival szemben, ahol a szokásos magas jutalmak a sikeres üzletelés következménye. A kezdeményező azt javasolta, hogy a Hivatal végezze el a ZPIZ-2 diszkriminatív jellegének értékelését. Az ügyben a Hivatal úgy értékelte, hogy a jelen ügyben nem állapítható meg olyan (a ZVarD-nek megfelelő) személyes körülmény, amely a bemutatott egyenlőtlen bánásmód oka lehetne. A ZPIZ-2 144. és 145. cikkében a biztosítottakkal szembeni eltérő bánásmód oka a foglalkozás típusa. Az, hogy az illető munkaviszonyban áll, azaz a munkáltatónál alkalmazott, vagy egyéni vállalkozó, illetve társvállalkozó vagy gazdálkodó azonban a ZVarD értelmében nem egy személyes körülmény. Ugyanakkor a foglalkozás, pl. a vezetői szakma nem személyes körülmény. Mind a (vezetői) állás, mind a foglalkozás típusa az egyén szabad választása, és nincs személyes körülmény jellegük. A fentiekre tekintettel a Hivatal nem végzett részletes diszkrimináció-értékelést. A diszkrimináció-értékelés folyamata ezzel befejeződött. (050-20/2021/3)

Tudományos cím

A személyek kutatási és pedagógiai címe szerint eltérő bánásmódja nem diszkrimináció

A Hivatalhoz javaslat érkezett a Kutatási címek szabályzata által szabályozott, a kutatási címekre való előléptetéssel kapcsolatban. A szabályzat 7. pontja kiegyenlíti a pedagógiai és kutatói címeket, mégpedig a következőképpen: az állandó professzor, tudományos tanácsadó egyenértékű a tudományos tanácsadóval, a docens, tudományos főmunkatárs egyenértékű a tudományos főmunkatárssal, adjunktus, tudományos munkatárs egyenlő a tudományos munkatárssal stb. Kiemelte ugyanakkor, hogy az egyetemen a kutatói címekkel ellentétben nem kell többször alacsonyabb címet megszerezni a magasabb pedagógusi cím megszerzéséhez (ahogy az a kutatókra vonatkozik). A kezdeményezőt az érdekelte, hogy a Szabályzat diszkriminatív-e, mivel az egyik csoportot (egyetemi dolgozókat) nem kell újból alacsonyabb címre újra kinevezni a magasabb cím megszerzéséhez, a másik csoportot (a kutatókat) pedig igen. A Hivatal megállapította, hogy két összehasonlíthatatlan csoportról van szó, hiszen a pedagógiai dolgozók helyzetét a Felsőoktatási törvény, a kutatók helyzetét pedig a Kutatás-fejlesztési tevékenységről szóló törvény szabályozza. Ezenkívül a diszkrimináció fennállásához elengedhetetlen, hogy az kedvezőtlenebb bánásmód az egyén konkrét személyes körülményén alapuljon. A Hivatal úgy értékelte, hogy a leírt megkülönböztetési kritérium, a megszerzett cím (kutatói/pedagógiai) nem felel meg a személyes körülmény fogalmának a ZVarD szerint. A fentiekre tekintettel a Hivatal nem végzett részletes diszkrimináció-értékelést. A diszkrimináció-értékelés folyamata ezzel befejeződött. (050-11/2021/4)

2 MINISZTERIUMOK ÉS EGYÉB INTÉZMÉNYEK

FIGYELEM

Az eredeti szövegben ez a fejezet a kezelt eseteket mutatja be egyes minisztériumok és intézmények szerint. Mivel a kezelt esetek többnyire már bele vannak foglalva az 1 Személyes körülmények című fejezetbe, a 2 Minisztériumok és más intézmények fejezet tartalma nincs lefordítva.

---

3 MOZAIKSZAVAK ÉS RÖVIDÍTÉSEK

covid-19/SARS-CoV-2	koronavírus betegség
DSO	Idősek otthona
ECRI	Az Európa Tanács Rasszizmus és Intolerancia Elleni Bizottsága
EJEB	Emberi Jogok Európai Bírósága
EJEE	Emberi jogok európai egyezménye
EP	Európai Parlament
Equinet	Esélyegyenlőségi Testületek Európai Hálózata
EU	Európai Unió
FRA	Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége
Hivatal	Esélyegyenlőségi Biztosi Hivatal
Kormány	A Szlovén Köztársaság Kormánya
KZ-1	Büntető Törvénykönyv
LGBTIQ+	Leszbikusok, melegek, biszexuálisok, transzneműek és interszexuálisok, valamint más, nemileg nem normatív identitású emberek
MDDSZ	Munkaügyi, Családügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztérium
MF	Pénzügyminisztérium
MGRT	Gazdaságfejlesztési és Technológiai Minisztérium
MIZŠ	Oktatási, Tudományos és Sport Minisztérium
MJU	Közigazgatási Minisztérium
MK	Kulturális Minisztérium
MKČP	Osztályközi Emberi Jogi Bizottság
MKGP	Mezőgazdasági, Erdészeti és Élelmezési Minisztérium
MNZ	Belügyminisztérium
MOP	Környezetvédelmi és Térrendezési Minisztérium
MORS	Védelmi Minisztérium
MP	Igazságügyi Minisztérium
MZ	Egészségügyi Minisztérium
Mzi	Infrastrukturális Minisztérium
MZZ	Külügyminisztérium
Nemzetgyűlés	A Szlovén Köztársaság Nemzetgyűlése
NIJZ	Nemzeti Közegészségügyi Intézet
NPUR	Roma intézkedések nemzeti programja

OBMP	Orvos-biológiailag asszisztált mesterséges megtermékenyítési eljárások
PCT	PCT feltétel (átesettség, beoltottság, tesztelés)
PKP7	Hetedik koronaellenes törvény
PU	Rendőrségi Igazgatóság
SIFOROMA	Romákat segítő nemzeti platform
SPIRIT Szlovénia	A Szlovén Köztársaság Közügynöksége a vállalkozás, az internacionalizáció, a külföldi befektetések és a technológia támogatására
SSRS	A Szlovén Köztársaság Lakásállománya
SZK	Szlovén Köztársaság
SŽP	Svet za ženske na podeželju (Vidéki Nők Tanácsa)
UOIM	Migránsok Támogatásának és Integrációjának Kormányhivatala
ZDPIDŠ	A sport terén végzett munkáért és elért kiemelkedő eredményekért járó nyugdíjkiegészítésről szóló törvény
ZOA	A személyi segítségnyújtásról szóló törvény
ZPIZ-2	A nyugdíj- és rokkantsági biztosításról szóló törvény
ZUP	Az általános közigazgatási eljárásról szóló törvény
ZUPJS	Törvény a közpénzekből származó jogok gyakorlásáról
ZVarD	A diszkrimináció elleni védelemről szóló törvény
ZZS	Szlovénia Egészségbiztosítási Intézete
ZSA	A Szlovén Köztársaság Kutatási Közügynökségének Tudományos Tanácsa
ZSDP-1	Szülői gondozásról és családi ellátásokról szóló törvény
ZSPJS	A közszféra bérrendszeréről szóló törvény

Az Esélyegyenlőségi Biztosi Hivatal 2021-es éves jelentése – Egyéni esetek

Kiadó

A Szlovén Köztársaság Esélyegyenlőségi Biztosi Hivatala

Neki

Miha Lobnik, esélyegyenlőségi biztos

Szerkesztette

mag. Karmen Merlov

A tartalom elkészítésében részt vettek

Miha Lobnik, mag. Karmen Merlov, Majda Hostnik, dr. Neža Kogovšek Šalamon, mag. Jelena Aleksić, dr. Matevž Kokol, Nevenka Prešlenkova, Mitja Blažič, Boštjan Vernik Šetinc, Sergeja Oštir, Mojca Šmid, Aljoša Gadžijev, Nika Stroligo Urankar, David Kovič, Črt Kaker, Denis Vičič

A jelentés megfogalmazásában részt vettek

Katja Grubar, Maja Rangus, Urška Osterc

Fényképek

Az Esélyegyenlőségi Biztosi Hivatal archívuma, ha nincs másként feltüntetve.

Fordítás és lektorálás

Dvojka d.o.o.

A grafikai arculat szerzője

Luka Pajntar, kaloop.si

Nyomdai előkészítés

Blaž Rat, IDEJA.si

Nyomtatás

CICERO, Begunje, d. o. o.

Példányszám

150

Ljubljana, 2022

A jelentés tartalmának felhasználása a forrás megjelölésével engedélyezett.

A kiadvány ingyenes és mindenki számára hozzáférhető.

A 2021-es éves jelentés eredeti szövege szlovén nyelven van megfogalmazva.

Nem egyértelmű fordítás esetén az eredeti példány az irányadó.

Az Esélyegyenlőségi Biztosi Hivatal éves és különleges jelentései közzé vannak téve a

www.zagovornik.si

Nyomtatott kiadás

ISSN 2738-4160

Internetes kiadás

ISSN 2738-4950

Az Esélyegyenlőségi Biztosi Hivatal egy független állami szerv, melynek hivatása a diszkrimináció elleni védelem, és az egyenlőség, egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség előmozdítása. 2016-ban lett alapítva a Diszkrimináció elleni védelemről szóló törvény alapján, amellyel **Szlovénia** öt európai esélyegyenlőségi irányelvet vitt át a jogi szabályozásába. Az Esélyegyenlőségi Biztosi Hivatal teljes jogú tagja az Equinet-nek – az Esélyegyenlőségi Testületek Európai Hálózatának